

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку півдня України
Рада молодих учених та студентів

ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ

ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Імус

Матеріали

*III Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції студентів та магістрантів
за підсумками наукових досліджень 2015 року
«ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ
РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ АПК»*

Випуск III

Мелітополь, 2016

УДК 33

Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції студентів та магістрантів
за підсумками наукових досліджень 2015 року
«ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ
РОЗВИТКУ АПК»

Мелітополь: ТДАТУ, 2016. - Випуск III. - 98 с.

До збірки ввійшли матеріали учасників Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції студентів та магістрантів за підсумками наукових досліджень 2015 року. Збірка призначена для викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів, фахівців, які працюють за даним напрямом.

Секція 1. Соціально-економічний розвиток підприємництва в АПК

Секція 2. Проблеми бухгалтерського обліку, контролю та аналізу в АПК

Секція 3. Розвиток фінансово-кредитної системи АПК

Організаційний комітет

1. Прус Юрій Олександрович – к.е.н., доц., директор НДІ Стратегії соціально-економічного розвитку АПВ півдня України;
2. Легеза Дар'я Георгіївна – д.е.н., доц., керівник відділу маркетингу та менеджменту;
3. Нестеренко Світлана Анатоліївна – д.е.н., проф., керівник відділу організації виробництва та підприємництва;
4. Синяєва Людмила Васлівна – д.е.н., доц., керівник відділу обліку та аудиту;
5. Яворська Тетяна Іванівна – д.е.н., проф., керівник відділу економіки та інвестицій;
6. Костякова Анна Анатоліївна – к.е.н., доц., керівник відділу аналізу та контролінгу;
7. Карман Сергій Вікторович – к.е.н., доц., керівник відділу мікроекономіки соціально-економічного розвитку;
8. Яцух Олена Олексіївна – к.е.н., доц., керівник відділу фінансово-кредитного забезпечення.

РОБОЧА ГРУПА:

Кашкар'юв А.О.

- голова Ради молодих учених та студентів ТДАТУ,

Демченко І.В.

- к.е.н., старший викладач кафедри фінансів і кредиту

Матеріали розміщено на сайтах

<http://tmus.tsatu.edu.ua>

⇒ Офіційна сторінка Ради молодих учених та студентів ТДАТУ

<http://nauka.tsatu.edu.ua>

⇒ сторінка наукової роботи ТДАТУ

Адреса редакції:

ТДАТУ, Рада молодих учених та студентів

Просп. Б. Хмельницького 18,

м. Мелітополь, Запорізька обл.,

72312 Україна

© Таврійський державний агротехнологічний університет, 2016.

СЕКЦІЯ 1.
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК
ПІДПРИЄМНИЦТВА В АПК

СОНЯШНИКОВИЙ ЕКСПОРТ

Гошкодеря І.С., 4 курс

Вороновська О.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

E-mail: goshkodery777@mail.ru

E-mail: voronovskay@list.ru

Досліджено стан та перспективи розвитку ринку олійних культур в умовах зони вільної торгівлі. Проаналізовано вплив експортного мита на виробництво і експорт насіння соняшнику.

Постановка проблеми. Олійно-жирова промисловість України демонструє високі темпи зростання виробництва, споживання і займає одну з лідируючих позицій в експорті. З огляду на експортну спрямованість галузі, актуальним є дослідження наслідків та перспектив розвитку ринку олійних культур в умовах участі у Світовій організації торгівлі (СОТ) та зони вільної торгівлі (ЗВТ) з Європейським Союзом (ЄС).

Сучасний етап розвитку України характеризується постійним зростанням обсягів та розширенням масштабів міжнародної торгівлі за рахунок держав – членів ЄС. При цьому спостерігаємо посилення вимог міжнародних організацій щодо забезпечення вільного доступу іноземних товарів на внутрішні ринки України та зниження національних торговельних бар'єрів. Відбувається поглиблення інтеграції міжнародних вимог у національну практику митного регулювання України.

Аналіз останніх досліджень. Питання формування та функціонування ринку олійних культур і продуктів їх переробки досліджували відомі фахівці аграрного профілю О. Бронін, В. Галушко, І. Ушнір, А. Побережна, П. Саблук та ін. Аналізу стану та перспектив розвитку вітчизняних і світових олійних ринків присвятили наукові праці В. Гірман, В. Кобзар [6], В. Кухта, З. Орач, Л. Страшинська. Проте, незважаючи на певний рівень освоєння даної тематики, потребує більш конкретних досліджень сфера митно-тарифного регулювання ринку олійних культур та методика визначення оптимальної ставки експортного мита на продукцію цих культур.

Мета дослідження полягає у дослідженні системи регулювання експортної діяльності України у зв'язку входження в ЗВТ, аналізі наслідків скасування експортного мита на насіння соняшнику та визначення розмірів його оптимальної ставки на основі загальноприйнятих наукових методик.

Основні матеріали дослідження. Митне регулювання згідно із Законом України «Про зовнішньоекономічну діяльність» [3] – це регулювання питань, пов'язаних із встановленням мит та інших податків, що справляються при переміщенні товарів через митний кордон України, процедурами митного контролю, організацією діяльності органів митного контролю України.

Виробництво та переробка олійної сировини відносяться до провідних галузей світового агропромислового виробництва. Основною сировиною виробництва олії в Україні є насіння соняшнику. Насіння соняшнику та продукти його переробки є найбільш привабливими продуктами на аграрно-продовольчому ринку, попит на які постійно зростає.

У середньому за останні 5 років в Україні під вирощуванням соняшнику було зайнято близько 15% усіх посівних площ. Частка соняшнику у виробництві олійних культур за цей період становила понад 70%. Проте наразі ситуація змінюється. В 2015 році питома вага соняшнику у структурі площі посіву технічних культур не перевищувала 63% та має тенденцію до зменшення, а частка України у світовій торгівлі соняшnikовою олією оцінюється на рівні 22% [1].

Головними замовниками олії з України є: Індія – 31%, Єгипет – 13%, Китай – 10% всього експорту. Відповідно за жовтень, обсяг експорту у ці країни склало: Індія – 82,8 тис.

т., Єгипет – 35,7 тис. т., Китай – 27,6 тис. т. соняшникової олії. (за даними Держстатистики) [1].

Але на сьогоднішній день Україна припинила експорт в Росію і країни СНД, товарообіг України з Росією і країнами колишнього СРСР скоротився до 31 %. Отже, Україні потрібні нові ринки збуту своєї продукції. Але для цього необхідні оптимальні ставки експортного мита.

Деякі прибічники експортного мита стверджують, що з агрономічного погляду багато регіонів України вже виробляють забагато соняшнику, що негативно впливає на родючість землі та продуктивність галузі в довгостроковій перспективі. Але, надмірне виробництво соняшнику є наслідком надмірного прямого чи непрямого оподаткування інших культур, що змушує сільськогосподарських виробників перевиробляти тільки ту культуру, що генерує прибутки та не зазнає втручань.

Слід зазначити, що найбільші світові виробники насіння соняшнику прагнуть максимально завантажити власні переробні потужності та встановлюють експортне мито на насіння соняшнику. Наприклад, Аргентина збільшила його розмір з 32 до 39 %; у Росії діє мито 20 % на насіння усіх олійних культур.

Більшість вчених вважають, що беззастережне скасування мита на експорт соняшника призведе до кризи в олійно-жировій галузі та дефіциту сировини, тому що, мито є стримувальним експорт фактором. Оцінка результатів впровадження нульового експортного мита на насіння соняшнику представлена на рис. 1

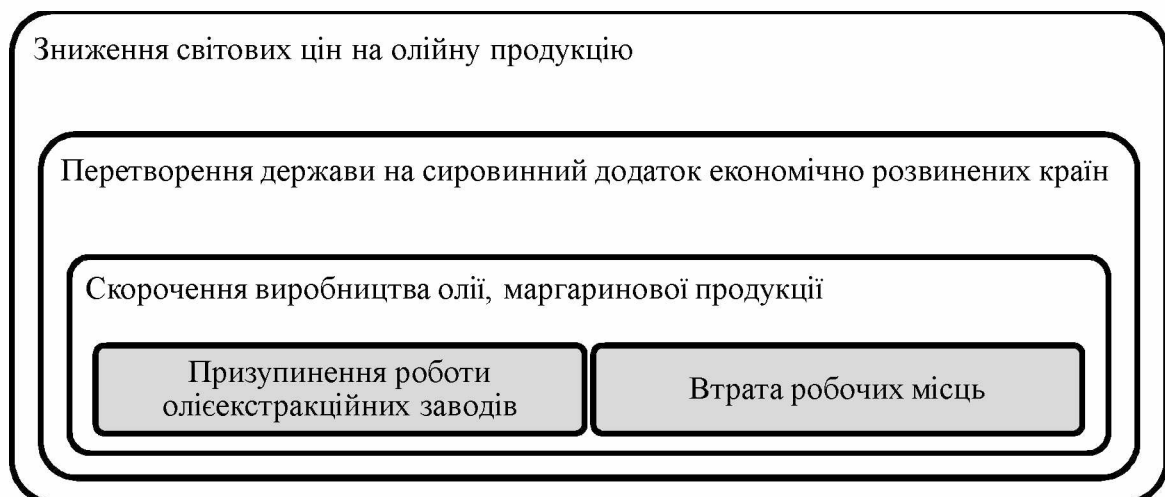

Рисунок 1 Схема впливу нульового експортного мита на олійно-жировий комплекс України

Але, за аналітикою 80% насіння соняшнику в Україні переробляють компанії європейського походження. Так, як сьогодні олійно-жирова галузь України понад 80 % продукції експортує за межі країни та забезпечує, навіть в умовах світової фінансової нестабільності, постійне надходження валютного виторгу в державний бюджет. Обмеження щодо експорту насіння соняшнику матиме негативні наслідки для продовольчого ринку.

Експортно-митне на насіння соняшнику кожного разу відстоюється на переговорах з ЄС. Члени асоціації «Український клуб аграрного бізнесу» стверджують, що «скасування експортних мит може призвести до занепаду однієї з найуспішніших галузей не лише агропромислового комплексу, а й економіки України в цілому. Якщо не буде бар'єру для експорту насіння соняшнику, його просто вивезуть в країни Європейського Союзу, і ми станемо сировинним додатком по ще одній позиції» [2].

Найвищий відсоток експортного мита був 1999 році – 23%. У липні 2001 р. цей податок був зменшений до 17 %. На зниження експортного мита вплинув Міжнародний валютний фонд, який виставив це як одну з умов поновлення кредитування української влади по програмі розширеного фінансування.

При вступі до Світової асоціації Україна погодилась на зниження мита на експорт соняшнику, що для досягання позитивних результатів з аграрних питань у переговорах про створення зони вільної торгівлі з Євросоюзом. Мито буде знижуватися на 1% на рік, за 10 років – до нуля.

Експортне мито на соняшник знижуватиметься у повній відповідності з побажаннями Європейського Союзу. Проте паралельно Україна вводить альтернативні заходи, що обмежують експорт. Експортне мито поступово знижується і замінюється додатковим збором, який компенсує різницю між новим митом і показником у 10% (15 років застосовуватиметься податок (а не експортне мито), еквівалентний чинному експортному миту). В рамках СОТ Україна повинна зменшити експортне мито на насіння соняшнику з 15 до 10%, а при торгівлі з ЄС відбудеться ще більш суттєве її зниження. Але якщо експорт в ЄС буде перевищувати певний обсяг, то ставка мита підвищиться до рівня, який застосовується у відносинах із СОТ. Для насіння соняшнику граничний обсяг становить 100 тис. т на рік (табл. 1)

Таблиця 1 - Графік скасування експортного мита і додаткового збору для насіння соняшнику (код згідно з УКТЗЕД 1206 00)

Рік (СОТ)	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Зобов'язання України в рамках СОТ	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0	10,0
Рік (договору)	НЧ+3	НЧ+4	НЧ+5	НЧ+6	НЧ+7	НЧ+8
Рівень вивізного (експортного) мита для ЄС	6,4	5,5	4,5	3,6	2,7	1,8
Граничний обсяг (тис. тонн)	100	100	100	100	100	100
Максимальний розмір додаткового збору	3,6	4,5	5,5	6,4	7,3	8,2

Зараз в галузі виробництва насіння соняшника склалася ситуація, коли всі виробники змушені свою продукцію продавати підприємствам-монополістам у зв'язку з неконкурентоздатністю їхньої продукції на міжнародній арені після сплати 10% ставки експортного мита на насіння соняшника. Внаслідок цього зменшується внутрішня ціна насіння і виробники мають значно менші можливості модернізації і розвитку.

Висновки. Отже, для аграрного сектора України дуже важливо мати можливість вільно продавати свою продукцію за кордон, оскільки зважаючи на несприятливу світову кон'юнктуру це єдиний спосіб не зазнати великих збитків. А експортне мито на насіння соняшнику спонукає до розвитку олійноекстракційної галузі, а для товаровиробників є податком на сільськогосподарське виробництво. Тарифи на імпорт оподатковують споживача та надають вигоду виробникам і бюджету, а експортне мито обтяжує виробників і надає вигоду споживачам та бюджету. Вважаємо, доцільним відміну експортного мита на насіння соняшнику, що призведе до стимулювання і відповідного збільшення виробництва соняшнику, забезпечить зростання економіки держави і наповнить державний бюджет за рахунок податкових асигнувань. Аграрним підприємствам потрібно збільшувати валовий збір не за рахунок збільшення посівних площ, а за рахунок збільшення урожайності, сівозміни, якісного селекційного насіння.

Список використаних джерел

1. Кириченко В.В. Виробництво соняшнику в Україні: стан і перспективи розвитку // Вісник ЦНЗ АПВ Харківської області. – 2016. №2. – С. 281-286.
2. Статистична інформація [Електронний ресурс] // Офіційний сайт Державного комітету статистики України – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16 квітня 1991 р. № 959–ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>. – Назва з екрану.

ВПЛИВ МИТНО - ТАРИФНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА ІМПОРТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ

Микульський В., 4 курс

Вороновська О. В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail:dariya.goncharovs@mail.ru

e-mail:voronovskaya@list.ru

Постановка проблеми. Сьогодні вітчизняне виробництво сільськогосподарської техніки знаходиться на надто низькому рівні. Тому українські хлібороби віддають перевагу імпорту с/г техніки із-за кордону, яка відрізняється кращою якістю та характеристиками. А якісна і надійна техніка для хліборобів — це насамперед зекономлений час на зменшенні простотів, їх тривалості, ремонтних, регульовальних роботах і, відповідно, виграний час для польових робіт.

Аналіз останніх досліджень. Питанням державного регулювання імпорتنих операцій займалися такі вітчизняні і зарубіжні економісти, як: Е.А. Янковський, Л.Е. Островський, С.К. Казанцев, Ю.В. Макогон, В.А. Кравченко, В.К. Мамутов, О.О. Чувпило, В.Е. Янковський Е.А. та В.В. Кравцова, у своїх працях досліджували проблему підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності. Аналізу діючих методів проведення регулювання імпорتنих операцій значну увагу у своїх працях приділяють Ю.В. Макогон, В.А. Кравченко. Але з 1 січня 2016 року Україна перейшла на європейські умови ввезення сільськогосподарської техніки, що передбачає скасування складної процедури сертифікації більшості імпортованих машин. Виникає необхідність в розробці заходів для захисту ринку і стимуляції виробництва в Україні

Метою дослідження є обґрунтування ефективності імпорту сільськогосподарської техніки для підприємств агропромислового комплексу України та окреслити заходи для раціоналізації імпорту сільськогосподарської техніки. Об'єктом досліджень виступає зовнішньоторговельна діяльність, а саме операції по закупівлі сільськогосподарської техніки в іноземних країнах.

Основні матеріали дослідження. Обсяги імпорту сільськогосподарської техніки в Україну значно перевищують обсяги експортних поставок, що пов'язано як з обмеженою номенклатурою сільгоспмашин, що випускаються українськими машинобудівниками. Сьогодні близько 80% техніки, що працює на українських полях - іноземного виробництва. Усі великі агрохолдинги переважно використовують імпортну техніку, технологічний рівень якої суттєво перевищує вітчизняні аналоги.

При порівнянні імпортної та вітчизняної техніки здебільшого переважають суб'єктивні оцінки, такі як: більш продуктивна, якісна, надійна, менші втрати урожаю, менші витрати палива та інші. І хоч переважна більшість українських сільгоспвиробників зараз не в змозі купувати хоч і якісну але все ж дорожу техніку. Так, як середні ціни на трактори вітчизняного виробництва у 3 рази нижчі, ніж на нові імпортного виробництва та в 1,4-2,2 рази нижчі, ніж на уживані імпортні. Середні ціни на вітчизняні комбайни у 2 рази нижчі, ніж на нові імпортні, але у 1,2 рази дорожчі, ніж на уживані імпортні [1].

Як показали дослідження, показник рівня собівартості виконання сільськогосподарських робіт суттєво відрізняється між тракторами і комбайнами вітчизняного і закордонного виробництва. Існує також суттєва різниця між їх показниками продуктивності використання. Виробіток на трактор закордонних виробників за машино-змину та машино-день на 56% вищий, ніж на вітчизняних тракторах.

Купується техніка переважно у Білорусії, Німеччині, Швейцарії, Польщі та Угорщині. Крім того постачання сільськогосподарського приладдя налагоджено з Італії, Чехії, Нідерландів, Естонії, Індії та Франції [2].

Імпорт сільськогосподарської техніки в 2014 році збагатив держбюджет на 65 мільйонів гривень (митні платежі та податки).

З 2016 року прийнято європейську систему імпорту сільськогосподарської техніки. Це означає, що техніка буде розмитнюватися згідно декларації виробника. А не як раніше — згідно сертифікату відповідності (скасували обов'язкову сертифікацію сільськогосподарської техніки). Виробник техніки, чи європейський, чи інший, буде надавати згідно директиви ЄС у певній формі декларації. І митниця буде приймати ці декларації як документ для розмитнення.

Також з 2016 року скасували обов'язкову сертифікацію сільськогосподарської техніки. Тепер імпортерам і виробникам не потрібно отримувати український сертифікат відповідності. На практиці це означає, що в більшості випадків після візуальної ідентифікації відповідності трактора з документами, які надав виробник, його можна буде ввозити без додаткових процедур. Це не тільки певне здешевлення продукції, але й усунення корупційного бар'єру (подвійну бюрократичну процедуру сертифікації).

Найпопулярніший трактор на Україні МТЗ 82. Головною причиною значного попиту є невисока ціна. (Новий 81-сильний МТЗ-82 можна купити за 299 000 грн., що мінімум вдвічі дешевше аналогічних за потужністю тракторів західних брендів і відсотків на тридцять-п'ятдесят — китайських). Динаміка імпорту тракторів з Білорусії приведена на рис. 1, а частка у структурі імпорту на рис. 2

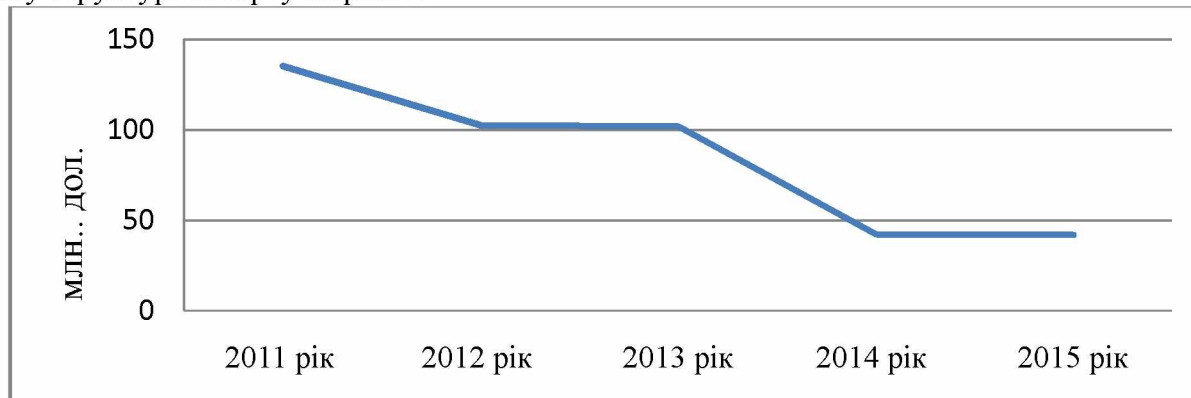

Рисунок 1 - Імпорт тракторів з Білорусії в Україну за 2011-2015 рр.(млн. дол.)

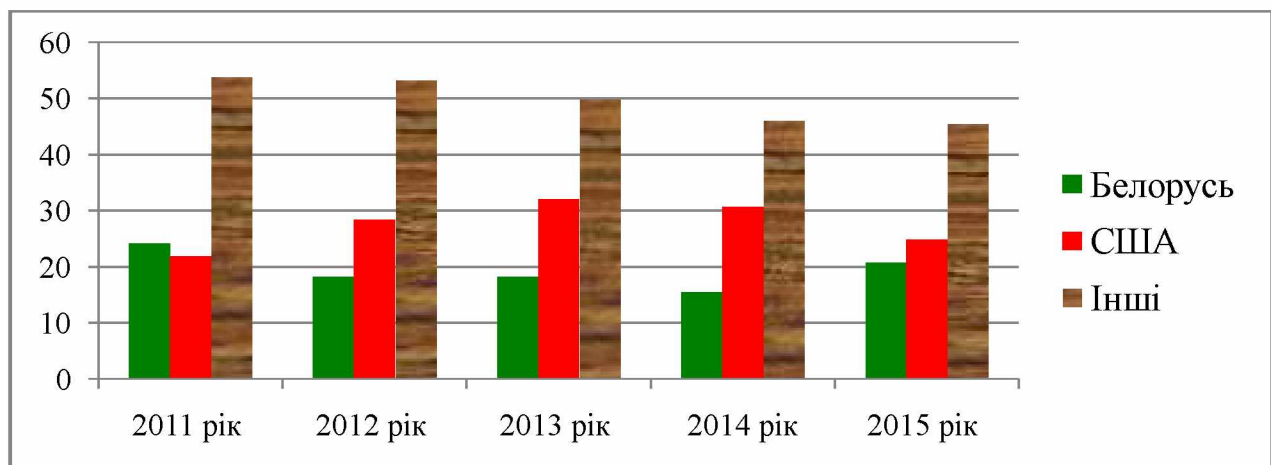

Рисунок 2 - Частка білоруських товарів у структурі імпорту за 2011-2015 рр. (%)

Так, за досліджуваний період (2011-2015 рр.) імпорт сільськогосподарської техніки знизився на 8%, але частка білоруських тракторів в структурі імпорту має стабільність (22-25%).

На ринку сільськогосподарської техніки частка машин вітчизняного виробництва становить близько 20%,

Але з 20 січня 2016 року. Україна ввела антидемпінгові заходи проти низки білоруських товарів (в тому числі на трактори). Згідно рішення Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі, ставка спеціального мита становить 39,2% від митної вартості продукції. Це в свою чергу повністю перекреслить найголовніше з достоїнств техніки - доступність. Спеціальне мито стало реакцією України на дії Білорусі - дискримінаційні заходи щодо кондитерської та пивоварної галузей [3].

Позитивні та негативні наслідки імпорту сільськогосподарської техніки приведені на рис. 3.

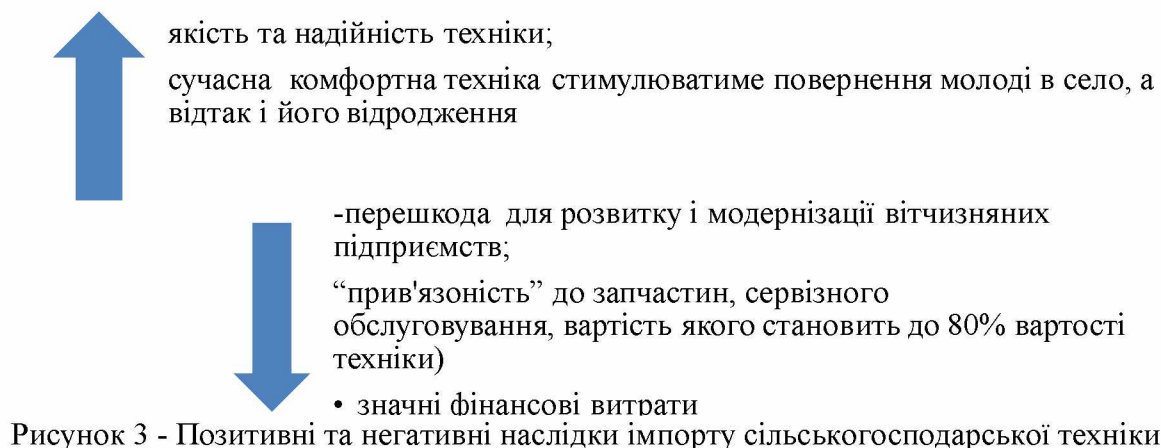

Рисунок 3 - Позитивні та негативні наслідки імпорту сільськогосподарської техніки

Висновки. Отже, імпорт здійснює різноплановий вплив на розвиток національного сільськогосподарського машинобудування, який проявляється, насамперед, у функціях імпорту:

- 1) функція компенсації недостатньої сільськогосподарської техніки; елементів національного виробництва, необхідних для його відтворення;
- 2) трансформаційна функція, яка проявляється у відновленні засобів виробництва;
- 3) ефектотворююча функція, яка ґрунтується на здатності зовнішніх чинників сприяти максимізації національного доходу при зменшенні витрат праці на його виробництво.

Ситуація, що склалась в зовнішньоекономічній діяльності з імпорту сільськогосподарської техніки потребує державної підтримки та невідкладних організаційно - економічних заходів:

- структуру ввезення сільськогосподарської техніки слід привести у відповідність до потреб максимального збереження та розвитку виробничого, науково-технічного і технологічного потенціалу та виходу економіки країни із кризового стану
- обмежити імпорт сільськогосподарської техніки, підвищити ставки ввізного мита на імпорту с/г техніку з 0 % до 35%.
- заборонити ввезення в Україну складних сільськогосподарських машин віком більше ніж 3 роки.

Список використаних джерел

1. Іванишин В.В. Розвиток та функціонування ринку технічних засобів для сільськогосподарства в Україні / В.В.Іванишин // Економіка АПК.–2011.–№3. – С. 78-82.
2. Наявність сільськогосподарської техніки та енергетичних потужностей у сільському господарстві у 2014 році: стат. бюл. – К.: Статистика, 2014. – 52 с.
3. Рішення Міжвідомчої комісії з міжнародної торгівлі від 13.11.2015 N 345/2015/4411-06

УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Ткаченко І.А, 3 курс

Демченко І.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті розкрито сутність грошових потоків та необхідність управління ними. Визначено економічну характеристику грошових потоків підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоритичні та практичні питання управління грошовими потоками вивчали вітчизняні учені: Г. Вознюк, О. Дзюблюк, А. Загородній, Л. Лігоненко, О. Ролько, В.Харченко, О. Мицак, О.Терещенко, а також когорта зарубіжних учених: М. Бертонеш, Ю. Брігхем, Б. Койлі, Б. Коллас, Р. Найт. Проте залишаються дискусійними та такими, що не мають єдиного бачення підходи щодо визначення сутності прибутку підприємств в умовах ринкової економіки.

Метою дослідження є з'ясування сутності грошових потоків підприємства, дослідження принципів управління грошовими потоками та методів оптимізації грошовими потоками підприємства.

Виклад основного матеріалу. Управління грошовими потоками - один із найважливіших сегментів фінансової роботи на підприємстві, від ефективності організації якого залежать як поточні результати діяльності, так і майбутні темпи розвитку господарюючого суб'єкта [3, с.392].

Нестача грошових потоків призводить до порушення фінансової стійкості. Якщо не вистачає власних фінансових ресурсів для фінансування запасів, виникає потреба у залученні короткострокових та довгострокових кредитів, які необхідно погашати, а також сплачувати відсотки за їх використання.

Механізм управління грошовими потоками підприємства належить розуміти як систему організації управлінського впливу, який виявляється у суб'єктно-об'єктних взаємозв'язках системи управління і здійснюється з метою досягнення поставлених перед ним цілей. Але, для створення такого механізму, виникає потреба детального планування, розробки та дотримання цілісної системи управління грошових потоків. Планування розробки системи управління грошовими потоками повинно враховувати наступні процеси:

1. Визначення завдань і цілей системи управління грошовими потоками.
2. Класифікація грошових потоків підприємства за джерелами виникнення надходження та витрат.
3. Створення інформаційної бази для управління – внутрішнього положення про систему управління грошовими потоками.
4. Ведення на підприємстві періодичних платіжних календарів та бюджетів з розбивкою на місяць, квартал та рік (податковий календар, календар дебіторської та кредиторської заборгованості, тощо)
5. Визначення підрозділів підприємства, відповідальних за правильне ведення обліку грошових коштів, проведення систематичного аналізу – внутрішнього та зовнішнього, планування на прогностичний період, контролю за веденням управління, та розробки комплексу заходів, щодо оптимізації грошових потоків.
6. Планування та координування діяльності підрозділів керівником підприємства. Для досягнення найбільшого ефекту від управління грошовими потоками необхідно добитися взаємозв'язку в роботі цих підрозділів, шляхом розділення функцій між працівниками, складання звітів по проведеній роботі та звітування перед керівництвом, запропонування власних методів та шляхів покращення певної ситуації на підприємстві.

Висновки. Отже, управління грошовими потоками в цілому є важливим елементом фінансової політики підприємства, воно наскрізь охоплює всю систему управління підприємством. Важливість та значення управління грошовими потоками важко переоцінити, адже від його якості та ефективності залежить не тільки його стійкість в конкретний період часу, а й можливість подальшого розвитку, досягнення фінансового успіху на довгострокову перспективу.

Список використаної літератури:

1. Литвинчук Т.В. Грошові потоки в системі управління підприємством [Текст] / Т. В. Литвинчук // Вісник Хмельницького національного університету. – 2014. – № 6. – С. 86–90.
2. Ролько О.Ю. Значення ефективності управління грошовими потоками підприємств [Текст] // Проблемы материальной культуры – Экономические науки. – 2014. - С. 97 – 100.
3. Харченко В.А. Система управління грошовими потоками підприємства [Текст] / В. А. Харченко // Вісник економічної науки України. – 2014. – №1. – С. 161-164.
4. Шик Л. М., Жердьова А. С. Проблеми управління грошовими потоками підприємства з метою забезпечення його платоспроможності [Текст] / Л. М. Шик, А. С. Жердьова // Вісник Запорізького національного університету. – 2014 – № 1. – С. 161 – 167.

УДК 339

СУТНІСТЬ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТА ФАКТОРИ ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЙОГО ФОРМУВАННЯ

Авакян Г.Ю., 3 курс,

Демченко І.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті визначено сутність прибутку підприємств у ринкових умовах. Охарактеризовано внутрішні та зовнішні фактори які впливають на його формування.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Проблематикою формування прибутку та факторів, що впливають на його створення, займалися такі вітчизняні та зарубіжні науковці як А. В. Бугай, Г. Г. Кірейцев, П. М. Марич, С. М. Онисько, Г. Б. Поляк, А. Г. Семенов, Т. О. Скрипко, М. Бойчик, М. Г. Грещак, І. В. Зятковський, В. М. Опарін. Проте залишаються дискусійними та такими, що не мають єдиного бачення підходи щодо визначення сутності прибутку підприємств в умовах ринкової економіки.

Виклад основного матеріалу. У більшості досліджень результати діяльності підприємства прийнято розділяти на три основні групи: фінансові, економічні і соціальні у складі фінансових результатів основним є прибуток. Згідно з НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» прибуток визначається як сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати. Водночас прибуток - це підсумковий показник, результат фінансово-господарської діяльності підприємств як суб'єктів господарювання. Підприємство одержує прибуток після того, як втілена у створеному продукті вартість буде реалізована і набере грошової форми. Отже, об'єктивна основа існування прибутку пов'язана з необхідністю первинного розподілу додаткового продукту де прибуток - це форма прояву вартості додаткового продукту. Прибуток підприємства - основний чинник його економічного і соціального розвитку. Це підтверджується тим, що прибуток є джерелом самофінансування, стимулювання соціально-економічного розвитку виробництва і матеріального заохочення персоналу.

Сутність прибутку можна й треба розглядати як джерело задоволення інтересів, оскільки саме інтереси – це усвідомлені потреби окремих людей, соціальних верств, груп і класів, що є формою відносин економічної власності й, у свою чергу, знаходять вияв у поставлених цілях, конкретних завданнях і діях щодо їх досягнення. У цьому випадку прибуток можна розглядати як позитивний фінансовий результат, досягнення якого дасть змогу забезпечити бажаний інтерес, тобто принесе певну користь. Розглядаючи прибуток як джерело задоволення інтересів, можна аргументувати, що сутність прибутку доцільно визначати, виходячи з видів можливих інтересів. Хто і в якому прибутку зацікавлений, також визначається тим, який інтерес у того чи іншого суб'єкта ринкових відносин.

Пропонуємо систематизувати всі інтереси в п'ять основних груп, для яких і визначається по-різному функціональне призначення прибутку:

1. Інтереси держави.
2. Суспільні інтереси.
3. Інтереси суб'єкта господарювання.
4. Економічні інтереси співвласників (засновників, акціонерів).
5. Економічні інтереси трудового колективу.

Внутрішні фактори впливу на прибуток підприємства - це фактори, які залежать від діяльності підприємства: обсяг діяльності підприємства, стан та ефективність використання ресурсів підприємства, рівень доходів, рівень витрат, ефективність цінової та асортиментної політики.

Основні чинники, які ведуть до зміни величини обсягу прибутку:

1) зростання обсягів виробництва та реалізації продукції підприємства - при високій питомій вазі постійних витрат у собівартості продукції зростання об'ємів реалізації приведе до більшого зростання прибутку за рахунок зниження частки постійних витрат, що припадають на одиницю продукції;

2) зростання цін - в період високих темпів інфляції зростання прибутку можна забезпечити за рахунок цінового чинника;

3) зниження собівартості - зниження витрат без негативного впливу на якість продукції, досягається за рахунок більшої керованості в області витрат;

4) оновлення асортименту й номенклатури продукції, що випускається – випуск тих видів продукції, які користуються більшим попитом у населення, особливо в період кризи, коли платоспроможний попит населення знижується.

Тобто можна виділити такі основні резерви збільшення суми прибутку промислового підприємства, як збільшення об'єму реалізації продукції, зменшення собівартості продукції, підвищення цін, що включає в свою чергу збереження якості продукції, пошук інших ринків та реалізацію в більш оптимальні строки.

Висновки. Прибуток у ринковій системі господарювання відіграє позитивну роль, виступаючи як головний мотив господарської діяльності. З метою підвищення обсягу прибутку доцільно скоротити всі витратні статті, а саме: зменшити транспортні витрати; налагодити систему збуту; підвищити продуктивність праці; підприємству необхідно скоротити витрати на виробництво та реалізацію продукції.

Прибуток має забезпечити підприємство власними коштами для розширення виробничих фондів, стимулювати підвищення ефективності виробництва та формування централізованого грошового фонду. Від досконалості форм і методів розподілу прибутку залежить зацікавленість підприємств та окремих працівників у постійному зростанні й удосконаленні виробництва та підвищенні його ефективності. Саме прибуток є основним джерелом матеріального заохочення працівників підприємств, власників акцій, підприємців і менеджерів.

Список використаної літератури:

1. Лойко В.В. Економіка підприємства: навч. посібн. / В.В. Лойко, Т.П. Макаровська //– К.: КНУТД, 2015 – 267с.
2. Економічний аналіз господарської діяльності. / В.І. Івашенко, М.А. Болюх – К.: ЗАТ «Нічлава», 2012. – 215 с.
3. Економічний аналіз: Навч. посібник / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбатов; За ред. акад. НАНУ, проф. М.Г. Чумаченко. – К.: КНЕУ, 2014. – 540 с.

ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ У ЗОНІ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ

Гончарова Д. С., 4 курс

Вороновська О. В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail:dariya.goncharovs@mail.ru

e-mail:voronovskaya@list.ru

Проаналізовані переваги та ризики експортних операцій сільськогосподарської продукції для економіки України згідно вимог договору про зону вільної торгівлі.

Постановка проблеми. Ресурсний потенціал, яким володіє аграрний сектор, дозволяє Україні не тільки забезпечувати власну продовольчу безпеку, а й бути активним гравцем на світовому продовольчому ринку. Внаслідок політичної та економічної ситуації в Україні, посилене співробітництво з ЄС є основною метою українського уряду, адже східне партнерство вичерпало свої можливості, спершу різного роду торгівельними війнами, а сьогодні й відкритою воєнною агресією. Україна підписала угоду про вступ у зону вільної торгівлі (ЗВТ) з Європейським Союзом. Європейський ринок для українських споживачів був відчинений в односторонньому порядку з 1 січня 2016 року, але тільки діє четвертий розділ договору про ЗВТ (повністю договір вступить в силу з 1 січня 2026 року). Для українських виробників та експортерів відкрились надзвичайні можливості, але одночасно поставивши низку важливих завдань, зокрема, що стосується відповідності українських експортних продуктів вимогам європейських стандартів. Велике значення для України, як аграрної держави, має розвиток торгівлі сільськогосподарською продукцією.

Аналіз останніх досліджень. Дану проблему на сторінках періодичних видань широко обговорювали як практики так і науковці, зокрема: Ф. Бутинець, В. Житний, О. Кіляр, М. Кужельний, Ю. Кузьмінський, Ю. Лисенко, В. Рудницький, В. Сопко, Н. Ружицький, О. Михайленко, С. Терпенко, А. Мічурін та інші. Результати їх досліджень свідчать про різноманітність думок про розвиток експортної діяльності в Україні. Особливо сьогодні йдуть дебати про підписання договору про ЗВТ.

Мета статті. Метою даної статті є розгляд особливостей обліку експортно-імпорتنих операцій в сучасних умовах господарювання.

Виклад основного матеріалу. Україна ще з 2008 року прагнула долучитися до зони вільної торгівлі з країнами Євросоюзу. Конкуренція в міжнародній торгівлі жорстка. Це ринок із достатньо розвинутим регулюванням, відпрацьованою системою тарифного і нетарифного захисту, комплексними адміністративними процедурами. Розуміння цих аспектів є вкрай важливим при виході на європейський ринок.

Відповідно до угоди про вільну торгівлю з ЄС - Європейський Союз та Україна скасують ввізні мита на більшість товарів, що імпортуються. Україна поступово, впродовж 10 років, скасує ввізні мита, для низки європейських товарів. Українське мито частково знизиться на 20%-60% протягом перших 5-10 років.

В Україні доля експорту у загальній структурі товарообороту сільськогосподарською продукцією становить 66,9 %. Сьогодні європейський сільськогосподарський ринок переобтяжений, а Україна має потужний аграрний ринок. В європейських країнах скорочується виробництво сільськогосподарської продукції через ведення продовольчого російського ембарго. За скорочення обсягів виробництва сільськогосподарські товаровиробники отримують субсидії із загального аграрного бюджету Європи. Оскільки вступ до зони вільної торгівлі не означає членство в ЄС, то Україна не зможе користуватися єдиним бюджетом Європи. Щоб українська продукція зайняла європейський ринок, вона повинна відповідати стандартам Європейського Союзу.

Аналіз експортної діяльності з ЄС за січень місяць 2016 року показав, що Україна експортувала товару на 950 млн. дол. Це на 11% менше аналогічного періоду в 2015 році і на 40% менше 2013 року, коли ще не була підписана угода про ЗВТ [1].

Зона вільної торгівлі, в першу чергу, надасть додаткові переваги вітчизняним експортерам на ринку з достатньо високим захистом. Крім того, українські експортери матимуть додаткову перевагу у товарах стосовно яких ЄС запропонував встановлення тарифних квот. Переваги та недоліки ЗВТ для українських товаровиробників.

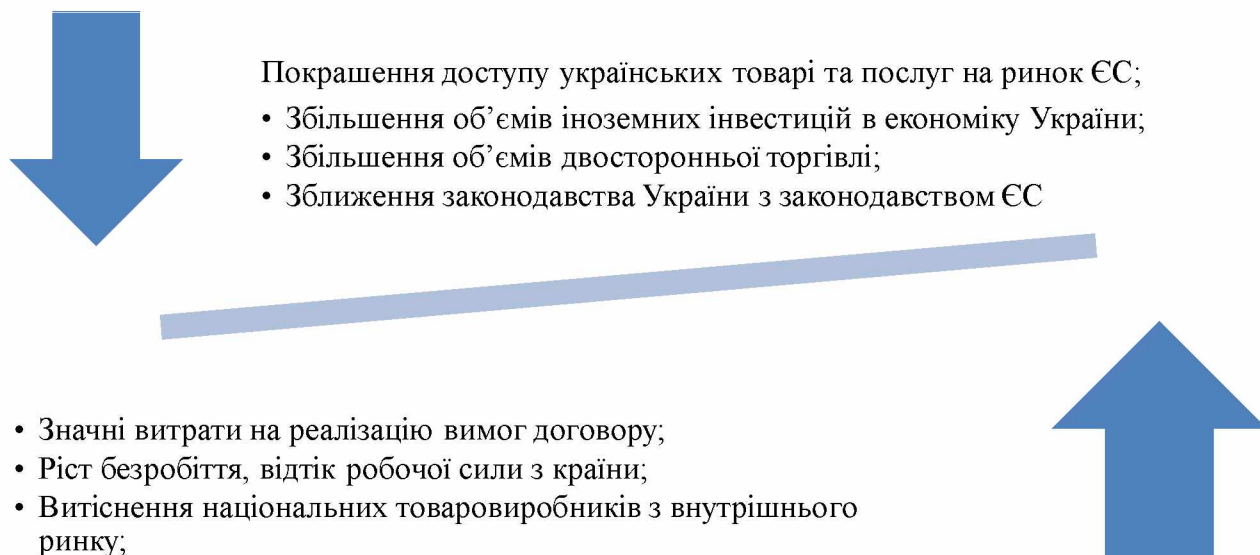

Рисунок 1 – Переваги та недоліки ЗВТ для України

Полегшений доступ імпорту високоякісних товарів і послуг з ЄС в Україну створює додаткову конкуренцію українським виробникам. Лібералізація доступу до європейського ринку послуг, скасування ввізних мит ЄС для 95% товарів, імпортна продукція стала доступнішою для українців. Від нульових імпорتنих тарифів, з одного боку, виграють споживачі, з другого - це може обернутися катастрофою для українського виробника. Отже, товари, вироблені в Україні, мають відповідати європейським фітосанітарним, екологічним та іншим нормам, але більшість вітчизняних підприємств не відповідають вимогам ЄС.

У тексті згоди про ЗВТ основним інструментом обмежень у торгівлі сільськогосподарськими товарами є тарифні квоти, в рамках яких забезпечується безмитний доступ товарів на ринок країн ЄС. Слід відмітити, що усі ЗВТ, створені між ЄС та іншими країнами і групами країн, містять положення, які стосуються сільського господарства. При цьому, регулювання Європейським Союзом торгівлі найбільш чутливими сільськогосподарськими товарами, щодо яких захист національних виробників від зростання імпорту вважається пріоритетним завданням при створенні ЗВТ, здійснюється за рахунок [3]: їх виключення з тарифної пропозиції; відкладання зобов'язань щодо зниження тарифів до кінцевого строку перехідного періоду; встановлення тарифних квот; вжиття спеціальних захисних заходів. Угода встановлює обсяги квот на безмитні експортні поставки зернових культур з України з поступовим їх збільшенням протягом 5 років.

Очевидно, структура експорту переорієнтується українських виробників із експорту готової продукції на експорт сировини. В Україні продовжується підвищення цін на енергоносії до рівня середньоевропейських, щоб не було дискримінації європейських виробників: через дешевші ресурси собівартість вітчизняної продукції може бути також дешевшою.

Сьогодні ЄС є провідним експортером і провідним імпортером у торгівлі сільськогосподарською продукцією у світі. Частка країн ЄС у світовому експорті сільськогосподарських товарів склала 39%, а в світовому імпорті - 41% в 2013 р. Вартість експорту сільськогоспо-

дарських товарів України в 2014 році була в 49 разів нижче, ніж вартість сільськогосподарського експорту ЄС.

Підвищені ризики ЗВТ існують саме для сільського господарства України. В ЄС існує високий рівень підтримки аграрної галузі, а в Україні низький рівень підтримки сільського господарств. Тобто, існує несиметричність у торговельних режимах, зокрема, в рівні тарифного захисту сільського господарства.

Крім того, ЄС використовує спеціальні захисні заходи (СЗЗ), передбачені в Угоді по сільському господарству СОТ, для захисту своїх виробників від зростання обсягів імпорту і зниження цін. 23,8% тарифних ліній сільськогосподарських товарів ЄС захищені спеціальними захисними заходами. Україна, як новий член, не має права використовувати СЗЗ для захисту своїх виробників [2].

ЄС захищає своє сільське господарство в угодах про ЗВТ з іншими країнами та групами країн. Всі домовленості між ЄС та іншими країнами та групами країн мають винятки, які стосуються саме сільського господарства. Це пояснюється роллю сільського господарства у забезпеченні продовольчої безпеки, сільського розвитку, а також залежністю сільського господарства від природних умов. Так, вітчизняні виробники об'єктивно не можуть, як показав досвід перших років перебування у СОТ, витримати тиск більш розвиненого сільського господарства, яке до того ж субсидується на більш високому рівні.

Як показав аналіз, найбільш чутливими до зниження митних тарифів та рівня нетарифного захисту після вступу України до СОТ стали товари м'ясної групи (м'ясо і продукти його переробки), тобто обсяги імпорту яких з країн ЄС суттєво зросли в результаті лібералізації торговельних режимів. З ринком м'яса і м'ясних субпродуктів пов'язані основні ризики ЗВТ з урахуванням:

- чутливості до зниження митних тарифів;
- кризи в галузі (крім птахівництва);
- невідповідності стандартам ЄС та нестачу коштів на гармонізацію стандартів.

Висновок. Враховуючи всі переваги та ризики ЗВТ з врахуванням продовольчої безпеки, захист аграрного сектору України є стратегічно важливим. З іншого боку, враховуючи значний потенціал країни в нарощуванні виробництва продуктів тваринництва та зернових, а також сприятливі довгострокові тенденції зростання попиту на світових ринках, важливим є створення умов для зростання експорту сільськогосподарської продукції.

У будь-якому випадку, ЗВТ повинна дати позитивний поштовх для виходу української торгівлі, відповідно й економіки, на якісно новий рівень. Гармонізація нашого законодавства з ЄС сприятиме покращенню інвестиційного клімату та росту прямих іноземних інвестицій у виробництво вітчизняних товарів і послуг

Основний недолік угоди про ЗВТ – узгодження норм ЗВТ відбувалося кілька років тому, коли структура української економіки була зовсім іншою. Тоді основою статтею українського експорту вважалася продукція металургії, однак війна на сході країни істотно знизила цей потенціал. Зараз ключовою статтею українського експорту стала агропродукція, що вимагає коригування документа. ЗВТ з ЄС лише дає таку можливість – вирішальне слово буде за станом інвестиційного клімату в країні.

Список використаної літератури

1. Дані державної служби статистики [електронний ресурс]. – режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/> Дані міністерства аграрної політики та продовольства України [електронний ресурс]. – режим доступу : <http://minagro.gov.ua/>
2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [електронний ресурс]. – режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-U_Association_Agreement
3. Можливості і застереження щодо наслідків уведення в дію положень Угоди про асоціацію між ЄС та Україною : наук. доп. / за ред. акад. нанУкраїни В. М. Гейця, Т. О. Осташко, д-ра екон. наук В. О. Точиліна;». – К., 2013. – 98 с

МЕТОДИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНІЧНІ СКЛАДОВІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Гошкодеря І.С., 4 курс

e-mail: goshkodery777@mail.ru

Левченко О.П., к.е.н., доцент

e-mail: Olga.Levchenko.1961@mail.ru

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті розглянуті питання формування облікової політики підприємства.

Наведена сутність поняття «облікова політика підприємства» та її призначення, встановлено порядок документального оформлення облікової політики підприємств та її зміни.

Постановка проблеми. З переходом економіки України на ринкові відносини у системі бухгалтерського обліку відбуваються принципові зміни. При цьому дотримується основний принцип – неможливість приведення всього господарського життя підприємства до єдиної схеми. У сучасних умовах господарювання одним з найважливіших питань організації системи бухгалтерського обліку на підприємстві є формування облікової політики. Правильно розроблена облікова політика впливає на величину таких показників підприємства як собівартість, прибуток, податок на прибуток. Тому проблеми організації, технології та методології обліку набувають особливої уваги.

Аналіз останніх досліджень. Формування облікової політики розглядається у працях вчених: М.Т. Білухи, Ф.Ф. Бутинця, Г.Л.Вознюк, С.Ф.Голова, М.Я.Дем'яненка, В.М. Жука, А.Г. Загороднього, Ю.А. Кузьмінського, М.В. Кужельного, М.С. Пушкаря. Вони розглядали питання облікової політики, які направлені на досягнення основної мети бухгалтерського обліку – надання користувачам повної, правдивої та неупередженої інформації. Проте питання, які стосуються процедури формування облікової політики потребують подальшого дослідження.

Мета статті. Метою статті є дослідити і проаналізувати механізм формування облікової політики підприємства, забезпечення її документального оформлення та визначення основних складових облікової політики підприємства.

Основні матеріали дослідження. Для будь-якої організації облікова політика – це основний методичний документ, яким вона керується в період своєї діяльності з дня державної реєстрації. Після статуту цей внутрішній нормативний документ є основним [3].

Згідно із Законом «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» облікова політика – це сукупність принципів, методів і процедур, що використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності [1]. У відповідності з цим Законом підприємство самостійно визначає облікову політику підприємства; обирає форму бухгалтерського обліку як певну систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації в них з дотриманням єдиних засад, встановлених цим Законом, та з урахуванням особливостей своєї діяльності і технології обробки облікових даних.

Водночас, при формуванні облікової політики, необхідно керуватись нормативно – правовими актами, а саме: законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», податковим законодавством, Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та внутрішніми нормативними документами підприємства. Нормативно-правова база регулює такі питання облікової політики: визначення облікової політики, елементи облікової політики, можливість самостійного затвердження облікової політики підприємством.

На думку бухгалтерів-практиків, створення облікової політики на підприємстві є дуже трудомістким та відповідальним процесом. Адже підприємству не один рік доведеться працювати і враховувати свої активи та зобов'язання згідно зрозробленою обліковою політикою.

Це вимагає від нього більш зваженого підходу до розробки облікової політики, яка відповідає специфіці його роботи.

До основних принципів діяльності облікової політики належать:

- безперервність;
- послідовність;
- суттєвість;
- постійність

При розширеному підході до змісту облікової політики вона повинна розглядатись у сукупності її методичної, технічної та організаційної сторін.

Облікова політика підприємства охоплює організаційний аспект (функції, права, обов'язки, відповідальність суб'єктів господарювання і їх структурних підрозділів), методичний і технічний аспекти облікового процесу [4]. Організаційна сторона відображає порядок організації роботи облікового апарату, методологічний – вибрані способи обліку об'єктів, а технічний – реалізацію цих способів в документообігу, облікових регістрах тощо [4].

Методична складова облікової політики включає виявлення способів обліку, за якими законодавством передбачені варіанти: визначення критеріїв вибору способу обліку з можливих варіантів, аналіз, вибір конкретного способу обліку, обґрунтування вибраного варіанта; документальне закріплення.

Організаційна складова регулює механізм організації бухгалтерського обліку на кожному підприємстві, до якої:

- визначення можливих способів і форм ведення обліку;
- структура бухгалтерії підприємства;
- перелік посадових осіб з правом розпорядчого підпису; перелік матеріально-відповідальних та підзвітних осіб;
- посадові інструкції; робочий план рахунків;
- графік документообігу.

Процесу складання облікової політики на підприємстві передують значна робота з досконалого вивчення законодавчо-нормативних документів, аналітична робота та перспективні розрахунки [2].

Нормативними документами, що регулюють бухгалтерський облік, визначено обов'язковість документального оформлення облікової політики підприємства відповідним розпорядчим документом. Розпорядчим документом є наказ або розпорядження керівника та головного бухгалтера з обов'язковим розкриттям в окремих розділах методів оцінки обліку і процедур, до яких нормативно-методична база відносить більш ніж один із варіантів, принципів побудови бухгалтерського обліку, техніки його ведення та складання фінансової і статистичної звітності.

Велике значення для оформлення облікової політики мають графіки документообігу, план організації бухгалтерського обліку, посадові інструкції. Метою їх видання є оформлення порядку використання тих або інших способів ведення обліку, які обирає підприємство. Важливими в обліковій політиці є установчі документи (статут, установчий договір), які закладають основи побудови усєї господарської та управлінської системи організації.

Наказ про облікову політику є основним внутрішнім організаційно-розпорядчим документом щодо методики і організації бухгалтерського обліку та є обов'язковим для виконання всіма структурними підрозділами і працівниками підприємства.

Висновок. Отже, розробка та прийняття облікової політики кожним підприємством – складний процес, що вимагає наявності спеціальних фінансових, кадрових та технічних можливостей та повинен базуватися на аналізі великої кількості нормативних документів в області регулювання бухгалтерського обліку. Облікова політика є важливим і невід'ємним елементом систем внутрішнього контролю підприємства за підготовкою фінансової звітності,

без здійснення якого не вдасться створити ефективний бізнес, що постійно трансформується і розвивається.

Список використаних джерел.

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996-XIV від 16.07.99 р.

2. Войнаренко М.П. Проблема формування облікової політики підприємства / М.П. Войнаренко, Т.М.Аксьонова // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. - № 4. – С.96-99.

3. Чиж В.І. Методологія облікових процедур в управлінні витратами / В.І. Чиж. – Луганськ, 2004. -296с.

4. Щирба І.М. Сутність облікової політики підприємства щодо витрат на оплату праці та факторів впливу на її формування [Електронний ресурс] / І.М.Щирба. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua/portal/Soc.../41.pdf.

ЕКСПОРТ ОЗБРОЄНЬ І ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ В УКРАЇНІ

Йолшин С., 4 курс

Вороновська О.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: lanios1994@gmail.com

e-mail: voronovskaya@list.ru

У статті обґрунтовано необхідність розвитку експортного потенціалу оборонно-військового комплексу України. Проаналізовано участь України у світовому ринку озброєнь. Сформулювало пропозиції щодо удосконалення експортного потенціалу оборонно-військового комплексу України.

Постановка проблеми. Україна на протязі значного періоду, не дивлячись на певні негативні явища у оборонно-промисловому комплексі (ОПК), досі втримується у першій десятці світових лідерів експорту озброєнь. Тому питання реалізації експортного потенціалу ОПК, з урахуванням його розвитку і нарощування, є актуальними. Для цього потрібно враховувати не тільки кон'юнктурні, якісні структурні зміни світового ринку озброєнь, а й потреби країни. В умовах складної економічної ситуації пошук додаткових шляхів реалізації експортного потенціалу ОПК держави є одним із основних завдань влади.

Аналіз останніх досліджень, показав, що в Україні питанням реалізації можливостей ОПК, з огляду на його потужність та експортну орієнтацію національного господарства, завжди приділялась велика увага. Проблематика розвитку ВПК досліджується у роботах: М. Бондарця, В. Буренка, В. Горбуліна, Д. Дубова, В. Мунтіяна, С. Полякова, В. Рихтюка, І. Сазонця, О. Сальнікової, О. Свенгурова, М. Сунгуровського, А. Сухорукова, А. Шевцова та ін. Але конфлікт на сході України показав про необхідність прискореної модернізації збройних сил та зміцнення обороноздатності країни та в першу чергу це має забезпечуватись силами вітчизняного оборонно-промислового комплексу

Метою дослідження є особливості експорту озброєнь і військової техніки України, а об'єкт дослідження оборонно-промисловий комплекс.

Основні матеріали дослідження. З 2014–2015 рр. вищим державним і воєнним керівництвом України приділяється значна увага питанням оптимізації організації військово-технічного співробітництва України з іноземними партнерами.

З економічної точки зору ОПК належить до найбільш важливих сфер зовнішньоекономічної діяльності нашої країни. Експорт продукції ОПК є надзвичайно важливим джерелом валютних надходжень до державного бюджету, що в умовах важкого фінансового становища набуває особливої актуальності. А з політичної точки зору військово-технічне співробітництво слугує зміцненню позицій України у світі, підвищенню рівня відносин з іншими державами, посиленню співпраці в галузі безпеки та оборони.

Продукція українського ОПК нині експортується до понад 60 країн. Традиційні покупці вітчизняної військової техніки – азіатські та африканські країни, країни ЄС та Північної Америки, а також була Росія (40% постачань). Після Росії на другому місці за імпортом української зброї йде Таїланд, а на третьому - Китай. Найбільше у нас купують літаки і броньовані машини.

Для підвищення ефективності функціонування ОПК у 2011 році був створений ДК «Укроборонпром». Він об'єднав 134 підприємства. Обсяг виробництва концерну у 2013 році склав 13,2 млрд гривень, що на 24 % більше, ніж у 2012 році. Експорт ОВТ зріс на 52 %, чистий прибуток становив 475 млн гривень [1].

Згідно з рейтингом, протягом останніх п'яти років обсяги експорту українських озброєнь склали 3% від світового продажу (Рис.1).

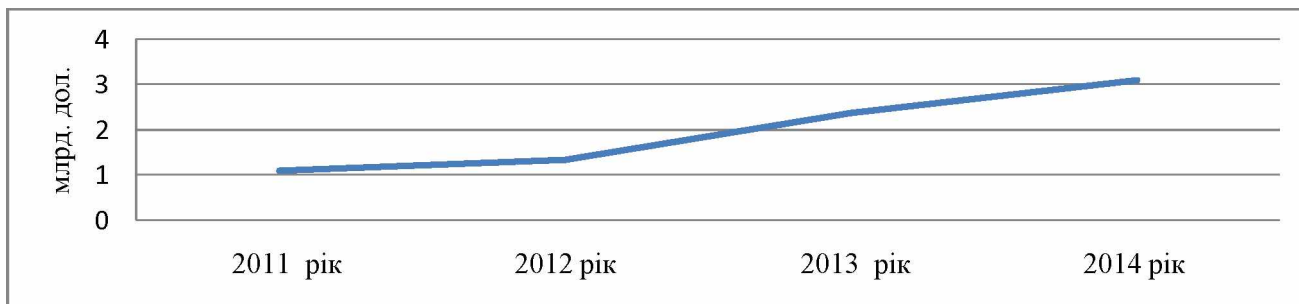

Рисунок 1 – Експорт продукції ОПК України (2011-2014рр.)

Україна є третьою за обсягами постачань озброєнь для Китаю, куди в 2009-2014 роках експортувалися двигуни для військових літаків. Крім того, у 2014 році Україна постачала бронетехніку у Камерун та Нігерію. Водночас, двома найбільшими світовими експортерами озброєнь стали США (31% глобального експорту) та Росія (27%). Далі у рейтингу - Китай, Німеччина, Франція, Великобританія, Іспанія, Італія, Україна та Ізраїль.

Сьогодні потенційні можливості ОПК України дозволяють організувати виробництво ракетних комплексів, систем і засобів ППО і ПРО, переносних зенітно-ракетних комплексів, керованих ракет класів «повітря-повітря» і «повітря-земля», реактивних комплексів залпового вогню, протитанкових ракетних комплексів, бойових літаків і гелікоптерів, літаків військово-транспортної авіації, бронетанкової техніки, танкових двигунів, газотурбінних двигунів для кораблів і корветів, радіолокаційних станцій, окремих видів артилерійського і стрілецького озброєння, засобів радіотехнічної, оптичної та акустичної розвідки, авіаційних засобів навігації, посадки, зв'язку та забезпечення безпеки польотів, деяких видів боєприпасів тощо [2].

Проведений експрес-аналіз експортної діяльності підприємств українського ОПК повзав, що серед всіх зразків озброєнь і військової техніки, які постачає українська оборонка, на першому місці донедавна перебувала авіаційна техніка (трохи більше 43 відсотків), на другому місці - техніка для сухопутних військ (більше 36 відсотків). Трійку лідерів замикають засоби протиповітряної оборони (10 відсотків). Крім поставок самої техніки, передбачено також надання послуг, пов'язаних з ремонтом і модернізацією даних зразків (11%).

Одним з найбільших досягнень українського ОПК є замкнутий цикл виробництва бронетехніки — танків і бронетранспортерів. Бронетехніку в Україні виготовляють в основному на трьох заводах — Харківському заводі ім. В. Малишева, Харківському бронетанковому ремонтному заводі, Миколаївському ремонтно-механічному заводі. Ремонтують бронетанкову техніку на Львівському і Житомирському бронетанкових ремонтних заводах, які в даний час працюють у три зміни і вже відремонтували сотні танків і бронетранспортерів

Україна входить до елітної дев'ятки країн, що мають замкнутий технологічний цикл створення і виробництва авіатехніки. Але у виробництві військової авіаційної техніки Україна не має замкнутого циклу і до недавнього часу співпрацювала з підприємствами російського ВПК. Експортує Україна турбовентиляторні двигуни для військових літаків і гелікоптерів російського виробництва Мі-28 і Ка-50, які використовуються майже в 60-ти країнах [3].

На сьогодні в ОПК України збереглися підприємства ракетно-космічної галузі, продукція яких відповідає світовому рівню. До них можна віднести ракети-носії «Зеніт-3SL» та «Циклон-4», що призначені для запуску супутників в рамках міжнародних проектів «Dnperg», «Sea Launch» та «Global Star».

Найпотужніші вітчизняні суднобудівні заводи — АТ «Миколаївський суднобудівний завод «Океан», ДП «Суднобудівний завод ім. 61 комунара» та найбільше суднобудівне підприємство України і всієї Європи — АТ «Чорноморський суднобудівний завод». Планами воєнного кораблебудування передбачається будівництво на ЧСЗ до 2018 року кількох (до 4-х) корветів проекту 58250.

Але сьогодні "Укроборонпром" продає техніку на внутрішньому ринку практично за собівартістю, при цьому ця частка сягає 97 % усього виробництва. Зрозуміло, що за такої економічної та воєнно-політичної ситуації вкрай важко нарощувати потужності. \\\

Проблема полягає в тому, що експортна ціна значно перевищує ціну на внутрішньому ринку, адже вона вираховується за іншими параметрами. У такому разі підприємству не вигідно продавати продукцію. Вирішенням цієї проблеми можуть стати зобов'язання виробника перераховувати вартість продукції заблокованих контрактів на ціни внутрішнього ринку. Це дасть змогу уникнути ситуацій, коли готова продукція залишатиметься на складах.

Висновки. Незважаючи на наявні проблеми, український ОПК здатний забезпечити всі передумови для значного розширення експорту озброєнь та військової техніки на світові ринки. Вітчизняна продукція відповідає світовим стандартам і не поступається за якістю аналогам конкурентів.

Для вдосконалення експортних операцій ОПК необхідно:

- розробити на рівні Кабінету Міністрів більш чітку процедуру регулювання відносин між Міністерством оборони України та підприємствами-виробниками (в умовах збройного конфлікту підприємства військово-промислового комплексу переорієнтовуються на внутрішні замовлення).
- виробити оптимальне співвідношення між внутрішніми потребами та експортними зобов'язаннями.
- державна підтримка експорту та експортний контроль

На мою думку, що збільшення обсягів експорту високотехнологічної продукції не тільки позитивно впливає на економічний розвиток держави, але також є необхідною умовою такого розвитку.

Список використаних джерел

1. Пеньковський В. І. Перспективи БТР-4 в Збройних Силах України / В. І. Пеньковський, О. В. Устименко // Перспективи розвитку озброєння та військової техніки Сухопутних військ: Збірник тез доповідей Міжнародної науково-технічної конференції (Львів, 22-24 трав. 2013 р. – Л. : Вид-во АСВ ім. гетьмана Петра Сагайдачного, 2014. – С. 48–50.
2. Щорічний звіт Стокгольмського міжнародного інституту дослідження проблем миру SIPRI-2013/ 2014. – SIPRI: SIPRI-2013/2014. – 549 с
3. Укроборонпром намерен существенно сократить объемы поставок вооружений за рубеж // Еженедельное издание Информационного агентства России ТАСС, Военно-техническое сотрудничество. – 2014. – 14 декаб. – № 49 (949); 8. – 54 с

УДК 631.16

ПРИЧИНИ ВТРАТИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Кондратюк О. В., 4 курс

Трусова Н. В., д.с.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

aleksandra.kondratuk@mail.ru

trusova_natalya5@rambler.ru

Проблеми, що стосуються фінансового стану підприємства і етапів платоспроможності. Досліджено теоретичні і практичні аспекти формування індексу платоспроможності сільськогосподарських підприємств як компонента їх фінансової безпеки підприємств. Представлена методика розрахунку основних показників платоспроможності та ліквідності сільськогосподарських підприємств. Визначено причини втрати платоспроможності та її відновлення з метою стабілізації фінансової діяльності.

Постановка проблеми. Україна, будучи великою аграрною країною, перебуває на шляху побудови ринкової економіки. Насьогодні фінансове забезпечення поточної діяльності та перспективного економічного розвитку сільськогосподарських підприємств залишається найбільш гострою й болючою проблемою. Зазначені проблеми визначають актуальність дослідження з питань втрати платоспроможності сільськогосподарських підприємств: об'єктивність оцінки реального стану і чинників впливу щодо виявлення наявних резервів та передумов стабілізації фінансових процесів у сільському господарстві; адаптація сільськогосподарських підприємств до динамічних змін зовнішнього і внутрішнього економічного оточення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням вивчення механізму втрати платоспроможності в Україні присвячено чимало публікацій науковців, економістів, а саме: К. В. Багацька, Т. М. Білоконь, О. М. Бірюков, В. В. Джуль, В. А. Соколенко, О. О. Терещенко, А. В. Череп.

Метою статі є дослідження теоретичних та прикладні аспекти відновлення платоспроможності сільськогосподарських підприємств.

Виклад основного матеріалу. Платоспроможність підприємства – найважливіший показник, який характеризує фінансовий стан підприємства[3]. Поняття платоспроможності і ліквідності за своїм змістом дуже близькі, але друге більш містке. Від ступеня ліквідності балансу залежить платоспроможність підприємства. Разом з тим ліквідність характерна як для поточного стану розрахунків, так і на перспективу. Підприємство може бути платоспроможним на звітну дату, але мати несприятливі можливості в майбутньому, і навпаки. Ліквідність менш динамічна порівняно з платоспроможністю. Причина в тому, що по мірі стабілізації виробничої діяльності підприємства у нього постійно формується визначена структура активів та джерел коштів, різкі зміни яких порівняно рідкісні.

Основними показниками, на основі яких визначається платоспроможність підприємства, є: коефіцієнт автономії (фінансової незалежності), коефіцієнт фінансової стабільності, коефіцієнт платіжної готовності, коефіцієнт забезпеченості власними коштами, коефіцієнт покриття (платоспроможності).

Для оперативного та стратегічного напрямку щодо стабілізації фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств пропонується здійснювати етапи відновлення власних джерел фінансування враховуючи алгоритм дії щодо оздоровлення платіжної дисципліни суб'єкта господарювання (рис. 1)

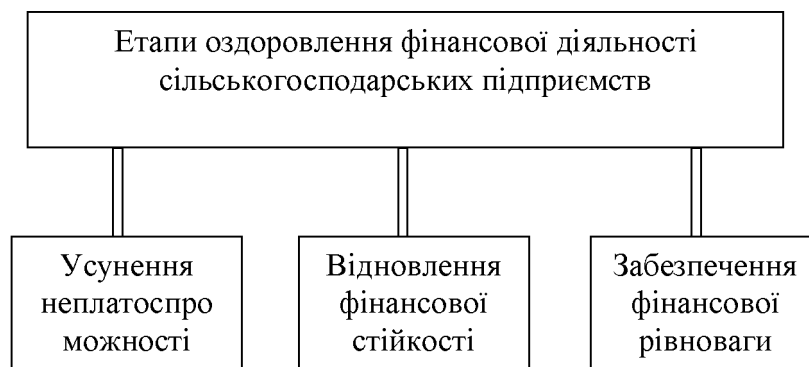

Рис.1 - Оперативні та стратегічні напрями оздоровлення фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств

I етап. Усунення неплатоспроможності. Самим нагальним завданням у системі заходів фінансову стабілізацію є відновлення здатність до здійсненню платежів з невідкладним фінансовим зобов'язанням (про те, щоб запобігти виникнення процедури банкрутства). Забезпечується зменшення поточних зобов'язань та збільшення суми коштів. Тут застосовується принцип «відсікання зайвого», який вимагає скорочення розмірів поточних потреб у матеріально-технічних, трудових ресурсах тощо, і переклад окремих видів ліквідних активів в кошти [1].

Сутність заходів оздоровлення поки що залежить від маневруванні грошовими потоками (отриманими і який можна отримати) заповнення розриву поміж їхніми витрачанням і надходженням. Забезпечити що завдання дозволять такі заходи:

- вдосконалення (створення) платіжного календаря (бюджет руху коштів);
- перетворення низьколіквідних активів в кошти чи погашення з допомогою короткострокових зобов'язань підприємства;
- переоформлення короткострокової заборгованості довгострокову;

II етап. Відновлення фінансової стійкості за рахунок переліку аварійних фінансових операцій неплатоспроможність можна усунути, але водночас виникає потреба в одночасному обмеженні негативних факторів, які генерують неплатоспроможність в тривалому проміжку часу[1]. Відбувається як продовження реалізації вжитих заходів скорочення споживання і збільшення позитивного потоку приросту фінансових ресурсів. Сутність заходів полягає у залученні додаткових, внутрішніх джерел фінансування:

- зниження витрат і зменшення поточної фінансової потреби;
- оптимізація чисельності працівників;
- викуп боргових зобов'язань з дисконтом;
- авансування із боку замовників;

III етап. Забезпечення фінансового рівноваги у тривалому періоді. Повна фінансова стабілізація досягається, коли підприємство створює умови для самофінансування, розвитку, моніторингу фінансових результатів, коли він стійкий до зовнішніх впливів[2]. Основними завданнями даного етапу є:

- підвищення конкурентних властивостей продукції (робіт, послуг);
- збільшення грошової складової під час розрахунків;
- збільшення оборотності активів.

Висновок. Досліджуючи ліквідність підприємства, було виявлено, що на підприємстві скорочується наявність власних коштів для покриття короткострокового боргу. Відносна залежність підприємства від позикових коштів не має явно вираженої тенденції.

Найбільш суттєвим механізмом щодо підвищення фінансової стійкості та зменшення ступеня ризику неплатоспроможності є поєднання таких факторів, як створення умов для забезпечення нарощування обсягів діяльності прибуткового виробництва при сталих темпах

зростання реального власного капіталу та здатності до забезпечення маневреного власного оборотного капіталу. Підвищення дієвості механізму формування і використання фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств, який націлений на підвищення фінансової стійкості, їх конкурентоспроможності, сприяє максимальній прибутковості та зменшує рівень ризику непередбаченої втрати платоспроможності.

Рекомендовано проводити заходи щодо формування в господарській діяльності підприємств розрахунки, що пов'язані з інвестиційно-фінансовими потоками та розглядати їх у взаємозв'язку з основними ознаками грошових потоків. Фінансові потоки є об'єктом управління не лише фінансами підприємств, а також об'єктом фінансового управління всієї господарської діяльності, які взаємопов'язані з розподілом та використанням різних джерел формування фінансових ресурсів. Грошові потоки є абсолютно-ліквідною часткою фінансових потоків. Узагальнення різних форми та видів руху фінансових потоків сільськогосподарських підприємств обумовлюють досягнення певного економічного результату з урахуванням фактору часу, відображаючи ліквідність фінансових ресурсів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вагуль Ю. Основні шляхи вдосконалення сучасних методів оцінки фінансової спроможності / Ю. Вагуль // Банківська справа. – 2013. – № 4. – С. 54–59.
2. Гвоздей Н. І. Особливості формування фінансової адаптивності сільськогосподарських підприємств та її забезпечення у фінансовому плануванні / Н. І. Гвоздей // Сталий розвиток економіки. – 2011. – № 5(8). – С. 251–255.
3. Гловацкая Н. Макроаспекты финансового потенциала: факторы, критерии и показатели / Н. Гловацкая, С. Лакапенский // Вопросы экономики. – 2014. – № 8. – С. 25–34.
4. Державна політика фінансової підтримки розвитку аграрного сектору АПК: монографія / [Дем'яненко М.Я., Саблук П.Т., Скупий В.М. та ін.]; за ред. М.Я. Дем'яненко. – К.: ННЦ ІАН, 2011. – 372 с.
5. Кость Я.О. Доцільність застосування методів інтегральної моделі у фінансовому діагностуванні підприємств / Я.О. Кость // Екон. Науки: зб. наук. Пр.. Луцьк. Держ. техн. ун-ту. Сер. «Економіка та менеджмент»; редкол.: відп. ред. проф. З.В. Герасимчук. – Луцьк, 2008. – 376 с.
6. Папехин Р. С. Индикаторы финансового потенциала региона / Р. С. Папехин. – Волгоград: Волгоградское научное изд-во, 2013. – 16 с.

ОСОБЛИВОСТІ ВЕНДИНГ-БІЗНЕСУ

Пейда А. В., 4 курс

e-mail:pejda2506@mail.ru

Вороновська О. В., к.е.н., доцент

e-mail:voronovskay@list.ru

Таврійський державний агротехнологічний університет

Проаналізовано та встановлено особливості продажу товарів та надання послуг через автомати в Україні, визначено основні переваги та недоліки цього напрямку бізнесу. Вивчено умови вендингу за дотриманням вітчизняних нормативних актів.

Постановка проблеми. Продаж товарів через автомати – вендинг – набув широкої популярності по всьому світу, починаючи з країн Заходу. В Україні вендинг є відносно молодим та перспективним напрямом бізнесу, який стрімко набирає обертів. Автоматизований продаж товарів характеризується простотою та зручністю використання для покупців, які мають можливість придбати необхідний товар, не змінюючи свого маршруту та не витрачаючи багато часу. Це зумовлює отримання високих доходів власниками у відносно короткий період та швидку окупність автоматів.

Аналіз останніх досліджень. Питання започаткування та розвитку вендингового бізнесу розглядалися такими вендинговими компаніями, як S. I. Trade, Vending unipay system, The Hanna Group, Allvend, "Простобанк Консалтинг", "Авангард", "Карбон". Аналіз опублікованих досліджень і практика господарської діяльності свідчать про наявність великої кількості переваг торгівлі із застосуванням автоматів та деяких недоліків. Але питання вендингу в рамках українського законодавства не є повністю освітленим та вказує на актуальність подальшого вивчення.

Мета дослідження полягає у визначенні особливостей продажу товарів через автомати в Україні шляхом розкриття основних переваг та недоліків вендинг-бізнесу та вивчення нормативної бази. Об'єктом дослідження є процес продажу товарів через автомати.

Основні матеріали дослідження. Вендинг набув розповсюдження у багатьох країнах світу і проявив себе як зручний та невибагливий засіб торгівельної діяльності товарами або послугами через автомати. Найбільшого поширення в Україні отримав продаж продуктів харчування: кава, соки, соки-фреш, безалкогольні напої, шоколадні батончики, готові бутерброди, попкорн та ін. Але, найбільш привабливими та вигідними залишаються кавові автомати. Мережа автоматів від 20 і до 100 одиниць і більше може обслуговуватися однією людиною (в США 500-600 механічних автоматів обслуговується однією людиною)

Перевагами вендингу на торговому ринку є:

- ✓ -мінімальний стартовий капітал, витрати окупуються дуже швидко;
- ✓ -автомати рекламують себе самі. Пасивна реклама призначена для клієнтів, які самі шукають можливість встановити автомат на своїй території. Наприклад, для поліпшення умов харчування співробітників в офісі використовуються такі інструменти, як: інформативний веб-сайт, оголошення в телефонній книзі і т. ін.;
- ✓ товар оплачується одразу готівкою, що запобігає утворенню серед покупців такого прошарку, як боржники;
- ✓ вендинг-оператори банкрутують та йдуть з бізнесу значно рідше, ніж їх колеги з інших напрямів, тобто даний вид бізнесу є стабільним;
- ✓ вендинг має стрімкий шлях розвитку в Україні ;
- ✓ на відміну від продавців, автомати можуть працювати 24 години на добу [3, с 405].

Серед недоліків існують такі:

- ✓ високі відсоткові ставки кредитів на придбання автоматів;
- ✓ висока вартість оренди місця встановлення автомату;

- ✓ спостерігаються випадки вандалізму, що перешкоджає розміщенню автоматів у багатьох перспективних місцях [1; 2].

При здійсненні вендинга слід керуватися Правилами здійснення роздрібною торгівлі окремими видами товарів та громадського харчування. Законодавство даного виду бізнесу не має ніяких регулюючих інструментів. За одними показниками вендинг-машину варто порівнювати в ЕККА, але з іншого боку її не треба реєструвати як касовий апарат.

Не дивлячись на переваги вендингу, витрати для входження на торговий ринок з використання торгових автоматів є значними. Для того, щоб мінімізувати власні витрати, кавові компанії намагаються перенести (розширити) виробництво та розфасування розчинної кави та кавових «міксів» в Україні. Це дозволить максимально скоротити кількість імпортозалежних інгредієнтів у виробництві «міксів» (як цукор, упаковка і т.д.), а отже, зменшити собівартість продукції. Як і будь-який новий вид бізнесу, вендинг в нашій країні розвивається дуже швидко, навіть, в умовах кризи.

Також, активно розвивається снековий вендинг, що продає фасовану продукцію (соки в маленьких упаковках, шоколадки, яблука, чіпси, печиво, бутерброди). Недолік снекового вендингу - необхідність весь час стежити за асортиментом товару. Адже лише в інтересах власника автомату, щоб в ньому завжди були бутерброди або яблука - він заробляє на їх продажі, хоча і не торгує ними весь день на ринку.

Ще один вид вендингу - масажний - в Україні з'явився також порівняно недавно. Це - масажне крісло, обладнане терміналом для прийому грошей і встановлене у велелюдних місцях, щоб за певну суму робити людям масаж. Масажні крісла вигідні як бізнес ще і тому, що через свою новизну вони не потребують спеціальної реклами: кожна зацікавлена людина обов'язково підійде і поцікавиться, навіщо стоїть таке крісло і що воно уміє робити. Система управління кріслом також максимально спрощена, і навіть у людини, далекої від техніки, не виникне з цим проблем.

Спеціальні правила торгівлі через торговельні автомати нормативною базою не передбачені, тому застосовуються загальні правила торгівлі з урахуванням особливостей торгівлі через ці пункти продажу.

Головним відкритим питанням є вплив нового податкового законодавства на вендинговий бізнес. Збільшення податкової ставки єдиного податку з 200 до 600 грн., звужує сфери діяльності для підприємств на єдиному податку і вимагає встановлення касового апарату.

Саме тому розвиток такого виду роздрібною торгівлі показує здатність торгової сфери України до впровадження нових видів торгівлі. Сучасні торгові автомати із залізних коробок з примітивним дизайном перетворилися в барвисті вітрини, які пропонують споживачам широкий асортимент товарів від шоколадних батончиків та кави до дисків, квітів, колотого льоду.

Вендинг - досить перспективний канал збуту для українських виробників товарів масового попиту (у першу чергу гарячих і холодних напоїв, бульйонів, снєків і т. ін.). Однак основні оператори поки не можуть оцінити ємність даного ринкового сегмента й замість прогнозів приводять статистику й тренди західних ринків.

Але, торгові автомати неоднаково популярні у світі. Так, кількість автоматів у Японії або США більше, ніж у всіх країнах Євросоюзу разом узятих (у Японії їх встановлено 8 млн., у США - 7 млн., а в країнах ЄС - близько 6 млн.). Істотно відрізняються по ступені розвитку вендингової індустрії і європейські країни: найбільше автоматів встановлено у Франції, Німеччині, Іспанії, Великобританії й Італії, тоді як у Греції, Данії, Португалії й Швеції їх зустрінеш нечасто. За даними Європейської асоціації вендерів, за останні 10 років обсяги продажів гарячих і холодних напоїв, снєків і морозива виростили в Європі в середньому в 13,5 рази.

В Україні частка продажів через торгові автомати може досягати 20-25% від загального обороту таких продуктових груп, як кава або шоколадні батончики. Наприклад, у Європі через автомати реалізується 5-7% кави й кавових напоїв. А Соса-Сола продає через автомати

близько 20% загального обсягу вироблених напоїв. Активніше всього вендинг розвивається в містах з мільйонним населенням (Київ, Одеса, Харків, Дніпропетровськ, Донецьк).

На 50% успіху залежить від вибору місця для установки автомата, 30% - від якісного й своєчасного обслуговування машини й 20% - від того, якими марками брендований автомат, чи є на ньому інструкція й номери телефонів «гарячої лінії». Найчастіше автомати, які не оформлені належним чином, викликають у споживача сумніви у якості продукту або послуги, що продає машина.

В Білорусії всі торгові автомати підключені до системи контролю податкових органів. Засіб контролю податкових органів - це спеціальний електронний пристрій, яке за допомогою стільникового електрозв'язку дистанційно передає відомості про виручку торгових автоматів в центр обробки даних, і є частиною системи контролю торгових автоматів.

Висновки. Незважаючи на більш ніж столітню новітню історію, індустрія вендинга не втратила динамізм і економічну привабливість для підприємців. Позитивним є те, що: прийом платежів через термінал - це найчастіше додатковий, а не основний бізнес; простота організації бізнесу та невисокий ціновий поріг входу в бізнес; швидкий термін окупності терміналу; юридична та бухгалтерська схема роботи досить проста і прозора. Для виведення автоматів з «тіні» застосувати білоруський досвід. Але, насамперед, розвиток вендингу безпосередньо залежить від добробуту населення.

Список використаної літератури:

1. Венденговий бізнес України [Електронний ресурс]. – Режим доступу - <http://www.protorg.com/uk/node/1385>.
2. Вендинг в Україні – прибутковий бізнес? [Електронний ресурс]. – Режим доступу – <http://finance.tochka.net/ua/9030-vending-v-ukraine-pribylnyy-biznes/1/>
3. Дахно І.І. Зовнішньоекономічний менеджмент : навчальний посібник / І.І. Дахно, Г.В. Бабіч, В.М. Барановська - К.: Центр наукової літератури, 2011. - 568 с.

РЕФОРМУВАННЯ ЄДИНОГО ПОДАТКУ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ

Битковська Т.С., 4 курс
Косторной С.В., к.е.н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: tanya.bytkovskaya.00@mail.ru
e-mail: serhii.kostornoi@tsatu.edu.ua

Розглянуто напрямки реформування єдиного податку та вплив цих реформ на діяльність сільськогосподарських товаровиробників.

Постановка проблеми. В сучасних умовах господарювання сільськогосподарських підприємств в Україні великого значення набула податкова політика, яка має бути сприятливою як для країни в цілому, так і для кожного окремого платника податків. Зміни в Податковому Кодексі мають великий вплив на подальшу діяльність підприємств аграрного сектору, тому питання їх оподаткування потребує розгляду.

Аналіз останніх досліджень. Вітчизняні вчені, які розглядали в своїх наукових працях проблеми оподаткування сільськогосподарських виробників: В. Андрущенко, П. Герасим, М. Дем'яненко, П. Лайко, П. Мельник, С. Осадчий, В. Сенік та ін. Однак у роботах наведених авторів переважно досліджуються теоретичні питання системи оподаткування підприємств аграрного сектору у вигляді нарахування та сплати фіксованого сільськогосподарського податку. Подальшого вивчення вимагають питання податкового регулювання діяльності аграрних підприємств, а також впливу змін у податковому законодавстві на загальне податкове навантаження сільськогосподарської галузі.

Мета статті. Метою даної статті є аналіз змін які будуть внесені в систему оподаткування сільськогосподарських товаровиробників з 2016 року та визначення напрямів вдосконалення існуючої системи оподаткування.

Основні матеріали дослідження. В Міністерстві фінансів першого грудня поточного року оприлюднили концепцію податкової реформи, яку планується запровадити на наступний рік. Даний Законопроект податкової реформи у разі прийняття єдиного податку передбачає досить суттєві зміни для платників спрощеної системи оподаткування. Що саме пропонується:

1. Поділ платників єдиного податку на такі групи:

- група «А» — ФОПи, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів із торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність із надання побутових послуг населенню й обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 300000 грн;

- група «В» — ФОПи, які відповідають сукупності таких критеріїв: не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають із ними в трудових відносинах, не перевищує 10 осіб; річний обсяг доходу не перевищує 2000000 грн;

- група «С» — сільськогосподарські товаровиробники, які відповідають сукупності таких критеріїв: частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75%; річний обсяг доходу за попередній податковий (звітний) рік не перевищує 2000000 грн.

2. Право юридичних осіб на застосування спрощеної системи оподаткування скасоване (виняток — сільгоспвиробники, які можуть бути єдинниками групи «С»).

3. Розмір ставки податку для групи С передбачається встановити 0,09-1,35% нормативно-грошової оцінки 1 га землі (залежно від виду земель). Обмеження річного обороту — 2 млн. грн

30 червня у Верховній Раді був зареєстрований законопроект [№2173а](#) «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення адміністрування податку на до-

дану вартість», в якому серед іншого передбачено скасування спеціального режим оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства з 1 січня 2016 року. Якщо податкова пільга у вигляді спрощеної системи - сплати єдиного податку 4 групи - швидше за все, продовжиться і на 2016 рік, то спецрежим ПДВ, з усією ймовірністю, буде скасований. На сьогоднішній день спеціальний режим оподаткування ПДВ фактично є єдиною дієвою системою державної підтримки підприємств, які безпосередньо виробляють сільськогосподарську продукцію. За даними Державної фіскальної служби, сума ПДВ, яка була задекларована платниками на спецрежим і використана на власні потреби, в 2014 році становила близько 20 млрд. грн.

Крім того, законопроектом пропонується змінити терміну дії (до 31 грудня 2015 року) норми пункту 152 підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу, згідно з якою «тимчасово до 31 грудня 2017 року включно від оподаткування податком на додану вартість звільняються операції з постачання на митній території України зернових культур товарних позицій 1001 - 1008 згідно з УКТ ЗЕД та технічних культур товарних позицій 1205 і 1206 00 згідно з УКТ ЗЕД, крім першого постачання таких зернових та технічних культур сільськогосподарськими підприємствами - виробниками та підприємствами, які безпосередньо придбали такі зернові та технічні культури у сільськогосподарських підприємств – виробників».

Таким чином, враховуючи, що агросектор виробляє близько 10% ВВП в Україні, питання скасування податкових пільг для аграріїв вимагає особливо ретельного і виваженого підходу.

В країнах членах ЄС державну допомогу сільському господарству переважно надають у вигляді бюджетної підтримки в рамках Спільної аграрної політики, в Україні державна допомога сектору передусім звужується до застосування спеціальних режимів: спрощеної системи оподаткування – єдиного податку 4 групи (до 1.01.2015 р. – фіксованого сільськогосподарського податку) та ПДВ.

Основними проблемами сучасної системи оподаткування аграрних товаровиробників в Україні нині є такі: диспропорція розміру єдиного податку та земельного податку в розрахунку з 1 га угідь; відсутність впливу результатів діяльності аграрних товаровиробників на суму єдиного податку, яку вони сплачують до бюджету; невиконання принципу рівності платників; сума податку не залежить від фінансового стану платника (навіть збиткові підприємства змушені сплачувати податок); недосконала база грошової оцінки угідь. Головною проблемою сучасного підходу визначення бази оподаткування, а отже і розміру єдиного податку, є недосконалість методики розрахунку вартості сільськогосподарських земель, її розмір залежить від показників, що відображають продуктивність землі, а саме: ґрунтової родючості, технологічних властивостей ґрунту та місця розташування об'єкта оцінки.

Розв'язання зазначених раніше проблем можна шляхом прийняття закону, який повинен передбачити: перехід агроформувань на новий спеціальний режим прямого оподаткування, що передбачав би оподаткування не земельних угідь та їх грошової оцінки, а чистого прибутку сільськогосподарських товаровиробників.

Список використаних джерел:

1. Василенко А. Вигоди та переваги єдиного податку // Все про бухгалтерський облік. - 2008.- №70.-С.56.
2. Податковий кодекс України від 20.09.2015 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rada.gov.ua.;>

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УКРАЇНІ

Гончарова Д.С., 4 курс

Косторной С.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: dariya.goncharovs@mail.ru

e-mail: serhii.kostornoi@tsatu.edu.ua

Розглянуто основні зміни в оподаткуванні заробітної плати у 2015 році, та запропоновано удосконалення системи оподаткування заробітної плати та інших доходів населення.

Постановка проблеми. Центральною ланкою сучасної податкової системи є оподаткування особистих доходів населення. На особливості прибуткового оподаткування населення в кожній конкретній державі впливає ряд факторів, серед яких можна виділити консервативність чи ліберальність економіки, ментальність та податкову культуру населення, економічну ситуацію в країні тощо. При цьому, реалії сьогодення свідчать про далеко не повну реалізацію принципу соціальної справедливості з огляду на велике розшарування суспільства, де 90 % населення мають низькі доходи й 10 % – надвисокі. В той же час, головною і найскладнішою проблемою, що виникає на шляху практичного запровадження реформаційних заходів у сфері оподаткування доходів населення, є їх теоретико-методологічне обґрунтування, покликане забезпечити оптимальні шляхи здійснення такого реформування.

Аналіз останніх досліджень. Оподаткування заробітної плати, як основного елементу трудових доходів населення, є надзвичайно актуальною проблемою, яка зачіпає інтереси найманих працівників, визначаючи фактичний рівень їхніх доходів, роботодавців, на яких покладаються функції податкових агентів, та держави, котра є одержувачем утриманих та нарахованих на доходи працівників податків і внесків. Проблему оподаткування заробітної плати вивчали А. Дем'яненко, К. Лайко, Д. Рябчук, Р. Синчак, Л. Тулуш, М. Швабій, С. Юшко та інші.

Мета статті. Дослідження наслідків можливих законодавчих змін щодо оподаткуванні зарплати, а також нараховань на фонд оплати праці на фінансові результати роботи суб'єктів господарської діяльності.

Виклад основного матеріалу. Заробітна плата в Україні нараховується відповідно до норм Закону України «Про оплату праці» До фонду оплати праці входить основна та додаткова заробітна плата, заохочувальні та компенсаційні виплати, матеріальна допомога. Роботодавець несе відповідальність за своєчасне перерахування до відповідних органів утримань та нараховань на заробітну плату. На сьогодні постає досить гостре питання про об'єднання двох різних податків ПДФО і ЄСВ в один за ставкою 20% , для спрощення системи оподаткування заробітної плати.

Перегляд ставок єдиного соціального внеску (ЄСВ) і податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) передбачається з 1 січня 2016 р. На сьогодні є досить суперечливим "Податково-реформаторське питання: об'єднувати ЄСВ з ПДФО чи ні?" [4]

Як зазначили в Міністерстві Фінансів України, наявність двох моделей співіснування ЄСВ та ПДФО ускладнює звітність. "Якщо застосовувати бруттизацію, тобто, роботодавці, які не захочуть її проводити, їм доведеться істотно підвищувати зарплату. По регіонах це складно буде зробити. У Мінфіні наголошують, що найкращою для забезпечення ефективності, справедливості та стабільності податкової системи України є не стільки низькі податки, скільки лінійна модель податкової системи, що полягає у встановленні "плоских" ставок - 20% ПДФО, 20% ПДВ, 20% ЄСВ і 20% з податку на прибуток. Плоскі" ставки податків мають дві переваги, а саме:

✓ значне спрощення адміністрування податків. Наразі в Україні лише за цими чотирма податками існує понад 90 різних ставок, що використовуються податковими органами.

✓ лінійна модель означає встановлення рівних та справедливих податкових правил, незалежно від сектору економіки, чи від того, чи фізична особа чи підприємець

У подальшому планується встановлення ставок ПДФО та ЄСВ на рівні 20% і наголошується, що кінцева мета Міністерства Фінансів України – об'єднати ЄСВ та ПДФО, забезпечивши зниження сукупного податку на зарплату до 20%.[1]

Для перехідного періоду об'єднання ЄСВ і ПДФО знадобиться майже три роки. Протягом цього перехідного періоду пропонується:

- установити ставки ПДФО та ЄСВ на рівні 20%;
- ліквідувати сплату ЄСВ із працівника, що має значно полегшити адміністрування податку;
- запровадити єдину податкову звітність із ПДФО та ЄСВ уже починаючи із 2016 року.

Завдяки таким діям можна буде підготуватися до подальшого об'єднання цих двох податків зі зниженням їх сукупної ставки до 20%.

Незважаючи на те, що на перехідному етапі пропонується запровадити єдину ставку ПДФО на рівні 20% (хоча наразі в нас діє дві ставки — 15% та 20%), причин говорити про підвищення оподаткування доходів громадян немає.

Адже, по-перше, водночас ліквідується сплата 3,6% ЄСВ. А по-друге, задля зниження податкового навантаження на найменш захищені верстви населення пропонується взагалі не оподатковувати 1 рівень мінімальної зарплати, що станом на 1 січня 2016 року становитиме 1378 гривень. Із урахуванням цих двох змін реального підвищення оподаткування зарплат не відбудеться. Навпаки — більшість наших громадян суттєво менше платитимуть.

Висновок. Результатом реформи стане легалізація доходів, зростання відрахувань у місцеві бюджети і Пенсійний фонд, а також спрощення адміністрування. Казначейство буде розщеплювати всі надходження автоматично. Зростання податкової бази науковцями прогнозується на рівні 34% – при зниженні навантаження на 29%. Крім виходу з тіні, зростання надходжень він очікує від ефекту бруттизації, зростання зарплат бюджетників. Свою роль повинен зіграти і понижуючий коефіцієнт з ЄСВ, який набув чинності на початку 2015 року.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI : за станом на 10.11.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua> .
2. Головашевич О.О. Правове регулювання оподаткування доходів фізичних осіб в Україні [Текст] : автореферат дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право / О. О. Головашевич. - Х. : Б. в., 2008. – 20 [1] с., включ. обкл. : іл.
3. Скрипкіна К. Податок на доходи фізичних осіб / К.Скрипкіна // Податки та бухгалтерський облік. – грудень, 2010. – № 102 (1391). – С. 34–39.
4. Податково-реформаторське питання: об'єднувати чи ні ЄСВ з ПДФО?: Електронний ресурс режим доступу <http://www.zarplata.co.ua/?p=3609>

УДОСКОНАЛЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ІМПОРТУ В УКРАЇНІ

Денисенко О., 4 курс

Косторной С.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: sashuljaso@rambler.ru

e-mail: serhii.kostornoi@tsatu.edu.ua

В статті узагальнено стан, проблеми та напрямки сучасного митно-тарифного регулювання в Україні, а саме операцій з імпорту. Досліджено особливості системи оподаткування, яка діє на сьогодні, та визначено стратегічні цілі оподаткування на майбутній рік. Визначено основні результати, що були спричинені змінами в базі оподаткування імпорту та їх вплив на економічну ситуацію в країні.

Постановка проблеми. Проблема оподаткування імпортованих операцій в Україні є досить актуальною на даний момент. Щорічна зміна бази оподаткування, економічно-нестабільна ситуація в країні, яка в 2015 році особливо загострилася, стали основою виникнення нових проблем в регулюванні імпорту в країні. Введена в 2015 році ставка оподаткування ввізних товарів була здійснена для особистих економічних вигод України, але на майбутній 2016 рік така стратегія неминуче провальна, так як СОТ введе свої штрафні санкції, а отже Україна знаходиться в такому становищі, де треба обирати найменші втрати серед запропонованих варіантів. Обираючи шлях до Європейського Союзу (ЄС), України повинна прийняти усі закони, що диктує нам світ, змінивши свою зовнішньоторговельну політику.

Критичне питання полягає в тому, як можна позбавитися невідповідності митної політики міжнародним стандартам? Які позитивні та негативні сторони від цього отримає Україна? Результат вирішення даного питання дасть відповіді на те, як можна ефективніше здійснювати імпортовані операції, не віднімаючи у країни певний відсоток доходів від такої діяльності, не залишати вітчизняні ринки збуту без попиту та споживачів, а також як сприяти економічному піднесенню країни в цілому при доцільності проведення "правильної" імпортованої політики.

Аналіз останніх досліджень. Проблемам та напрямкам митно-тарифного регулювання присвячено чимало наукових праць. Пошук шляхів удосконалення митного тарифу в Україні здійснюють О. П. Гребельник, Т. М. Мельник, Е. М. Дубнюк, П. В. Пашко, І. Фомін. Серед зарубіжних вчених цим питанням займаються Лайам Ебрілл, Майкл Кінг та багато інших економістів. Проте, незважаючи на багатогранність проведених наукових досліджень, залишається багато невирішених питань, одне з яких – вплив митно-тарифного регулювання на економічну захищеність держави в умовах інтеграційних процесів, що й обумовило актуальність даної статті. Складність висвітлення даного питання серед вчених та економістів полягає в тому, що кожного року змінюються закони, що регулюють даний аспект питань, змінюючи базу оподаткування або взагалі відмінюють його.

Мета статті. Метою дослідження є визначити і оцінити оподаткування імпорту в Україні, а також проаналізувати механізм регулювання імпортованих операцій. Адже, щоб уникнути негативних обставин в боротьбі за ринки збуту, суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності потрібно постійно слідкувати за змінами, які відбуваються в механізмі зовнішньоторговельного регулювання, знати відмінності національних митних режимів, норми та правила, які вводяться міжнародними угодами.

Основні матеріали дослідження. Аналіз змін податкового законодавства України за останній рік показав, що відбулися значні зрушення в усіх сферах оподаткування, в тому числі і в питанні регулювання імпортованих операцій, які регулюється Податковим кодексом України [8].

З 1 січня 2015 року на території України діють ставки додаткового імпортованого збору 5% і 10%. Нарахування додаткового імпортованого збору здійснюється незалежно від нараху-

вання інших податків і зборів. Така база оподаткування не постійна, вона встановлена лише на 12 місяців з метою поліпшення економічної ситуації в країні. На кінець 2015 року така тимчасова норма принесла Україні 17,6 млрд грн. до бюджету країни. Окрім цього ця норма дійсно піднімає ціну імпортованих товарів, робиться для того, щоб менше імпортували і таким чином підіймає платіжний баланс. Але є і негативні сторони введення такого податку. Країни - члени Світової організації торгівлі закликають Україну скасувати додатковий імпортований збір не пізніше кінця 2015 року. Саме тому вже з 1 січня 2016 р. тимчасовий імпортований збір у розмірі 5 і 10%, який допоміг стабілізувати платіжний баланс держави, буде скасовано. Скасування імпортованого збору пов'язано з тим, що його введення з самого початку було проблематичним. Україна входить в Світову організацію торгівлі (СОТ), і з СОТ це рішення від початку узгоджено не було. Україна розуміє, якщо не виконує зобов'язань, як член СОТ, то будуть запроваджені певні обмеження щодо експорту. Запровадження Україною імпортованих мит надалі без узгодження з міжнародними партнерами може обернутися втратою кредитування і преференцій.[1]

Аналізуючи такі зміни та нові законопроекти одразу можна намітити позитивні та негативні сторони ситуації. Скасовуючи імпортований збір ціна на імпортовані легкові автомобілі зменшиться на 2-4%, тобто рівень оподаткування зменшиться до рівня 2013 р., а отже на всі легкові автомобілі буде діяти ставка 10%. Крім того, згідно з угодою про Асоціацію з ЄС, ставка на європейські автомобілі знизиться ще на 1%, тобто буде становити 9% від ціни введення автомобіля в нашу країну. Можна рішуче заявити, що вартість автомобілів в Україні зменшиться [5]. Не менш важливим є те, що знизиться вартість і без того дорогих імпортованих лікарських засобів, що в майбутньому призведе до меншого відсотку тяжко хворих в Україні. Також сприятиме цьому і те, що операції з імпорту зареєстрованих лікарських засобів та медичних виробів тимчасово звільняються від ПДВ, до 31 березня 2019 р. Проблема полягає лише в тому, що такі лікарські засоби будуть імпортуватися лише за вказаним переліком і лише на державне замовлення. У вільному доступі в аптеках їх не буде. Тобто відчуті таке покращення у медичній сфері, пов'язане з регулюванням імпорту, зможе далеко не кожний, хто цього потребує. [6]

Окрім таких значних плюсів є і негативні сторони скасування імпортованого збору. Так, головним ризиком для економіки України на поточний рік є зростання негативного сальдо зовнішньої торгівлі (імпорт буде перевищувати експорт). Вітчизняні виробники будуть змушені якомога знизити ціни, щоб утримати необхідний відсоток споживачів, так як внутрішній ринок наповниться більш якісними, а головне дешевими товарами з інших країн. Це тягне за собою скорочення виробництва, зменшення робочих місць, спад виробництва. Подібна практика при її тривалому застосуванні може підірвати вітчизняний бізнес, скоротивши конкурентоспроможність українських товарів.

Отже, збільшення імпорту товарів, якими країна здатна забезпечити власне населення, має бути обмеженим у часі. За цей час необхідно створити всі умови для розвитку імпортозамінного типу економічного зростання.

Висновок. З метою вирішення проблеми необхідно розробити комплексну програму, яка крім інвестування імпортозамінних виробників включала б також систему податкових пільг і застосування безвідсоткових кредитів для підприємств, які виробляють подібну продукцію на вітчизняному ринку. На 2016 рік пропонується внести зміни до Митного кодексу та ряду законодавчих актів з метою створення «єдиного вікна» для переміщення товарів через митний кордон України, яке передбачає взаємодію митних органів з іншими державними органами, які здійснюють контроль за переміщенням товарів через митний кордон України. Також необхідним є запровадження інформаційної системи портового господарства. Відкриваючи свій кордон для вільної торгівлі з іншими, більш розвиненими державами, Україна повинна забезпечити стійкий внутрішній ринок товарів, якими вона може забезпечити себе сама, а також тих, експорт яких принесе країні найбільшу вигоду.

Список використаних джерел.

1. Meest corporation inc. - [Електронний ресурс] : Режим доступу. – <http://www.meest.net/news/37.html>
2. Демиденко Л. М. Мито і митна політика в умовах глобалізації [Текст] / Л. М. Демиденко // Фінанси України. – 2004. – № 1. – С. 63–69.
3. Комарніцька О. П. Історико-науковий аналіз з митно-тарифного регулювання у контексті еволюції наукової думки [Електронний ресурс] / О. П. Комарніцька. – Режим доступу : Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Модернізація України – наш стратегічний вибір : щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України. – К., 2011. – 416 с.
5. Новини в Україні: транспорт та авто в Україні. - [Електронний ресурс] : Режим доступу. – <http://businessua.com/transport/19563cini-na-avto-v-ukraini-nezabarom-znizyatsya/page1.print>
6. Новини України, офіційний сайт РБК - Україна. - [Електронний ресурс] : Режим доступу. – <http://www.rbc.ua/ukr/news/poroshenko-odobril-otmenu-nds-importa-lekarstv-1430817494.html>
7. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Оперативна статистична інформація [Електронний ресурс] : Режим доступу. – <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Податковий Кодекс України. - [Електронний ресурс] : Режим доступу. – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

УДК 631.16

ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ В УКРАЇНІ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН

Тадіущук К.В., 3 курс

Косторной С.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: lamp123mail.ru@mail.ru

e-mail: serhii.kostornoi@tsatu.edu.ua

Досліджено особливості оподаткування прибутку в зарубіжних країнах в порівнянні з Україною. Систематизовано підходи до встановлення ставок податку на прибуток та уникнення подвійного оподаткування дивідендів.

Постановка проблеми. Проблема оподаткування прибутку та вдосконалення системи адміністрування даного податку існує вже давно в Україні. З кожним роком відбуваються зміни в Податковому Кодексі, для того щоб вивести підприємства з тіньової економіки. Для цього створюються проекти і розглядають всі варіанти. Міністерство фінансів планує на 2016 р. змінити податку ставку з 18% до 20%. Основною базою для розробки механізму оподаткування прибутку підприємств в Україні слугує система оподаткування країн ЄС.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвитку наукових підходів податкового регулювання присвячені праці багатьох вітчизняних вчених: З. Варналія, В. Вишневського, Т. Єфіменко, Я. Жаліла, Ю. Іванова, А. Крисоватого, Ф. Ярошенко та інших. У цих працях науковцями розкрито теоретичні та практичні аспекти податкового регулювання на макро- та мікрорівнях, пріоритетні напрями реформування вітчизняної податкової системи. Проте результати впливу кризових явищ на національну економіку, що спостерігаються на сьогодні, вимагають більш детального вивчення можливостей та ефективності використання оновлених інструментів податкового регулювання в Україні. [2]

Метою даної статті є дослідження та аналіз нарахування та сплати податку на прибуток в Україні та країнах ЄС.

Основна частина: Прагнення України до євроінтеграції породжує необхідність гармонізації податкової системи України і країн Європи. Податкова політика європейських країн забезпечує конкурентоспроможність бізнесу шляхом створення вигідних умов для його розвитку. Податок на прибуток у зарубіжних країнах, крім фіскальної функції, виконує функцію стимулювання і регулювання, є інструментом впливу на діяльність платників податку. Існує потреба у дослідженні зарубіжного досвіду обліку податку на прибуток, оскільки в Україні він не є досконалим. На даний час відбуваються зміни і доповнення у законодавстві, відсутні єдині умови оподаткування підприємств, що ускладнює ведення обліку.

Платниками податку в Україні є суб'єкти господарювання - юридичні особи, які провадять господарську діяльність як на території України, або юридичні особи, які утворені в будь-якій організаційно-правовій формі та отримують доходи з джерелом походження з України, за винятком установ та організацій, що мають дипломатичні привілеї або імунітет згідно з міжнародними договорами України. Об'єктом оподаткування прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень цього розділу. Базова (основна) ставка податку становить 18 відсотків. Ставки 0, 4, 6, 12, 15 і 20 відсотків застосовуються до доходів нерезидентів та прирівняних до них осіб із джерелом їх походження з України у випадках, встановлених пунктом 141.4 статті 141 цього Кодексу. [1]

Останніми роками більшість країн-членів ЄС (в основному це постсоціалістичні країни – нові члени ЄС) провели реформи, направлені на зменшення рівня прямого оподаткування компаній з метою створення найсприятливіших умов для залучення прямих іноземних інвестицій. Однак, така податкова конкуренція викликала невдоволення в «старих» країнах - членах ЄС [3]. Податки на прибуток деяких країн Європейського Союзу та країн світу наведені в таблиці 1.

Таблиця 1 - Податок на прибуток країн світу[5]

Країна	Ставка податку на прибуток	Країна	Ставка податку на прибуток
Франція	38	Мальта	35
Бельгія	34	Португалія	31,5
Італія	31,4	Германія	30,2
Іспанія	30	Люксембург	29,2
Норвегія	27	Греція	26
Австрія	25	Данія	24,5
Словакія	22	Швеція	22
Великобританія	21	Естонія	21
Угорщина	20,6	Вірменія	20
Росія	20	Польща	19

Законодавство країн - членів ЄС закріплює різні підходи до оподаткування прибутку юридичних осіб, проте всю їх різноманітність можна звести до декількох основних схем. Наприклад, у Бельгії, Голландії, Люксембурзі та Швеції передбачається повне оподаткування прибутку, тобто прибуток компанії обкладається корпоративним податком, а потім, отримавши частину прибутку, акціонери платять з нього особистий прибутковий податок.

В інших європейських державах, щоб уникнути подвійного оподаткування, оподаткування прибутку зменшується на рівні акціонерів. Ця схема реалізується двома способами. Наприклад, у Великобританії, Ірландії та Франції суми податку, сплачені корпорацією, частково враховуються при визначенні сукупного оподаткованого особистого доходу, частиною якого є дивіденди, отримані акціонером цієї корпорації, а в Австрії та Данії, незалежно від сплати корпоративного податку компанією, від податку частково звільнюються дивіденди, отримані акціонером.[4]

У Фінляндії, ФРН, Іспанії та Португалії закон передбачає можливість зменшення оподаткування на рівні компанії. При цій схемі прибуток компанії ділиться на розподілену та нерозподілену. Для прибутку, яка розподіляється у формі дивідендів, встановлюються або нижчі ставки податку (Німеччина, Португалія), або часткове звільнення від податку (Фінляндія, Іспанія). У деяких країнах розподілений прибуток повністю звільняється від податку на рівні компанії (Греція), або на рівні акціонерів (Італія). При цьому слід мати на увазі, що національне законодавство може суміщати способи розрахунку корпоративного податку і передбачати можливість застосування різних схем залежно від конкретних цілей податкової політики.[4]

Висновок. Податок на прибуток підприємств, поряд з іншими податками, є елементом податкової системи України й інструментом перерозподілу національного доходу. Україна з кожним роком удосконалює податок на прибуток і спирається на досвід зарубіжних країн. Все це для того, аби вивести підприємства з тіньової економіки. Чим більше підприємств буде сплачувати цей податок, тим в більшому обсязі буде поповнятися бюджет країни, а отже зростатиме ВВП.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України. [Електронний ресурс]. Режим доступу — <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page15>
2. Валиуллина А.В./ Реферат/Податок на прибуток підприємств [Електронний ресурс]. Режим доступу — <http://bukvar.su/finansovye-nauki/51106-Nalog-na-pribyl-v-zarubezhnyh-stranah.html>
3. Форум Finance.UA [Електронний ресурс] – Режим доступу - <http://news.finance.ua/ua/2/0/all/2012/01/31/267697>
4. Налог на прибыль в Евросоюзе [Електронний ресурс] – Режим доступу - <http://pravo.ua/article.php?id=10007501>
5. Налог на прибыль в странах Европы – рейтинг 2014 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://riarating.ru/infografika/20140827/610628510.html>

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В КРАЇНАХ ЄС

Тищенко А.Є., 3 курс
Косторной С.В., к.е.н., доцент
Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: tishencko.nastya@ya.ru
e-mail: serhii.kostornoi@tsatu.edu.ua

Досліджено особливості оподаткування сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств в країнах Європейського Союзу. Проаналізовані відмінності в застосуванні прямого та непрямого оподаткування, форми державної підтримки аграрної галузі в порівнянні з Українськими аналогами.

Постановка проблеми. В умовах стрімкого розвитку агробізнесу гостро постало питання створення ефективного податкового механізму, який би відзначався не лише оптимізацією податкового навантаження, але й відповідністю податкової інструментарію тенденціям економічного розвитку сільськогосподарського виробництва. Тривалий час податки в галузі АПК виконують лише функцію стимулювання внаслідок відмови від оподаткування прибутку та застосування спрощеного режиму прямого оподаткування. Проте, сучасні трансформаційні зміни в АПК та обраний Україною напрямок інтеграції у міжнародну економіку, вимагають реформування національної системи прямого оподаткування сільськогосподарських товаровиробників та її адаптації до вимог міжнародних організацій.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженню проблем оподаткування сільськогосподарських товаровиробників Польщі та інших європейських країн присвятили свої наукові праці польські вчені К. Павлак, Д. Забельска, Р. Дзімянович, К. Дучковска-Малиш. Значний науковий внесок у розвиток теорії та законотворення щодо аграрного сектору зробили відомі українські вчені В. Геєць, Л. Молдаван, Б. Пасхавер. [4]

Мета статті. Метою статті є вивчення особливостей формування системи оподаткування аграрного сектору в країнах ЄС, зокрема Польщі у взаємозв'язку з ефективною діяльністю у аграрному секторі України.

Основні матеріали дослідження. Система прямого оподаткування зарубіжних країн в галузі сільського господарства представлена двома групами платежів, відмінними за своєю природою – прибутковими та ресурсно-майновими податками.

Традиційно, при побудові механізмів прибуткового оподаткування, доходи розмежовуються на корпоративні і особисті, в результаті чого сформовано два податкових інструмента – корпоративний податок та податок на доходи фізичних осіб.

Корпоративний податок в галузі сільського господарства розвинутих країн сплачують великотоварні підприємства (кооперативи) та окремі фермери, однак їх кількість обмежена, оскільки у більшості країн виробництво сільськогосподарської продукції здійснюється сімейними фермами, невеликими за обсягами отриманого доходу та площами угідь.

Ставки корпоративного податку диференційовані в залежності від розмірів підприємств і рівнів рентабельності. Так, у Великобританії вони коливаються в межах від 5 до 40%, в Італії – від 12% до 62%, у Нідерландах – від 16% до 72%.

В більшості країн для підприємств галузі сільського господарства передбачено пільги при оподаткуванні прибутку. Так, в Польщі не підлягають оподаткуванню доходи, отримані від сільськогосподарської діяльності; у Франції і Німеччині передбачено низку знижок і пільг, що дозволяє знизити фактично сплачувану суму податку до 17%, в Нідерландах – до 21,4% і т.д.

В окремих країнах застосовується диференційований підхід при визначенні механізмів прибуткового оподаткування, який передбачає виділення окремих суб'єктів оподаткування із

загальної сукупності та застосування для них специфічного інструментарію вилучення податкових платежів.

Так, у Франції застосовується диференціація сільгоспвиробників в залежності від рівня отриманого доходу від сільськогосподарської діяльності. Їх поділено на три групи, для кожної з яких передбачено окремий механізм оподаткування доходів: для першої групи застосовується тверда ставка (сплачується «сукупний податок», базою розрахунку якого є кадастровий дохід з земельної ділянки), при цьому звітність фермери вести не зобов'язані; для другої групи є можливість ведення спрощеної бухгалтерії – журналу обліку доходів і витрат, на основі якого фермер самостійно визначає обсяг оподаткованого доходу; для третьої групи передбачено ведення повного документообороту та оподаткування прибутку на загальних підставах. Розмір середнього доходу для всіх трьох груп розраховується за два останні роки.

Аналогічний механізм застосовується і в Німеччині, однак критеріями диференціації виступають посівна площа та рівень річного доходу. В Україні проявом диференційованого підходу є визначення можливості обрання спрощеного режиму прямого оподаткування. При цьому частка сільськогосподарського виробництва за попередній податковий період повинна дорівнювати або перевищувати 75%. [1]

Практика справляння ПДВ у сільському господарстві розвинених європейських країн поряд із загальним механізмом передбачає застосування й спеціальних режимів:

— «схеми з фіксованою компенсаційною ставкою» відповідно до норм директиви 2006/112/ЄС;

— спрощеного порядку справляння ПДВ, що передбачає нарахування податку за підсумком року, зважаючи на загальну суму обороту підприємства;

— «схеми доповнення загальної тарифної ставки» для дрібних фермерів.

Такі специфічні умови справляння ПДВ передбачені в більшості європейських країн, оскільки з фермерами важко співпрацювати як з повноцінними платниками податків. Вони переважно не ведуть належний облік та не здійснюють необхідну реєстрацію власних господарських операцій. Лише в окремих країнах фермерів не відрізняють від будь-яких інших платників і вони перебувають на загальній системі справляння ПДВ. До таких країн слід віднести скандинавські (Данію, Швецію, Фінляндію) та прибалтійські (Естонію, Латвію).

Таким чином, у країнах ЄС фермерам надана можливість вибору — користуватися нормативним (спрощеним) або нормальним режимами оподаткування, причому більшість товаровиробників обирають саме спрощений (спеціальний) порядок.

У сільському господарстві України функціонування ПДВ спрямоване на виконання особливого завдання — забезпечення підтримки сільськогосподарських товаровиробників, формування специфічного джерела фінансових ресурсів за рахунок збереження нарахованих податкових зобов'язань у їх розпорядженні. [2]

Податкові пом'якшення на національному рівні, з певних політичних причин можуть надаватися на користь, наприклад, екологічно чистих продуктів або певних секторів економіки (сільське господарство, громадський транспорт, транспортні перевезення). [3]

Фермерські господарства Польщі користуються переважно пільговим оподаткуванням. Сільськогосподарський податок замінює податок на прибуток, сума якого залежить від середнього доходу землі за оцінками типу, якості та місця розташування земельної ділянки, а не від фактичного прибутку фермера. Сільськогосподарський податок в польській податковій системі в порівнянні з вітчизняним ФСП має значні переваги та, у той же час, деякі недоліки. До позитивних сторін варто віднести такі його характеристики:

1) сума податку змінюється щороку разом із змінами ціни жита на ринку сільськогосподарської продукції, таким чином податковий тягар на сільськогосподарського товаровиробника може як зростати, так і знижуватись;

2) формулювання податку враховує економічний стан територіальної одиниці, до якої відноситься земля – об'єкт оподаткування, тобто виконується принцип фіскальної достатності, за яким збіднілі регіони отримують більше податкових надходжень до місцевого бюджету порівняно з економічно розвиненими регіонами.

Основним недоліком сільськогосподарського податку є порушення принципу рівності усіх платників податків, яке виражається у наданні податкових преференцій суб'єктам господарювання аграрного сектору по відношенню до платників податків інших галузей економіки – лише аграрний сектор звільнений від податку на прибуток.

У сільському господарстві Польщі виділяють спеціальні галузі сільськогосподарського виробництва, на які не поширюється пільгове оподаткування і, доходи від яких обкладаються податком на прибуток через те, що ці напрямки сільськогосподарського виробництва не залежать від природно-кліматичних умов, сезонності та мають короткий період капіталообороту. Під спеціальними галузями сільськогосподарського виробництва (СГСВ) розуміють завод з виробництва або зберігання продуктів тваринного та рослинного походження або розведення культури, включаючи виробництво насіння, розплідник, парникове вирощування овочів та фруктів, вирощування декоративних рослин.

В аграрному секторі ЄС господарюють переважно сімейні ферми, кількість юридичних осіб, зайнятих в сільськогосподарському виробництві є невеликою. В значній мірі цьому сприяє існуюча податкова система, яка через спеціальні податкові інструменти створює сприятливі умови для фермерської форми господарювання і, в свою чергу, створює несприятливе середовище для ведення великого бізнесу в сільському господарстві.

Справляється податок на прибуток у країнах ЄС неоднаково, є відмінності у величині ставки, кількості податкових пільг тощо, але у всіх країнах виконуються податкові принципи рівності та загальності, що полягає у оподаткуванні доходів від усіх видів діяльності, в тому числі доходів, отриманих від сільськогосподарської діяльності.[4]

Висновки. Ефективне функціонування аграрної галузі, як показав зарубіжний досвід, неможливе без відповідного регулювання податкових механізмів. В кожній країні побудова системи прямого оподаткування має свої особливості, які враховують тенденції та напрямки розвитку галузі сільського господарства. Запровадження в Україні податкових механізмів, які досить ефективно функціонують у розвинутих країнах, без врахування специфіки діяльності та рівня розвитку вітчизняного сільського господарства не можливе і недоцільне. Тому, при розробці концепції реформування національної системи прямого оподаткування АПК, доцільно було б запозичити найбільш прийнятні до вітчизняних умов механізми податкового регулювання.

Механізм функціонування ПДВ в Україні необхідно поетапно приводити у відповідність до норм європейського податкового права та вимогами світової організації торгівлі в частині використання механізмів та інструментів державної фінансової підтримки сільськогосподарських товаровиробників.

Список використаної джерел:

1. Тулуш Л. Особливості формування системи прямого оподаткування аграрного сектору в розвинутих країнах [Електронний ресурс] / Л. Тулуш, Н. Малініна // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2012. — Вип. 1 (6). — С. 124-134. — Режим доступу до журн. : <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2012/12tldvrk.pdf>.
2. Л. Д. Тулуш, Функціонування податку на додану вартість у сільському господарстві: досвід ЄС
3. О. В. Покатаєва, Г. Ю. Кучерова Стратегічне планування розвитку оподаткування в країнах ЄС [Електронний ресурс] - <http://dSPACE.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/87858/11-Pokatayeva.pdf?sequence=1>
4. Пилипчук В.П., Івасько І.М. Становлення та застосування прибуткового оподаткування у галузі сільського господарства в країнах ЄС [Електронний ресурс] /Інноваційна економіка – 2013-с.237-242.- Режим доступу до статті : [http://base.dnsgb.com.ua/files/journal/%D0%86nnovastijna-ekonomika/IE-5\(43\)-2013/InnEco_5-43-2013_237-242.pdf](http://base.dnsgb.com.ua/files/journal/%D0%86nnovastijna-ekonomika/IE-5(43)-2013/InnEco_5-43-2013_237-242.pdf)

СЕКЦІЯ 2.

ПРОБЛЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ В АПК

УДК 657.471

ФОРМУВАННЯ ТА ОБЛІК ВИТРАТ В ПРОЦЕСІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Денисенко О., 4 курс

sashuljaso@rambler.ru

Трусова Н. В., д.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

Розглянуто проблемні питання облікового забезпечення формування витрат суб'єкта господарювання. Обґрунтовано основні засади формування облікової складової в частині виробничих витрат підприємства. Визначено методичні засади щодо організації підсистеми обліку та калькулювання витрат підприємства.

Постановка проблеми. Бухгалтерський облік як наука постійно розвивається, удосконалюється, формуються нові наукові напрями дослідження. Особливе місце в цьому посідають витрати, оскільки вони впливають не тільки на собівартість продукції та її ціну, а й на обсяг одержаного прибутку і всю господарську діяльність підприємства загалом та на його функціонування в майбутньому. На сьогодні для більшості підприємств стає актуальною проблема контролю та обґрунтування зростання витрат. Для вирішення цього питання необхідним є розробка чіткої програми щодо формування витрат та їх облікового забезпечення.

Аналіз останніх досліджень. Наукові праці, в яких досліджено питання облікового забезпечення щодо формування системи обліку витрат підприємства, доводять, що важливого значення набуває достовірність, своєчасність та релевантність інформації для прийняття оперативних та стратегічних рішень. Дослідженню питань організації і методології обліку та оперативного управління витратами виробництва значну увагу приділяли провідні вітчизняні вчені: В.Б. Моссаковський, П.Й. Атамас, І.А. Білоусова, Ф.Ф. Бутинець, О.С. Бородкін, С.Ф. Голов, Л.М. Чернелевський, М.Г. Чумаченко, Ю.С. Цал-Цалко та ін.

Однак проведені дослідження не вичерпують усіх запитань, пов'язаних з визначенням основних шляхів ефективного формування витрат, тому дана проблема на сьогодні недостатньо ґрунтовно досліджена.

Мета статі. Метою є дослідження теоретичних та методичних засад та рекомендацій щодо вдосконалення облікового забезпечення витрат виробничої діяльності та умов їх формування суб'єктами господарювання.

Основні матеріали дослідження. В процесі становлення та розвитку бухгалтерського обліку, в тому числі і в частині обліку витрат, виникає поділ обліку на фінансовий, предметом якого є зв'язки підприємства із зовнішнім світом, та управлінський, що характеризує і забезпечує стан справ у середині підприємства. [6].

Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку витрат визначає елементний склад системи, який розглядає однакові господарські операції, загальноприйняті принципи фінансового обліку витрат, використання оперативної інформації про витрати, використання даних єдиної облікової інформаційної системи, одним з розділів якої є облік витрат.

Залежно від видів діяльності всі витрати поділяють на дві великі групи: витрати, які виникають у процесі звичайної діяльності, та витрати, які виникають у процесі надзвичайної діяльності. Витрати, що виникають у процесі звичайної діяльності, поділяються на витрати від операційної (основної та іншої операційної), інвестиційної та фінансової діяльності.

Важливою функцією обліку витрат є калькулювання собівартості продукції. Для різних цілей використовуються різні види собівартості. Так, у фінансовому обліку формується: виробнича собівартість, собівартість реалізованої продукції, повна собівартість. [7]

З метою врегулювання необхідних питань доцільним в процесі організації обліку та калькулювання витрат є використання єдиного загального підходу, що передбачає поетапне створення означеної підсистеми з урахуванням її ознак. Ґрунтуючись на даному підході пропонується наступна методика організації підсистеми обліку і калькулювання витрат (Рис. 1).

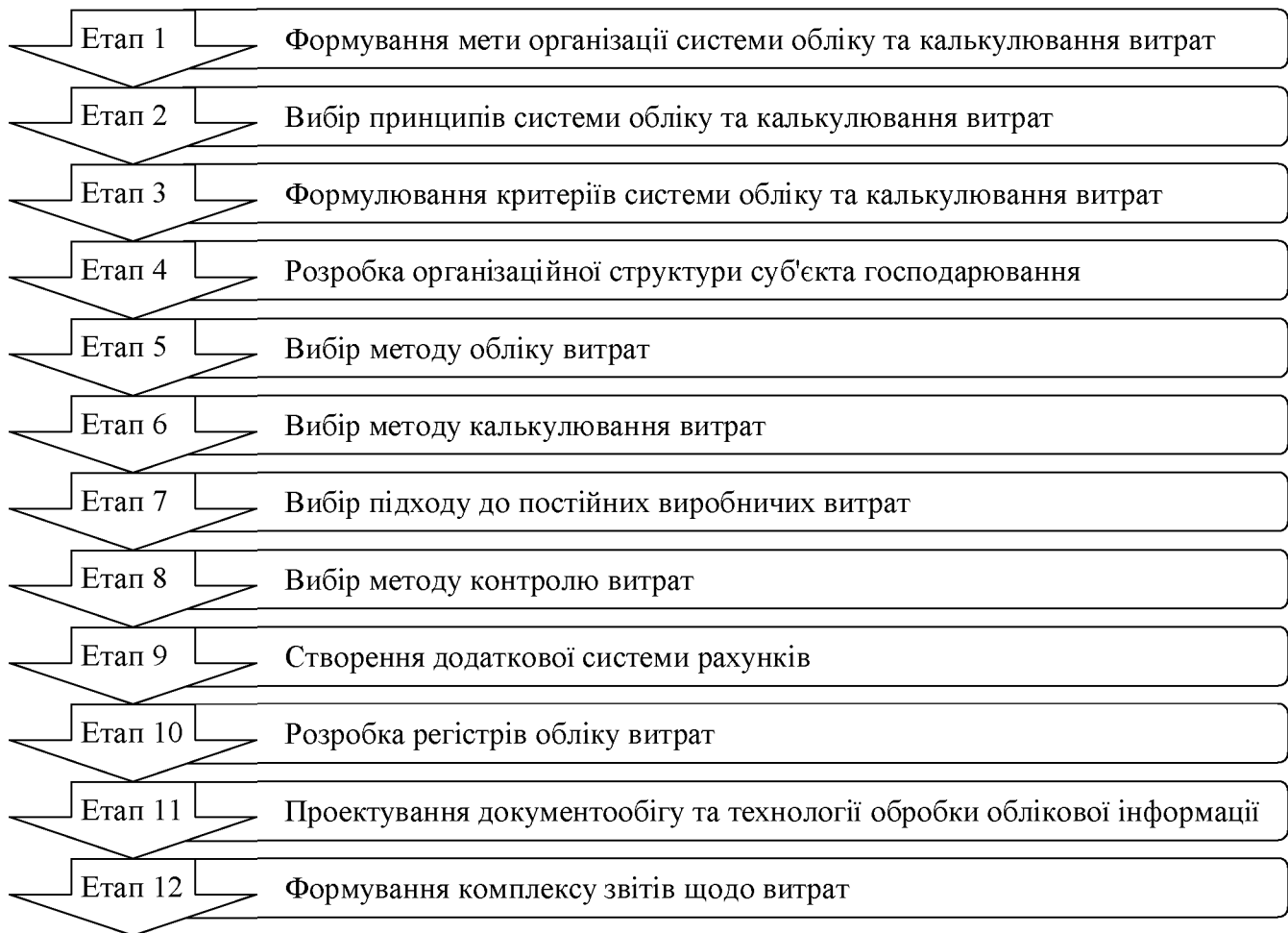

Рисунок 1 - Етапи організації обліку та калькулювання витрат на підприємствах

Витрати, що входять до конкретного елемента витрат слід розглядати з урахуванням запропонованих П(С)БО 16 «Витрати» статей калькуляції: прямі матеріальні витрати, прямі витрати на оплату праці, інші прямі витрати. [5]. Крім того необхідно відокремлювати у субрахунках третього порядку відповідні прямі витрати, накладні витрати та витрати періоду.

Майбутні витрати є предметом уваги в системі збору даних, бо в ній нагромаджується інформація про витрати за минулі періоди. Уявлення про те, як змінюються витрати в залежності від обсягу виробничої діяльності можна отримати на підставі відокремлення витрат на змінні витрати і постійні витрати. Для досягнення означеної мети пропонуємо доповнити рахунок 23 «Виробництво» рахунками другого порядку 231 «Змінні витрати», 232 «Постійні витрати», а також субрахунками третього порядку.

Запропонована деталізація рахунків 23 «Виробництво» наведена в табл. 1.

Таблиця 1 - Запропонована деталізація рахунку 23 «Виробництво»

Синтетичний рахунок		Субрахунок (рахунок другого порядку)		Субрахунок (рахунок третього порядку)	
Код	Назва	Код	Назва	Код	Назва
23	Виробництво	231	Змінні витрати	2311	Прямі матеріальні витрати
				2312	Прямі витрати на оплату праці
				2313	Інші прямі витрати
				2314	Змінні загально виробничі витрати
		232	Постійні витрати		

З огляду на значну кількість видів витрат господарської діяльності підприємства, їхній стохастичний характер, зумовлений впливом різноманітних чинників зовнішнього і внутрі-

шого щодо підприємства походження, необхідна побудова системи контролю витрат. Додільно застосовувати диференційовані підходи до різних типів витрат, що дасть змогу концентрувати увагу на контролі найважливіших для підприємства видів витрат і диференційовано підходити до вибору методів управління ними.

Основними напрямками внутрішнього контролю витрат підприємства є: контроль обсягу виробленої продукції, контроль собівартості та інших витрат і контроль результатів (доходи та прибутки).

З огляду на значну кількість видів витрат господарської діяльності підприємства для побудови системи формування витрат виникає необхідність реформування нормативно-правової бази, що регулює облік витрат.

З приводу цього запропоновані наступні кроки:

✓ Провести повну перевірку всіх нормативно-правових актів України, пов'язаних з обліком витрат з метою виявлення дублювання й неузгодження положень цих актів та неврегульованих ситуацій;

✓ Організувати та щомісячно оновлювати довідково-інформаційну базу підприємств з питань обліку та оподаткування витрат;

✓ Головним бухгалтерам, контролерам-ревізорам, аудиторам, науковцям, що постійно працюють з нормативно-правовими актами України, які стосуються обліку витрат проводити робочі нотатки виявлених ними суперечностей, неув'язок згаданих вище актів та висловлювати свої висновки і пропозиції у фахових бухгалтерських виданнях.

Висновок. Система формування витрат та їх облікового забезпечення в діяльності суб'єкта господарювання спрямована на задоволення потреб менеджменту підприємства щодо своєчасного отримання повної, достовірної і релевантної інформації з метою прийняття виважених управлінських рішень.

Внесення запропонованих доповнень дозволити конкретизувати склад кожного елемента витрат, а також буде сприяти більш деталізованому обліку витрат на продукцію, що, в свою чергу, приведе до спрощення процесу калькулювання витрат на продукцію та формуванню корисної внутрішньої бухгалтерської звітності.

Список використаних джерел.

1. Бужимська К.О. Нормування витрат підприємства та контроль якості норм в сучасних умовах господарювання : (текст) / К.О. Бужимська // Вісник ЖІТІ. – 2001. – № 17. – С. 54-60.

2. Морозова-Герасимович Н.А. Облікове забезпечення аналізу витрат на якість продукції в підприємствах харчової промисловості: (текст) / Н.А. Морозова-Герасимович // Вісник ЖІТІ. – 2001. – № 17. – С.61-66.

3. Моссаковський В. Про управлінський облік : (текст) / В. Моссаковський // Бухгалтерський облік і аудит. – 2004. – № 1. – С.41-50.

4. Пархоменко В.М. Проблеми регламентації бухгалтерського обліку в період ринкового реформування економіки України: (текст) / В.М. Пархоменко, О.М. Петрук // Вісник ЖІТІ. – 2001. – № 15. – С.24-39.

5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 „Витрати” // Інформаційно - правова система „Ліга :Закон” – 2014. – № 8.

6. Правдюк Н.Л. Методичні особливості фінансового обліку в сільськогосподарських підприємствах / Н.Л. Правдюк // Економіка АПК. –2007. –№ 5. –С. 105–109

7. Цал-Цалко Ю. С. Витрати підприємства : навч. посіб. / Ю. С. Цал-Цалко. – К. : ЦУЛ, 2003. – 656 с., с. 135

УДК 657

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В ЧАСТИНІ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Скиданова Є., 4 курс

e-mail:Liza6517@yandex.ru

Левченко О.П., д.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

Досліджено процес формування облікової політики в частині обліку запасів. Визначено основні проблеми облікової політики підприємства та її сучасний стан. Обґрунтовано показники оптимальних варіантів за основними елементами облікової політики в частині обліку запасів.

Постановка проблеми. В ринкових умовах розвитку економіки України актуальною є проблема обліку використання виробничих запасів. Підприємство зобов'язане самостійно розробити власну облікову політику, обравши найбільш доцільні та вигідні для себе методи, принципи та процедури обліку з метою достовірного відображення свого фінансового стану та результатів діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості дослідження обліку товарних запасів та відображення інформації про них в обліковій політиці висвітлені в роботах багатьох економістів та фахівців, зокрема цим питанням займалися: С. Ф. Голов, Н. Бузак [1], Н. Р. Домбровська.

Метою статті є висвітлення облікових аспектів та інформації щодо товарних запасів, яку доречно розкривати в обліковій політиці торгівельного підприємства.

Основні матеріали дослідження. Важливою умовою функціонування торгівельного підприємства є забезпечення його необхідними активами, що належать йому на правах власності або оперативного управління. До складу сукупних активів підприємства торгівлі входять і запаси, які у відповідності з П(С)БО 9 «Запаси» можуть утримуватися для: подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; споживання під час виробництва продукції, виконання робіт та надання послуг; потреб управління підприємством [3].

Згідно з Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 9 "Запаси" запаси визнаються активом, якщо існує ймовірність того, що підприємство отримує в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням та їх вартість може бути достовірно визначена.

З розвитком ринкових відносин виникла необхідність зміни системи управління, в тому числі бухгалтерського обліку. Від жорсткого регулювання системи бухгалтерського обліку держава перейшла до варіантного підходу. Сучасні підприємства в багатьох випадках можуть самостійно визначати параметри системи обліку.

Основні завдання облікової політики підприємств в частині обліку запасів поділяються на:

- визначення відповідальної особи за ведення бухгалтерського обліку; затвердження переліку посад, які відповідають за запаси;
- визначення складу постійно діючої інвентаризаційної комісії та встановлення строків інвентаризації;
- встановлення відповідальних осіб за первинний облік запасів; затвердження робочого плану рахунків;
- організація аналітичного обліку руху запасів;
- розроблення методики бухгалтерського обліку на підприємстві за елементами основних складових облікової політики; розроблення графіка документообігу.

Облікова політика визначається на основі положень (стандартів) бухгалтерського обліку та інших нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку і фінансової звітності. Її форма законодавчо не встановлена, але як правило вона оформлюється у вигляді наказу,

який містить такі розділи: преамбула (загальні відомості); організація роботи бухгалтерської служби; методика бухгалтерського обліку; організаційно-технічні аспекти організації обліку.

При формування облікової політики, в тому числі в частині обліку товарних запасів, підприємство повинне керуватися наступними нормативно-правовими актами України:

- Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996 – XIV;
- НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»;
- П(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»;
- П(С)БО 9 «Запаси»;
- Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 635.

Значну увагу необхідно звернути на методичний та організаційно-технічний аспекти відображення інформації про товарні запаси в обліковій політиці підприємства, кожен з яких об'єднує відповідні об'єкти, за якими існують альтернативні елементи, що наведені у табл. 1.

Таблиця 1. Формування облікової політики щодо товарних запасів

Методичний аспект	Організаційно-технічний аспект
Вибір одиниці обліку запасів: – найменування; – однорідна група (вид)	Формування робочого плану рахунків.
Визначення порядку розподілу ТЗВ: – із застосуванням оцінки товарів за цінами продажу та окремого субрахунку обліку ТЗВ. – із застосуванням окремого субрахунку обліку транспортно-заготівельних витрат;	Вибір форми бухгалтерського обліку.
Визначення методів оцінки вибуття запасів: – ідентифікованої собівартості одиниці запасів; – середньозваженої собівартості; – ФІФО; – нормативних витрат; – ціни продажу.	Визначення форм первинних документів.
Призначення та умови використання запасів	Визначення термінів проведення інвентаризації
Періодичність визначення середньозваженої собівартості одиниці запасів.	Побудова системи внутрішнього контролю.
Визначення методів управлінського обліку.	Побудова системи управлінського обліку товарних запасів.

Методичні елементи облікової політики повинні визначати варіанти відображення в бухгалтерському обліку та отримання інформації про факти господарської діяльності виходячи з альтернативних способів (приймів) та специфіки діяльності підприємства [2]. Тобто, в обліковій політиці торгівельного підприємства доцільно відображати лише ті об'єкти обліку, по яких існує альтернатива або ті, по яких необхідно розробити методику обліку самостійно. Тому методичний аспект являється найбільш специфічним, у якому розкривають способи визнання та відображення об'єктів обліку підприємства в межах чинних законодавчих актів і нормативно-правових документів з метою формування показників фінансової звітності.

Загалом в частині організації обліку товарних запасів, що розкриваються в обліковій політиці відносять:

- затвердження робочого плану рахунків;
- розроблення графіка документообігу;

- організація аналітичного обліку руху товарно-матеріальних цінностей;
- визначення відповідальних за ведення первинного обліку на складах;
- затвердження посад, які відповідають за одержання і видання товарів;
- формування складу постійно діючої інвентаризаційної комісії та встановлення строків інвентаризації;
- розроблення методики бухгалтерського обліку за елементами основних складових облікової політики.

Висновок. Таким чином, при відображенні облікової інформації щодо товарних запасів в обліковій політиці торгівельних підприємств слід найбільше звертати увагу на розглянуті нами елементи методичного та організаційно - технічного аспекту, обґрунтування яких в наказі про облікову політику сприятиме достовірному визначенню фінансового результату та повного розкриття інформації у фінансовій звітності. Але слід відзначити, що облікова політика обов'язково буде відрізнятися на різних суб'єктах господарювання, оскільки наведені нами елементи не є вичерпаними й кожне торгівельне підприємство відповідно до особливостей своєї діяльності може їх розширювати та доповнювати.

Список використаних джерел.

1. Бузак, Н. Оцінка товарних запасів як елемент облікової політики торговельного підприємства [Текст] / Н. Бузак // Економічний аналіз. – 2011. – № 9. – С. 48-50.
2. Про затвердження Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999 № 137. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99>. – Законодавство України.
3. Про затвердження Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси» [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99>. – Законодавство України.

УДК 657.411

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА В ЧАСТИНІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ І ВИТРАТ РЕАЛІЗАЦІЇ

Денисенко О., 4 курс

Левченко О. П., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

sashuljaso@rambler.ru

olga.levchenko.1961@mail.ru

Облік доходів і витрат у ринкових умовах набуває стратегічного значення для підприємства. Сьогодні на кожному підприємстві на перше місце ставиться саме результат його діяльності – прибуток чи збиток. Достовірно оцінити результат діяльності підприємства можливо лише за даними бухгалтерського обліку. Саме від повноти та достовірності отриманої керівництвом інформації залежить адекватність прийнятих ним в тій чи іншій ситуації рішень. Тому керівництво підприємств висуває жорстокі вимоги щодо якості організації та ведення обліку фінансових результатів.

Постановка проблеми. Ефективність прийнятих рішень управлінським персоналом значною мірою залежить від інформативності облікових даних, що впливає з облікової політики підприємства. Належна облікова політика за будь-яким об'єктом передбачає визначення кола питань, що необхідно регламентувати. На сучасному етапі обліково-аналітичне забезпечення управління доходами та витратами як єдиний цілісний процес практично відсутнє, це, в свою чергу, вимагає підвищення ефективності управління рівнем фінансового результату, що може бути забезпечене відповідною організацією бухгалтерського обліку та економічного аналізу для формування єдиного інформаційного середовища про доходи та витрати відповідно до потреб системи управління. Питанням облікової політики доходів і витрат не присвячено в достатній кількості праць, що унеможливує процес ведення обліку даних показників та здійснення їх економічного аналізу з метою забезпечення управлінського персоналу необхідною інформацією. Саме управлінська спрямованість облікової політики має сенс, оскільки повною мірою може впливати на процеси господарювання.

Аналіз останніх досліджень. Питання формування та реалізації облікової політики підприємств та організаційно-методологічні засади формування облікової політики підприємства та наявні проблемні питання щодо її реалізації в Україні висвітлені в наукових розробках вітчизняних вчених: М.Т. Білухи, І.А. Белобжецького, Ф.Ф. Бутинця, С.Ф. Голова, Г.Г. Кірейцева, Л.Г. Ловінської, П.Т. Саблука, В. Сопка, Л.К. Сук, С.А. Ніколаєва, В.Ф. Палія, В. Швеця та інших. Дослідження напрацювань вчених з питань облікової політики дозволило встановити, що, як зазначає проф. Л.Г. Ловінська, «питання облікової політики є глибоко опрацьованими в теоретичному плані» [2, с. 64], проте в практичному напрямі існує ряд невизначених питань, зокрема в частині науково обґрунтованих рекомендацій щодо вибору об'єктів та елементів облікової політики; формальним залишається підхід до формування облікової політики доходів і витрат для бухгалтерського обліку.

Мета статті. Метою дослідження є визначити доцільність бухгалтерського обліку доходів і витрат в частині визначення елементів облікової політики для відображення фінансового результату та здійснення його економічного аналізу, а також розглянути особливості формування облікової політики на підприємствах в частині обліку доходів, витрат та фінансових результатів та обґрунтувати її оптимальний варіант з метою ефективного управління господарською діяльністю.

Питання організації бухгалтерського обліку для інформаційного забезпечення управління на підставі показників доходів і витрат не дістало належного розкриття і визначає актуальність даного дослідження.

Основні матеріали дослідження. Формування облікової політики щодо доходів і витрат здійснюється на підставі Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні

вимоги до фінансової звітності», Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», Інструкції до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та Листа Міністерства фінансів України «Про облікову політику».

Підприємство, обираючи конкретну облікову політику на поточний фінансовий рік, забезпечує організацію бухгалтерського (особливо аналітичного) обліку відповідно до показників форм річної фінансової звітності, знижує трудомісткість і тривалість формування фінансової звітності, забезпечує використання оптимальних методів облікових робіт із метою отримання очікуваних результатів фінансово-економічної діяльності підприємства [4].

Основною проблемою обліку витрат і доходів підприємств в Україні є проблема повноти та своєчасності їх відображення у системі обліку. На даний момент рівень невідображення доходів в країні коливається від 30 до 70%, а витрат – від 10 до 50%. Найбільша частина витрат, що залишається поза обліком, належить до оплат по оплаті праці. Основними причинами цього є значні відсотки відрахувань до соціальних фондів оплати праці, високий рівень корупції в державних і місцевих органах влади, відсутність дієвої нормативно-правової бази, низький рівень контролю. Що ж стосується доходів підприємства, то найбільшою проблемою є заниження виручки від реалізації продукції, що тягне за собою і заниження бази для оподаткування підприємств податком на додану вартість. [1]

Відсутність єдиної інформаційної бази норм і нормативів для обліку та контролю за витратами і доходами є ще однією проблемою обліку. Адже вітчизняна продукція характеризується значною матеріаломісткістю порівняно з закордонною. Це пояснюється тим, що величезна частка матеріалів, що списується на витрати підприємств, насправді розкрадається чи використовується на виготовлення тіншової продукції, яку підприємство ніяк не відображує в обліку і за яку не платить жодних податків. Нормативна база України є безнадійно застарілою. Створення нової нормативної бази допоможе спрямувати облік витрат підприємства в межах сучасних вимог ринкової економіки. Розробка і запровадження даної бази стане запорукою елементарної облікової дисципліни та прозорості на підприємстві, скоротить суми непродуктивних витрат та необліковуваних доходів. [3]

Від того, як фірма враховує доходи, залежить величина її податку на прибуток. Тому їй необхідно прописати в обліковій політиці для цілей оподаткування способи визнання виручки, її класифікацію, а також як відображати доходи, які відносяться до декількох звітних періодів.

Витрати слід визнавати тим же способом, що і доходи: або методом нарахування, або касою. Крім того, в обліковій політиці варто позначити порядок класифікації основних витрат.

До витрат поточного періоду фірма може віднести лише ту частину прямих витрат, яка доводиться на реалізовану в цьому звітному періоді продукцію. Виключенням є випадки, коли діяльність організації пов'язана з наданням послуг. Такі фірми можуть всю суму прямих витрат звітного (податкового) періоду відносити на зменшення доходів від виробництва і реалізації даного періоду. Проте цю можливість їм необхідно закріпити в обліковій політиці.

Непрямі і нереалізовані витрати списують в тому періоді, коли вони виникли. Тому краще встановити мінімально можливий перелік прямих витрат, визначивши критерії віднесення витрат до непрямих.

Є декілька варіантів обліку інших витрат, пов'язаних з виробництвом і реалізацією. Вони признаються на дату розрахунків з контрагентами, або на дату пред'явлення розрахункових документів, або на останній день звітного (податкового) періоду. Отже, компанія може скористатися будь-якій з вказаних дат. Свій вибір вона обов'язково повинна закріпити в обліковій політиці для цілей оподаткування.

Гостро постає проблема постійних розбіжностей, що існують між податковим та бухгалтерським обліком витрат і доходів. Цей недолік призводить до виникнення подвійного об-

ліку доходів і витрат і потребує якнайшвидшого усунення шляхом удосконалення чинного законодавства України з цих питань.[3]

Порушені даною статтею проблеми не є вичерпними і потребують доповнень, змін, уточнень та конкретизації. Загалом проблеми обліку витрат і доходів підприємства дуже широкі і впродовж багатьох років ще викликатимуть інтерес у вчених-економістів із урахуванням розмірів і форм підприємств, видів економічної діяльності, системи оподаткування та організаційно-правових форм.

Достовірність формування фінансового результату є основою принципів і правил бухгалтерського обліку, обов'язкове дотримання яких вимагає законодавча база. Діюча нормативно-правова база передбачає, що методика обліку в багатьох питаннях визначається обліковою політикою, яка обирається кожним підприємством самостійно. Тому від правильно сформованої облікової політики залежать кінцеві результати діяльності підприємства та стратегія його розвитку в майбутньому.

Висновок. Отже, облікова політика в частині доходів, витрат та фінансових результатів має значення для ефективної організації бухгалтерського обліку, тому що доцільність, обґрунтованість та деталізація процесу обліку доходів і витрат потрібна для ухвалення управлінських рішень, визначення результатів діяльності підприємства, виконання певних завдань структурними підрозділами, визначення фактичної ефективності організаційних заходів щодо розвитку й вдосконалення діяльності підприємства.

Список використаних джерел. 1. Бутинець Ф.Ф. Бухгалтерський облік [навч.пос.] / Бутинець Ф.Ф., Чижевська Л.В., Герасимчук Н.В. – Житомир: ЖІТІ, 2000. – 448 с.

2. Ловінська Л.Г. Організація бухгалтерського обліку та фінансового контролю в сучасних умовах господарювання в Україні / Л.Г. Ловінська, І.Б. Стефанюк. – К.: НДФІ, 2006. – 240 с.
3. Моссаковський В. Система контролю витрат виробництва за сучасних умов/В. Моссаковський // Бухгалтерський облік і аудит. – 2002. – № 9. – С. 225.
4. Ратушна М. Вплив елементів облікової політики на фінансові результати / М. Ратушна // Економічний аналіз. – 2010. – №5. – С. 323–324
5. Сидоренко І.В. Облікова політика підприємства в Україні: теорія і практика / І.В. Сидоренко, А.О. Сопільник // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.dgma.donetsk.ua/science_public/science_vesnik/1_7e_2011/article/11SIVUTP.pdf
6. Ягмур К. А. Принципи побудови облікової політики підприємства / К.А. Ягмур // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/15_NPN_2009/Economics/46816.doc.htm

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ПДВ В ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЯХ

Жадик К.Є, 4 курс

Вороновська О.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: ekaterina-jadyk@mail.ru

e-mail: voronovskaya@list.ru

У статті досліджено розвиток експортних операцій суб'єктів господарювання, визначені особливості обліку податку на додану вартість.

Постановка проблеми. Зовнішньоекономічна діяльність (ЗЕД) є однією з основних форм економічних відносин України з іноземними державами. Однією з форм здійснення ЗЕД є зовнішня торгівля. Вона відіграє значну роль як у розвитку економіки України, так і насиченні споживчого ринку товарами належної якості та просуванню товарів вітчизняних виробників на зовнішній ринок. Прагнення України до світової інтеграції, до участі у найбільш цікавих міжнародних програмах потребує вдосконалення зовнішньоекономічної діяльності, а особливо такого важливого елементу, як експортні операції. Досі лишається невирішеною проблема неповернення експортного відшкодування ПДВ підприємствам експортерам, що потребує методологічного пояснення відображення цього процесу в бухгалтерському обліку.

Аналіз останніх досліджень. Проблемам обліку в здійсненні зовнішньоекономічної діяльності, та зробили значний внесок у розвиток, присвячені роботи таких вітчизняних вчених як: Білухи М.Т., Бутинця Ф.Ф., Голова С.Ф., Завгороднього В.П., Лукашової І.О., Кужельного М.В., Кузьмінського Ю.А., Пархоменка В.М., Сопка В.В. Степаненко О.І. та інших[1; с.2].

Мета статті. Метою статті є розгляд особливостей обліку ПДВ експортних операцій в сучасних умовах господарювання.

Основні матеріали дослідження. Регулювання експортно-імпортних операцій здійснюється низкою нормативно-правових документів, а саме: Законом України «Прозовнішньоекономічну діяльність», Митним кодексом України, Податковим кодексом України та ін.

Експорт – це продаж товарів українськими суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності іноземним суб'єктам господарської діяльності (у т.ч. з оплатою у не грошовій формі) з вивезенням або без вивезення цих товарів через митний кордон України [2].

Для організації бухгалтерського обліку експортних операцій вітчизняні підприємства України користуються планом рахунків та інструкцією з його використання, що діють на території України та іншими нормативно-правовими актами з питань регулювання обліку ЗЕД, які відображають специфіку зовнішньоекономічної діяльності. Організація бухгалтерського обліку експортних операцій пов'язана з тим, що розрахунки за такими видами операцій здійснюються в іноземній валюті. Основні завдання обліку експортних операцій приведені на рис.1.

Бухгалтерський облік експортних операцій тісно пов'язаний з їх оподаткуванням. База оподаткування податком на додану вартість (ПДВ) при експортуванні товарів (робіт, послуг) обчислюється виходячи з їх договірної (контрактної) вартості, визначеної за вільними або регульованими цінами (тарифами) [3].

Податок на додану вартість - це різновид непрямого податку на товари і послуги. Встановлюється у відсотках від оподаткованого обороту. ПДВ є формою вилучення частини доданої вартості, створюваної на всіх етапах виробництва і реалізації товару, до переходу його до кінцевого споживача. Це один із самих поширених непрямих податків на товари і послуги. В даний час ПДВ відіграє важливу роль в податкових системах в більш ніж 40 державах світу. Особливо широке поширення цей податок отримав в європейських країнах

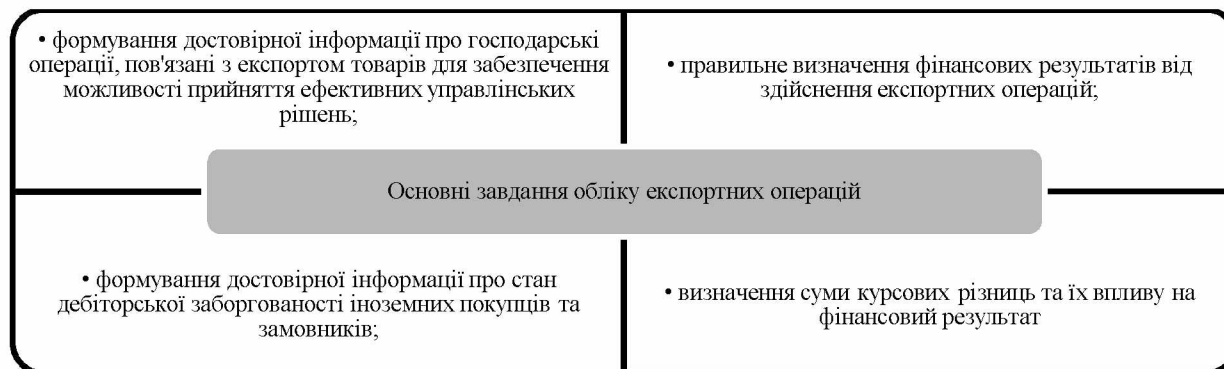

Рисунок 1 – Завдання обліку експортних операцій [1].

Сутність ПДВ полягає у тому, що державні доходи збільшуються за рахунок податків на споживання та оподатковується лише витрати кінцевих споживачів, а не витрати виробників, що значно стимулює виробництво. ПДВ широко застосовується у різних країнах світу. Проте, оподаткування в різних країнах значно відрізняється від української практики.

З метою оподаткування до експорту товарів згідно ПКУ прирівнюється:

- ✓ вивезення товарів (супутніх послуг) за межі митного кордону України за договорами фінансового лізингу (оренди) (у тому числі у разі повернення об'єкта фінансового лізингу лізингодавцю-нерезиденту або іншій особі за дорученням такого лізингодавця), застави та іншими договорами, які не передбачають передання права власності на такі товари (майно) або передбачають їх обмін на корпоративні права чи цінні папери, у тому числі якщо таке вивезення пов'язане із припиненням дії зазначених договорів;
- ✓ поставка товарів (супутніх послуг) з митної території України на територію безмитних магазинів;
- ✓ передача товарів, оформлених у митному режимі експорту, під митний режим митного складу, для подальшого вивезення таких товарів з митної території України;
- ✓ в інших випадках, визначених Митним кодексом України. До обсягів продажу товарів, робіт, послуг на експорт не включаються:
 - ✓ майнові добровільні пожертвування на користь нерезидентів;
 - ✓ майнові внески для ведення спільної діяльності з нерезидентами за межами України;
 - ✓ майнові внески, що повертаються іноземному інвестору;
 - ✓ інші операції з майном, вартість якого не відноситься до складу валових витрат, або не підлягає амортизації, у юридичної особи, яка обкладається податком на прибуток підприємств.

При цьому для поміщення товарів у митний режим експорту особа, на яку покладається дотримання вимог митного режиму, повинна (ч. 2 ст. 83 МКУ):

- 1) подати митному органу, що здійснює випуск товарів у митному режимі експорту, документи на такі товари;
- 2) сплатити митні платежі, якими відповідно до закону обкладаються товари під час вивезення за межі митної території України у митному режимі експорту;
- 3) виконати вимоги щодо застосування передбачених законом заходів нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності;
- 4) у випадках, установлених законодавством, подати митному органу дозвіл на проведення зовнішньоекономічної операції з вивезення товарів у третю країну (реекспорт).

Об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з вивезення товарів¹ за межі митної території України. Товари вважаються вивезеними за межі митної території України в митному режимі експорту, якщо таке вивезення підтверджене митною декларацією.

На думку деяких фахівців для вдосконалення податкових розрахунків з ПДВ необхідно налагодити документальне оформлення, а саме відмовитися від виписування податкових накладних. Такі зміни дозволять знизити трудомісткість облікових робіт, а реквізити платника податку можна буде заносити в первинні документи: рахунки-фактури, накладні, акти викона-

них робіт, товарні чеки, платіжні документи. Можливість такого підходу підтверджує той факт, що податкову накладну як документ не використовують ні в Російській Федерації, ні у Франції, ні в низці інших країн [1].

Поняття експорту для цілей оподаткування не враховує операції без їх фактичного вивезення. Такі господарські операції не мають спеціальних правил податкового обліку і тому на практиці виникають проблеми в частині їх оподаткування. Зокрема, експорт без вивезення не підпадає під визначення об'єкта оподаткування згідно ПКУ і тому такі операції не повинні оподатковуватись ПДВ.

Сьогодні при проведенні експортних операцій підприємці сплачують 0% ПДВ або звільняються від його сплати. Головним аспектом у цьому є правильне розуміння застосування ставки 0%, оскільки неправильне оподаткування призводить до донарахування податку і застосування з боку податкових органів штрафних санкцій.

Оскільки експортні операції є об'єктом обкладання ПДВ, експортер має право на бюджетне відшкодування сум ПДВ, сплачених постачальникам. Платники податку на додану вартість при документальному підтвердженні фактичної реалізації товару за митну територію України і надані експортні розрахунки експортного відшкодування за підсумками податкового періоду має право на отримання такого відшкодування протягом 30 календарних днів з дня пред'явлення документів.

Операції з продажу товарів вивозяться за межі митної території України, але задекларованих на внутрішній митниці, обкладаються нульовою ставкою ПДВ, тільки за умови документального підтвердження фактичного вивезення товарів за межі митної території України. Тобто, в разі якщо за експортним контрактом з нерезидентом продукція у звітному періоді не вивозиться за межі митних кордонів України, а відвантажується до місця формування експортних вантажів для наступної відправки за кордон, податкові зобов'язання у платника податку - експортера за нульовою ставкою у цьому звітному періоді не виникають. Тільки після фактичного перетину товарами митного кордону України (завершення оформлення вивізної вантажної митної декларації) платником податку - експортером визначаються податкові зобов'язання за нульовою ставкою ПДВ.

Якщо документального підтвердження фактичного вивезення товару немає, то реалізація товарів вважається операціями з продажу на митній території України із застосуванням на загальних підставах ПДВ за ставкою 20%.

Висновок. Таким чином, основною особливістю обліку ПДВ з експортних операцій є те, що ставка цього податку складає не 20% а 0%. Другою особливістю є те, що підприємства, які здійснюють експортні операції, мають право на отримання, так званого, податкового кредиту з ПДВ в частині вартості придбаних товаро-матеріальних цінностей та отриманих послуг пов'язаних з господарською діяльністю суб'єкта господарювання.

Згідно з Податковим кодексом, нульова ставка з ПДВ для експорту товарів – це різновид пільги, що надається платникам з метою стимулювання зовнішньоекономічної торгівлі, підтримання конкурентоспроможності українських товарів на зовнішньому ринку. Але це не так. Насправді, нульова ставка – це постійний відтік обігових коштів, безперервні податкові перевірки. Таким чином, проблема полягає в тому, що дозволити собі значну частку в експорті можуть тільки великі суб'єкти підприємницької діяльності.

Список використаної літератури

1. Бутинець Ф.Ф. Облік зовнішньоекономічної діяльності: підручник / Ф.Ф. Бутинець, І.В. Жиглей; за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир, 2006. – 288 с.
2. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність», від 16.04.1991 №959-ХІІ із змінами і доповненнями. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=959-12>.
3. Податковий кодекс України від 02.12.2010р. № 2755-VI.

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА В ЧАСТИНІ ОПЛАТИ ПРАЦІ

Кондратюк О. В., 4 курс

Левченко О. П., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

aleksandra.kondratuk@mail.ru

olga.levchenko.1961@mail.ru

Досліджено заробітну плату в організації системи матеріального стимулювання. Виділено основні теоретичні аспекти формування облікової політики підприємства в частині оплати праці.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Перехід України до ринкової економіки спричинив зміни в оплаті праці. У сучасному товарному виробництві заснованому на наймі робочої сили, заробітна плата - це елемент ринку праці, що виступає як ціна товару, в формі якого найманий працівник продає свою робочу силу. Тому оплата праці повинна мати такий рівень, щоб повністю задовольняти потреби працівника і стимулювати його до підвищення продуктивності. Зважаючи на те, що основні права і обов'язки щодо організації оплати праці передано державою підприємствам, це вимагає застосування диференційованих систем оплати праці й умов, які б забезпечували ефективність виробництва та підвищували продуктивність шляхом зацікавлення працівників в кінцевому результаті їх роботи. Тому актуальним питанням є обґрунтування підходу до формування облікової політики цього об'єкта обліку, адекватної ринковим умовам господарювання та вимогам міжнародних і національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Питання організації обліку, формування та реалізації облікової політики підприємства знайшли відображення в працях українських вчених: Т.В. Барановської, М.Т. Білухи, Г.Г. Кірейцева, Л.М. Кіндрацької, Ю.А. Кузьмінського, М.В. Кужельного, В.Г. Лінника, Н.М. Малюги, М.С. Пушкара, В.В. Сопка, В.Г. Швеця та інших. Основною проблемою організації обліку оплати праці на підприємствах залишається відсутність розроблених методик та положень облікової політики.

Цілі статті. Метою дослідження є встановлення теоретичних засад формування облікової політики підприємства в частині оплати праці та виявлення шляхів її удосконалення в системі матеріального стимулювання, розроблення методологічних основ та рекомендацій щодо вдосконалення організаційно-економічного механізму регулювання оплати праці.

Викладення основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Заробітна плата – це одна з найскладніших економічних категорій і одне з найважливіших соціально-економічних явищ. Підприємства отримали більше коло альтернатив в організації облікового процесу розрахунків з оплати праці, які мають відображатися в обліковій політиці підприємства у зв'язку з трансформацією України до системи ринкових відносин. Необхідність формування облікової політики на підприємстві зумовлена, насамперед, особливостями його діяльності, які не можуть бути відображені з достатньою повнотою в жодному нормативному документі внаслідок їх специфічності, хоч у цілому бухгалтерський облік на кожному підприємстві ґрунтується на відповідному нормативно-правовому забезпеченні [3]. Отже, бухгалтерський облік на підприємстві починається з розробки облікової політики. Її документальне оформлення представлено у вигляді наказу про облікову політику, який після затвердження набуває статусу юридичного документа. Оплата праці виступає одним з найважливіших об'єктів бухгалтерського обліку кожного суб'єкта господарювання і багато в чому визначає собівартість готової продукції [4, с. 255].

Організаційно-економічний механізм побудови оплати праці, з метою набуття найбільшої заохочувальної властивості, має спонукати працівників до підвищення трудової акти-

вності, збільшення трудового внеску, забезпечувати прямий, безпосередній зв'язок трудового внеску і розміру винагороди за результати праці, а також сприяти досягненню інтересів роботодавців і працівників. Діючи на підприємстві система матеріального стимулювання повинна бути прозорою та зрозумілою для працівників. В наказі про облікову політику в частині обліку оплати праці необхідно відображати усі принципи питання, враховуючи методи стимулювання відповідальність за визначення яких, згідно з законодавством, покладена на власника підприємства. Основними з них є:

- визначення форм, систем, розмірів заробітної плати та інших виплат;
- встановлення системи заохочення та преміювання працівників;
- встановлення системи нормування праці; - організація документування праці та її оплати та інші [4, с.115].

Наказ про облікову політику підприємства визначає альтернативні підходи до відображення у обліку та звітності інформації про виплати працівникам та формування забезпечень виплат.

Автор статті «Сутність облікової політики підприємства щодо витрат на оплату праці та факторів впливу на її формування» І.М. Щирба вважає, основним завданням облікової політики є забезпечення організації бухгалтерського обліку на підприємстві як цілісної системи, яка повинна охоплювати всі аспекти облікового процесу – організаційний, методичний і технічний [5]. Таким чином, облікова політика оплати праці також повинна охоплювати всі аспекти облікового процесу – організаційний, методичний і технічний. Таким чином, бухгалтерський облік на підприємстві починається з розробки облікової політики (табл. 1).

Таблиця 1 Складові облікової політики оплати праці

Організаційна	Методична	Технічна
Порядок організаційної роботи облікового апарату	Вибрані способи обліку об'єкту	Реалізація способів обліку об'єкту в документообігу, реєстрах, тощо
<ul style="list-style-type: none"> - перелік центрів витрат та сфер відповідальності; - комерційна таємниця та порядок її захисту; - система внутрішнього контролю; - перелік осіб, відповідальних за ведення обліку оплати праці та їх посадові інструкції; 	<ul style="list-style-type: none"> - системи і форми оплати праці, порядок нарахування виплат за невідпрацьований час, премій та інших заохочувальних виплат; - варіант обліку витрат використанням рахунків всіх класів (0-9); - перелік об'єктів витрат та об'єктів калькулювання; 	<ul style="list-style-type: none"> - робочий план рахунків в розрізі центрів витрат та центрів відповідальності; - форми первинних документів по розрахунках з оплати праці, облікові реєстри; - схеми (графіки) документообороту; - технологію обробки облікової інформації; - склад, порядок і строки подання внутрішньої звітності;

Документальне оформлення облікової політики підприємства здійснюється у вигляді наказу про облікову політику підприємства, який після його затвердження набуває статусу юридичного документу. Наказ про облікову політику є основним внутрішнім документом, яким регулюється організація облікового процесу на підприємстві та є обов'язковим для виконання всіма службами і працівниками підприємства[1].

Отже, організаційна складова облікової політики в частині оплати праці повинна врегульовувати основні питання щодо визначення відповідальних осіб з ведення бухгалтерського обліку оплати праці, що забезпечить функціональність обов'язків працівників бухгалтерської служби. Методична складова повинна передбачати основні прийоми та методи бухгалтерського обліку оплати праці. Технічна складова облікової політики щодо оплати праці повинна

містити наступні питання: визначення первинних документів щодо оплати праці; встановлення форм внутрішньої звітності щодо оплати праці; порядок складання і строки подання внутрішньої бухгалтерської звітності про показники оплати праці; інформаційне та програмне забезпечення ведення бухгалтерського обліку оплати праці [6]. З викладеного вище випливає, що за сучасного стану економіки нашої країни, на підприємства покладена основна відповідальність в організації обліку заробітної плати і вони самостійно визначають особливості його ведення відповідно до умов виробництва і відображають це в наказі про облікову політику.

Висновки. Отже, заробітна плата посідає визначне місце в системі матеріального стимулювання працівників. Для досягнення максимального стимулюючого ефекту оплати праці на підприємстві необхідно відпрацювати організаційно-економічний механізм побудови системи оплати праці на засадах прямої залежності винагороди від ефективності праці. У процесі дослідження встановлено проблему відсутності відображення в облікових політиках різних суб'єктів господарювання положень в частині обліку оплати праці, що впливає на ефективність організації бухгалтерського обліку даного об'єкта. Дослідивши організаційну, методичну та технічну складові облікової політики підприємства запропоновано елементи облікової політики в частині оплати праці, що дасть змогу сформулювати передумови для ефектної організації та методики ведення бухгалтерського обліку оплати праці і стимулювання працівників.

Список використаних джерел

1. Закон України —Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні від 16.07.1999 № 996–XIV[Електронний ресурс] // Режим доступу <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Красноперова О.Л. Учетная политика организаций на 2004 год / О.А. Красноперова. – М.: ЗАО “Издательский Дом Главбух”, 2003. – 240 с.
3. Кроленко А. В. Оплата праці в умовах ринкової трансформації економіки: сутність, функції, напрямки реформування: Автореф. дис... канд. екон. наук: 08.01.01 / Харківський національний ун-т ім. В.Н. Каразіна. – Х., 2004. – 19 с.
4. Колот А. Теоретичні й прикладні аспекти впливу заробітної плати на мотивацію трудової діяльності // Україна: аспекти праці. – 2010. – № 8.
5. Лист Міністерства фінансів України “Про облікову політику” від 21.12.2005 р. № 31-34000-10-5/27793 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua.
6. Методичні рекомендації по застосуванню реєстрів бухгалтерського обліку затверджені наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 № 356 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua>
7. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.minfin.gov.ua
8. Організація бухгалтерського обліку. Навчальний посібник для студентів вузів спеціальності 7.050106 —Облік і аудит / Ф.Ф. Бутинець, О.В. Олійник, М.М. Шигун, С.М. Шулепова; 2-е вид., доп. і перероб. – Житомир: ЖІТІ, 2001. – 576 с. 9

УДК 657.44

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Крамаренко С.О., магістрант
Кучеркова С.О., к.е.н., доцент

e-mail: ana.kramarenko@mail.ru
e-mail: chveta5@rambler.ru

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті визначено основні проблеми формування фінансового результату діяльності підприємства. Встановлено напрями удосконалення аналітичності обліку фінансових результатів.

Постановка проблеми. Мета будь-якого підприємства – це отримання позитивного фінансового результату та пошук шляхів його збільшення. Результативність діяльності відображається у фінансово-економічних показниках, які найбільш точно характеризують фінансовий стан суб'єкта господарювання та дають уявлення про економічний потенціал його розвитку. Фінансовий результат є основним підсумковим показником. Кожен суб'єкт господарювання особливу увагу звертає на процес формування, розподілу та використання фінансового результату своєї діяльності. Позитивний фінансовий результат є частиною доходу суспільства і використовується для подальшого розвитку діяльності підприємства, поліпшення матеріального становища працівників. Саме тому актуальним є питання необхідності дослідження й формування методичних підходів щодо визначення фінансових результатів в системі бухгалтерського обліку

Аналіз останніх досліджень. Проблеми обліку фінансових результатів, а також доходів і витрат, що є складовими формування результатів діяльності й відображення їх у фінансовій звітності підприємств, ґрунтовно досліджені у працях відомих вітчизняних науковців, зокрема М. Т. Білухи, Ф. Ф. Бутинця, В. В. Сопка, Л. М. Кіндрацької, Є. В. Мниха, М. Г. Чумаченка, В. О. Шевчука. Питанням обліку фінансових результатів значну увагу в своїх працях приділяли і зарубіжні вчені, серед яких В. Р. Захар'їн, В. Е. Керімов, Є. П. Козлова, Н. П. Кондраков, Н. В. Пошерстник, О. П. Рудановський.

Метою статті є дослідження методичних аспектів обліку фінансових результатів та розробка практичних рекомендацій щодо його удосконалення.

Виклад основного матеріалу. Фінансовий результат господарської діяльності підприємства характеризує його операційну, інвестиційну, фінансову діяльність та вважається основним критерієм для узгодження структури та обсягу виробництва продукції, сценаріїв бюджету, програм оптимізації витрат, обґрунтування доцільності впровадження інвестиційних проектів, здійснення фінансових вкладень [2]. У процесі виробничо-фінансової діяльності підприємств бере участь велика кількість взаємопов'язаних організаційних, трудових, матеріальних і фінансових факторів. Мета кожного суб'єкта господарювання – якомога ефективніше використати ці фактори. Ефективність використання факторів виробництва виражається в кінцевому підсумку у фінансових результатах діяльності суб'єктів господарювання. Отже, фінансові результати – це економічний підсумок виробничої діяльності підприємств, виражений у вартісній (грошовій) формі.

Фінансовий результат визначається шляхом співставлення доходів і витрат діяльності підприємства, це може бути прибуток або збиток, що, у свою чергу, приводить до зростання (прибуток) або зменшення (збиток) власного капіталу. І саме отриманий фінансовий результат характеризує якість діяльності підприємства. Тому пропонуємо таке визначення фінансового результату, а саме – це якісний показник діяльності підприємства, який визначається як різниця між доходами та витратами і призводить до зростання (прибуток) або зменшення (збиток) власного капіталу.

Як нами було з'ясовано вище, фінансовий результат визначається шляхом порівняння доходів та витрат. Крім того, якщо упустити слово «фінансовий», то результат – це кінцевий

наслідок послідовності дій. Отже, назва субрахунків рахунку 79 «Фінансові результати» передбачає визначення кінцевого наслідку дій певного виду діяльності: операційної, фінансової та іншої звичайної. Тобто, після списання на відповідні субрахунки рахунку 79 «Фінансові результати» доходів і витрат відповідного виду діяльності необхідно визначити між ними різницю і закрити на інший рахунок, а саме – на рахунок 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)». Тому вважаємо за доцільне запровадити до рахунку 44 «Нерозподілені прибутки (непокриті збитки)» субрахунки з обліку прибутку чи збитку за відповідним видом діяльності (рис. 1).

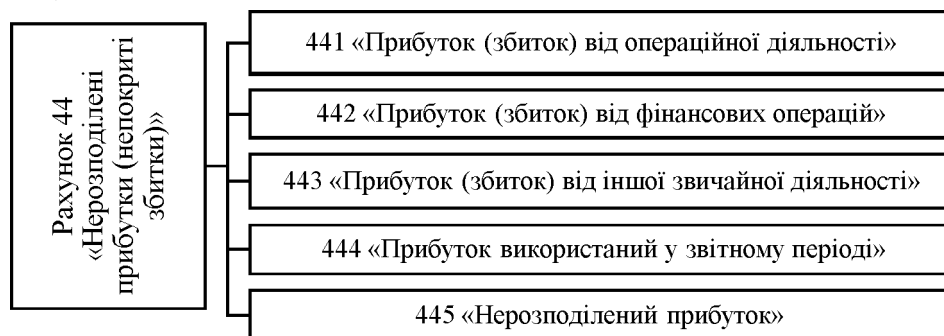

Рисунок 1- Запропоновані субрахунки до рахунку 44 «Нерозподілені прибутки»

Така класифікація фінансових результатів за видами діяльності на рахунку 44 «Нерозподілений прибуток (непокриті збитки)» дозволить контролювати вплив результатів окремого виду діяльності на загальний результат діяльності підприємства. Це надасть інформацію внутрішнім користувачам для прийняття управлінських рішень щодо покращення результатів в певному напрямку господарської діяльності [1].

Враховуючи, що підприємство звичайно здійснює різні види основної діяльності (виробництво продукції, роботи, послуги, торгівля тощо), а для обліку фінансових результатів від операційної діяльності на рахунку 79 «Фінансові результати» виділено один субрахунок, то в аналітичному обліку до субрахунку 791 «Результат операційної діяльності» необхідно виділити фінансові результати за видами операційної діяльності аналогічно як це зроблено на рахунках 70 «Доходи від реалізації» і 90 «Собівартість реалізації».

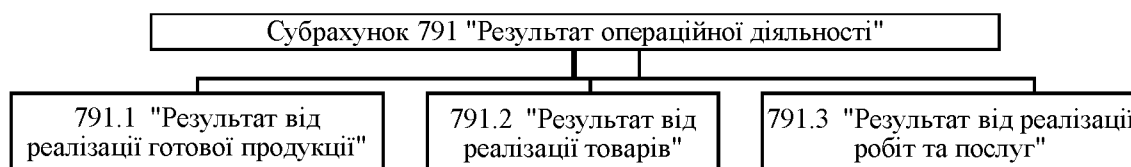

Рисунок 2- Рекомендовані аналітичні рахунки до субрахунку 791 «Результат операційної діяльності»

Для узагальнення інформації про доходи і фінансові результати Методичними рекомендаціями із застосування реєстрів бухгалтерського обліку передбачається використання Журналу 11, який складається із журналу та відомостей. У журналі узагальнюється інформація про доходи від операційної, інвестиційної, фінансової діяльності й фінансових результатів підприємства. Інформація подається у вигляді оборотно-шахової відомості по кредиту відповідних рахунків доходів (70 - 76, 79) за дебетом рахунків їх утворення. Відомість до Журналу 11 - це аналітичне зведення даних по інших операційних доходах: доходах від участі в капіталі, інших фінансових доходах, інших доходах.

Таким чином, можна побачити, що Журнал 11 не містить детальної інформації про порядок формування фінансових результатів від різних видів діяльності підприємства, яка, на нашу думку, є дуже корисною для прийняття управлінських рішень. Тому пропонується видозмінити відомість до Журналу 11 «Аналітичні дані до рахунку 79 «Фінансові результати», в якій розкривається аналітична інформація про фінансові результати від основної дія-

льності, фінансових операцій, іншої звичайної діяльності. Пропонується наводити інформацію як в дебет рахунку 79 з кредиту відповідних рахунків, так й з кредиту рахунку 79 в дебет відповідних рахунків. У таблиці 1 наведено рекомендований порядок розкриття інформації про фінансові результати у відомості до Журналу 11.

Таблиця 1 - Рекомендований порядок розкриття інформації про фінансові результати у відомості до Журналу 11

№	Назва субрахунків	В дебет рахунку 79 з кредиту рахунків										Всього по	З кредиту рахунку 79 в дебет рахунків						Всього по
		44	70	90	92	93	94	95	96	97	98		44	70	71	72	73	74	
1	791 «Результат основної діяльності»							x	x	x	x					x	x	x	
2	792 «Результат фінансових операцій»		x	x	x	x	x			x	x			x	x			x	
3	793 «Результат іншої діяльності»		x	x	x	x	x	x						x	x	x	x		
Всього																			

Визначення результату (прибутку чи збитку) необхідне за кожним видом діяльності, що в кінцевому підсумку буде формувати єдиний якісний результат діяльності підприємства.

Висновок. Ефективність діяльності підприємства виражається у фінансових результатах діяльності господарюючих суб'єктів. Економічний підсумок господарської діяльності підприємства, виражений у вартісній (грошовій) формі, являє собою фінансові результати. З метою визначення фінансового результату в системі бухгалтерського обліку відбувається послідовне зіставлення доходів і витрат, які класифікуються за видами діяльності. Недостатнім є лише списання на відповідні субрахунки з обліку фінансових результатів доходів та витрат певного напрямку діяльності. Потрібно визначення результату (прибутку чи збитку) за кожним видом діяльності, що в кінцевому підсумку формує єдиний якісний результат діяльності підприємства.

З метою покращення та підвищення ефективності обліку фінансових результатів доцільним вважаємо:

- ввести класифікацію фінансових результатів за видами діяльності на рахунку 44 «Нерозподілений прибуток (непокриті збитки)», що дозволить контролювати вплив результатів окремого виду діяльності на загальний результат діяльності підприємства;
- ввести аналітичні рахунки до субрахунку 791 «Результат операційної діяльності» для проведення ефективного аналізу фінансових результатів фінансово-господарської діяльності підприємства;
- видозмінити відомість до Журналу 11 «Аналітичні дані до рахунку 79 «Фінансові результати», таким чином більш деталізувати інформацію, що наводиться у Журналі 11.

Список використаних джерел.

1. Тесленко Т. І. Облік фінансових результатів: проблеми та шляхи вдосконалення / Т. І. Тесленко, Н. В. Конькова // Бізнесінформ. — 2013. — № 4. С. 356–360.
2. Уткіна Н. В. Економічний зміст фінансового результату діяльності підприємства : історичний аспект / Н. В. Уткіна // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – № 11. – С. 133– 138.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ЕКСПОРТУ ТА ІМПОРТУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ

Міщенко В.О., 4 курс

Вороновська О.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: lanios1994@gmail.com

e-mail: voronovskaya@list.ru

У статті розкрито особливості експорту та імпорту туристичної діяльності та їх вплив на побудову обліку. Запропоновано групування особливостей обліку та розкрито особливості організації обліку.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку міжнародних економічних відносин глобалізаційні процеси охопили всі сфери світового господарства, в тому числі і ринок туристичних послуг. Сьогодні Україна демонструє багатовекторну зовнішньоекономічну політику і здійснює рух в напрямку інтеграції з країнами ЄС. Основним завданням Україна при вступі в міжнародні туристичні відносини, є отримання якомога більшої частки світових туристичних прибуттів. Вже стало загальнодержавним фактом те, що в сучасному світі туризм і курортна галузь відноситься до найбільш потужних та динамічних галузей економіки та регіонального розвитку та потребують удосконалення інформаційного забезпечення.

Аналіз останніх досліджень. Питання аналізу розвитку та ринку туристичних послуг в Україні висвітленні в наукових працях: Мальської М. П., Біржакової М. Б., Антоненко В. Г., Дядечко Л. П., Любіцевої О. О. та інших. Питання обліку туристичних послуг розглядаються у роботах: Школа М.І., Ореховської Т.М., Корольчука О.П., Кифяка В.Ф., Гура Н.О., Бутирської І.В., Бурдяка О.М. та інші. Так, як Україна переходить на міжнародні стандарти бухгалтерського обліку, дана тема потребує подальшого і більш детального розгляду.

Метою дослідження є наукове обґрунтування порядку формування облікової інформації щодо експорту та імпорту туристичних послуг.

Основні матеріали дослідження. Специфіка туристичної галузі є важливим мотиваційним чинником до залучення до цієї сфери значної кількості суб'єктів господарювання. Так, за оцінками експертів, витрати на створення 1 робочого місця в туризмі у 20 разів менші, ніж у промисловості, а оборотність інвестиційного капіталу у 4,2 рази вища, ніж в інших галузях.

У багатьох країнах світу туризм розвивається як система, яка надає можливість для ознайомлення з історією, культурним життям, духовними і релігійними цінностями даної країни та її народу і дає прибуток до державної скарбниці. Туризм становить один із впливових чинників посилення престижу країни, зростання її значення в очах світової спільноти і пересічних громадян.

Рівень розвитку туризму в Україні надто повільно наближається до світового рівня. З'явилися й розвиваються підприємства, що спеціалізуються на туристичній діяльності різних видів та організаційно-правових форм. Українські туристичні фірми вважають за краще займатися відправкою своїх співвітчизників за кордон, і лише невелика їх частина працює на залучення гостей в Україну. Так на 2016 рік Туреччина планує збільшити прийом туристів з України з 730 тис. до 1 млн. людей.

Туризм — це тимчасовий виїзд людини з місця постійного проживання в оздоровчих, пізнавальних або професійно-ділових чи інших цілях без здійснення оплачуваної діяльності в місці перебування. Туризм можна імпортувати в країну й експортувати з неї. Форми туризму представлені на рис. 1.

У публікаціях всесвітньої туристичної організації ЮНВТО виділяють три форми туризму – внутрішній, в'їзний та виїзний.

Туристичний експорт — це вивезення з країни туристських вражень, яке супроводжується одночасним ввезенням туристом грошей у цю країну. Туристичний імпорт — це вве-

знення в країну туристських вражень, яке супроводжується одночасним вивезенням туристом грошей з цієї країни.

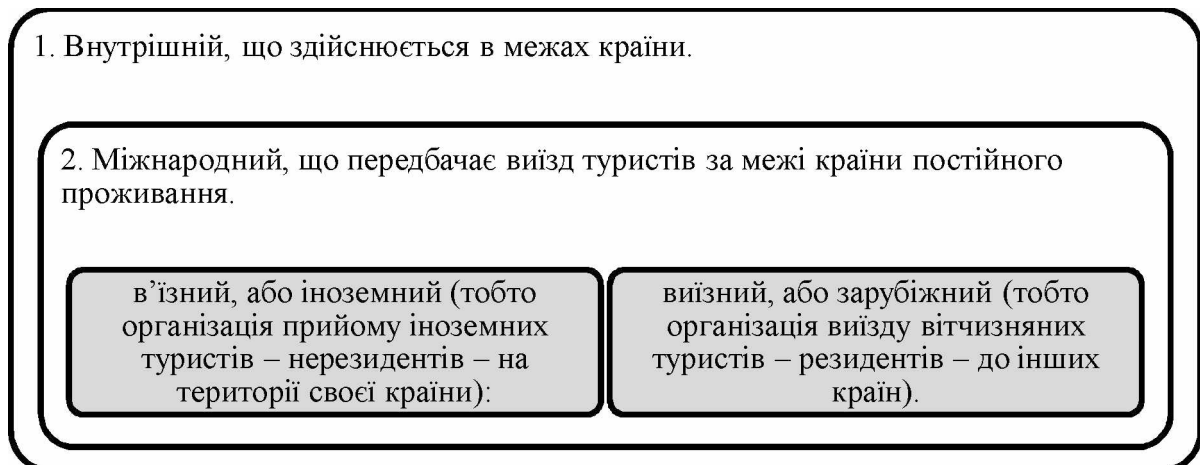

Рисунок 1 – Форми туризму

До туристичної індустрії входять об'єкти харчування, розважального, пізнавального, ділового, оздоровчого, спортивного, релігійного та іншого призначення (рис.2).

Рисунок 2 - Склад туристичного продукту

Послуги і товари ж продаються іноземним туристам за роздрібними цінами, які значно вищі зовнішньоторговельних оптових цін.

За своїм змістом операції які потребують облікового забезпечення в туризмі поділяються на такі групи:

- ✓ операції з розміщення туристів (у готелях, мотелях, пансіонатах, кемпінгах і т.п.);
- ✓ операції з переміщення туристів до країни призначення та у межах країни різними видами пасажирського транспорту;
- ✓ операції щодо забезпечення туристів харчуванням (у ресторанах, кав'ярнях, барах, пансіонатах і т.п.);
- ✓ операції, спрямовані на задоволення культурних та інших духовних потреб туристів (відвідування театрів, музеїв, природних і історичних заповідників, фестивалів, місць паломництва і т.п.);
- ✓ операції щодо задоволення ділових інтересів туристів (участь у конгресах, симпозіумах, наукових конференціях, ярмарках, виставках та ін.);
- ✓ операції з оформлення документації (віз, закордонних паспортів, страховок і т.п.).

Міжнародний туризм називають і формою міжнародних економічних відносин, і видом зовнішньоекономічної діяльності, і частиною міжнародного обміну послугами, і навіть способом міжнародної торгівлі

Особливості обліку туристичної діяльності визначаються особливостями галузі та специфікою суб'єктів туристичної діяльності: у одних є своя матеріальна база, а інші тільки організовують тури; доходом від надання туристичних послуг є вся сума, що отримана від туристів, або тільки комісійна винагорода; необхідність додаткових витрат на забезпечення безпеки туристів; значні обсяги операцій з валютними коштами при організації іноземного та зарубіжного туризму тощо.

Організація обліку у туроператорів та турагентів залежить від особливостей документального оформлення господарських операцій та здійснення розрахунків, можливості застосування спрощеної форми обліку у туроператорів і турагентів, які не мають власної матеріальної бази (при цьому використовується спрощений план рахунків та реєстри для малих підприємств).

Основними документами для документального оформлення туристичних послуг є договори та інші документи: туристський ваучер, договір з клієнтами (на туристичне, екскурсійне, готельне обслуговування), договір з підприємствами, які беруть участь у просуванні, страховий поліс та деякі інші документи при обслуговуванні.

Вважаю за доцільне розглядати особливості обліку туристичної діяльності, згрупувавши їх такі за такими ознаками:

1) пов'язані з розміром підприємств (і можливістю застосування спрощеної форми обліку);

2) пов'язані з особливостями визнання доходу (на дату надходження коштів або за датою закінчення туру);

3) пов'язані з особливостями обліку витрат (невеликі туристичні фірми можуть вести облік тільки на рахунку 23 «Незавершене виробництво» або лише на рахунках класу 8, а турбази, будинки відпочинку використовують рахунки 92 і 93);

4) обумовлені особливостями оподаткування тощо.

Також, галузева специфіка фінансово-господарської діяльності обумовлює тісну співпрацю вітчизняних туристичних підприємств з нерезидентами, що з огляду на обліково-аналітичну роботу вимагає дотримання стандартів бухгалтерського обліку операцій в іноземній валюті. Зважаючи на це, з метою правильного відображення в бухгалтерському обліку в складі доходів підприємств туристичної галузі доцільно виділяти:

- дохід від реалізації туристичних послуг;
- дохід від переоцінки дебіторської заборгованості;
- дохід від переоцінки кредиторської заборгованості;
- дохід від переоцінки грошових коштів в іноземній валюті;
- дохід від придбання іноземної валюти;
- дохід від реалізації іноземної валюти.

Отже, туристичний експорт — це вивезення з країни туристських вражень, яке супроводжується одночасним ввезенням туристом грошей у цю країну. Туристичний імпорт — це ввезення в країну туристських вражень, яке супроводжується одночасним вивезенням туристом грошей з цієї країни.

Висновки. Важливим аспектом щодо управління експортом та імпортом туристичного бізнесу є обліково-інформаційна база туристичної діяльності. Необхідна адаптація прогресивних облікових процедур, які застосовуються підприємствами згідно з міжнародних стандартів обліку до реалій сучасного стану розвитку та державного регулювання ринку туристичних послуг в Україні.

Список використаних джерел

1. Богданова, Ж. А. Бухгалтерський облік і контроль туристичної діяльності: автореферат дисертації на здобуття наук. ступ. к. е. н. ; спец. 08. 00. 09 – бухгалтерський облік, аналіз та аудит [Текст] / Ж. А. Богданова. – Ж. : ЖДТУ, 2011. – 20 с.
2. Прокопшина, О. В. Фінансовий та управлінський облік прибутку підприємств туристичної галузі [Текст] / О. В. Прокопшина, Н. В. Козубова. – Бизнес Информ. – 2012. – № 8. – С. 151 – 155.
3. Ткаченко Т. І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу [Текст] : монографія / Т. І. Ткаченко. – К. : Київ. нац. торг. -екон. ун-т, 2009. – 463 с.

ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Міщенко В.О.

Левченко О.П., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

e-mail: viktoriya_mishchenko@mail.ru

e-mail: olga.levchenko.1961@mail.ru

Постановка проблеми. У сучасних умовах господарювання для забезпечення управління підприємством необхідною інформацією потрібна оперативна, гнучка облікова політика. Вона виступає чинником, який впливає не тільки на ведення бухгалтерського обліку, але і на прийняття управлінських рішень. Цей вплив здійснюється через обрання певного варіанта облікової політики.

Організація роботи підприємства та облікового процесу починається з формування облікової політики. Ретельно продумана облікова політика забезпечує ефективну фінансово-господарську діяльність підприємства, а також максимальний ефект від ведення обліку. Основою для прийняття рішень про облікову політику має бути формування повної, достовірної, правдивої інформації, яка максимально ефективно розкривала б інформацію про діяльність підприємства для зацікавлених осіб-користувачів.

Більшість бухгалтерів сприймають облікову політику як такий документ, що обов'язково повинен бути на підприємстві, але особливого значення як інструменту забезпечення облікового процесу не надають. Документ формується поверхово, не враховуючи особливостей певного підприємства, тобто чіткого процесу не надають. Даний документ формується поверхово, не враховуючи особливостей певного підприємства, тобто не має ні чіткого процесу формування, ні алгоритму проведення. Якщо ж обліковці намагаються розробити облікову політику ґрунтовно, то їм стають на перешкоді безліч проблем.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У літературних джерелах існують різні підходи до поняття облікової політики. Потрібно відзначити, що в дослідженнях авторів Ф.Бутинця, С.Голова, М.Кужельного, В.Пархоменка, В.Сопка, І.Стеців, М.Пушкаря, та інших облікова політика розглядається як сукупність правил реалізації бухгалтерського обліку, які повинні забезпечити максимальний ефект від ведення бухгалтерського обліку та забезпечити достовірність фінансової звітності. Водночас, не розглядаються питання удосконалення облікової політики для управлінського обліку.

Мета статті. Метою статті є вивчення підходів до удосконалення облікової політики.

Основні матеріали дослідження. Відповідно до Закону про бухгалтерський облік [1], з одного боку, встановлюються жорсткі правила організації та ведення бухгалтерського обліку, з іншого – підприємствам надається можливість самостійно приймати рішення про встановлення облікової політики з огляду на особливості власної господарської діяльності, керуючись основними принципами бухгалтерського обліку і фінансової звітності.

Облікова політика господарюючого суб'єкта формується на підставі національних П(С)БО. Надання користувачам інформації про політику бухгалтерського обліку, яку підприємство зобов'язане використовувати постійно, є важливою вимогою принципу послідовності. Принципи і методи, що формують облікову політику підприємства, встановлено нормами п. 23 П(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [2].

В Україні облікова політика формується з урахуванням двох рівнів.

Намакрорівні — це політика державних органів щодо розвитку системи обліку (Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України, Міністерство фінансів). Облікова політика формується через урядові структури і оформляється у вигляді законів, що регулюють питання обліку, аудиту та звітності.

На мікрорівні — це політика окремого підприємства щодо забезпечення надійної фінансової звітності. Підприємство (організація, установа) з урахуванням чинних законодавчих актів формує внутрішній нормативний документ – облікову політику.

При складанні облікової політики враховуються особливості тієї галузі, до якої відноситься підприємство. Міністерствами, відомствами, іншими галузевими структурами розроблені різні положення, рекомендації і методичні вказівки з питань бухгалтерського обліку. Тому підприємствам можна керуватися ними, але лише в частині, що не суперечить чинному законодавству.

На вибір облікової політики впливає кілька факторів:

- організаційно-правова форма;
- структура управління підприємством чи організацією;
- забезпеченість сучасними засобами обробки інформації та інформаційно-методичне забезпечення.

Згідно з Листом Міністерства фінансів України від 21.12.2005р. № 31-34000-10-5/27793 «Про облікову політику», наказ повинен містити наступні розділи:

- нормативи та методичні принципи бухгалтерського обліку;
- техніка бухгалтерського обліку.
- організація бухгалтерського обліку.

У першому розділі наказу потрібно відображати: нормативну базу, що регулює методологію, техніку та організацію ведення бухгалтерського обліку та складання звітності; зміну облікової політики, межі істотності та операційного циклу, порядок оцінки необоротних активів, термін функціонування, нарахування і відображення амортизації; порядок обліку та методи оцінки запасів; визнання доходів і витрат, фінансових результатів та порядок розподілу прибутку.

У другому розділі наказу (розпорядження) затверджується робочий план рахунків, форми обліку на підприємстві, порядок ведення аналітичного обліку, форми бухгалтерських документів, організація та порядок проведення інвентаризації, організація управлінського обліку і контролю, перелік та порядок складання і подання фінансової та статистичної звітності, стан та розвиток комп'ютеризації облікових робіт.

У третьому розділі, пов'язаному з організацією бухгалтерського обліку, визначається організаційна структура бухгалтерської служби; встановлюється відповідальність за організацію обліку на підприємстві, порядок призначення та звільнення головного бухгалтера; визначаються напрями соціального розвитку апарату бухгалтерії.

Облікова політика повинна забезпечувати:

- повноту відображення у фінансовій звітності всіх фактів господарської діяльності;
- готовність до бухгалтерського обліку витрат і пасивів, ніж можливих прибутків і активів, що не допускає створення прихованих резервів;
- відображення в бухгалтерському обліку фактів і умов господарської діяльності, виходячи не тільки з їх правової форми, але і з їх економічного значення;
- тотожність даних аналітичного обліку оборотам і залишкам за рахунками синтетичного обліку на 1-е число кожного місяця, а також показників фінансової звітності даним синтетичного й аналітичного обліку;
- раціональне ведення бухгалтерського обліку, виходячи з умов господарської діяльності і величини підприємства.

У літературних джерелах існують кілька підходів до тлумачення облікової політики.

Одна група вчених трактує облікову політику відповідно до положень закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» (п.5 ст.8) [1; 2]. Ці вчені визначили, що облікова політика – це методи відображення господарських операцій в обліку (метод списання матеріалів і ін.), передбачені П(С)БО. Вона належить до об'єкта організації облікового процесу «забезпечення», а саме нормативно-правового, методичного і методологічного [3].

Друга група авторів визначає, що облікова політика включає організаційну, методичну і технічну сторони організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Організаційна охоплює організаційну структуру бухгалтерії та її місце в системі управління і взаємодію з іншими структурами. Методичний аспект – це способи оцінки майна, нарахування амортизації і ін. Технічний аспект включає робочий план рахунків, форму бухгалтерського обліку, технологію обробки інформації, способи і строки проведення інвентаризацій. Інші подають ці аспекти як теорію, організацію, методику і технологію облікової політики.

У міжнародній практиці, на відміну від вітчизняної, сукупність принципів, методів збору й обробки даних призначені забезпечити не тільки складання фінансової звітності, а також й управлінської звітності, яка в умовах ринкових перетворень набуває актуальності. Форми управлінської звітності розробляються управлінським персоналом різних рівнів управління підприємством з метою надання оперативної, повної інформації для аналізу та планування діяльності підприємства.

Отже, облікову політику доцільно розробляти не тільки з метою впливу на систему бухгалтерського обліку, але і в напрямі пристосування її до потреб управління. В зв'язку з цим, потрібно розрізнити такі завдання облікової політики:

1) в частині фінансового обліку – задоволення потреб користувачів в інформації про результати діяльності підприємства;

2) в частині управлінського обліку – забезпечення управлінського персоналу економічною інформацією для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Для вирішення цих завдань потрібно внести зміни до наказу про облікову політику підприємства, а саме виділити окремий розділ з ведення управлінського обліку. Для узагальнення інформації для управлінського обліку потрібно: розробити план рахунків управлінського обліку, методику накопичення управлінської інформації, форми і зміст управлінської звітності.

Для підвищення рівня аналітичності облікової інформації є доцільним ведення управлінського обліку за центрами відповідальності.

Інформація управлінського обліку, отримана в оперативному режимі, дозволить здійснювати контроль за основними показниками діяльності підприємства. Інформація управлінської звітності є підґрунтям для прийняття керівництвом раціональних рішень щодо планування розвитку підприємства. Пропозиції щодо вдосконалення методичних підходів щодо формування облікової політики підприємства сприятимуть покращенню облікового процесу на підприємстві і підвищенню ефективності управління ним.

Висновок. На сьогодні власники не приділяють належної уваги формуванню облікової політики, що негативно впливає на обліковий процес та визначення фінансових результатів. Керівники повинні ефективно налагоджувати аналітичну роботу на підприємстві, що дозволить робити аналіз та використовувати його результати, особливо для формування власної особливої облікової політики.

Список використаних джерел:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99 р. № 996- XIУ [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 31.03.99 р. № 87 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0391-99>

3. Голов С. Бухгалтерський облік та фінансова звітність малих і середніх підприємств / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. - 2010. - № 10. — С. 3-15.

УДК 631.162:631.15

УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ТА ЇХ АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Скиданова Є., 4 курс

e-mail:Liza6517@yandex.ru

Трусова Н.В., д.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

Досліджено процес управління витратами суб'єктів господарювання та їх аналітичне забезпечення. Визначено механізм управління структурою загальновиробничих витрат в аналітичному забезпеченні. Обґрунтовано показники оптимізації використання наявних ресурсів за умов зниження витратної частини виробництва продукції.

Постановка проблеми. В ринкових умовах розвитку економіки України актуальною є проблема регулювання рівня доходів і видатків підприємств. Проблема створення ефективної системи управління витратами, що становить систему принципів і методів, є актуальною з позиції прийняття управлінських рішень. Прийняття ефективних рішень щодо управління витратами в значній мірі залежить від введення на вітчизняних підприємствах чіткої координації діяльності різноманітних служб, наявності інформаційного менеджменту, систематичного ведення бухгалтерського обліку, забезпечення внутрішнього контролю і запровадження управлінського обліку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Результати досліджень, пов'язаних із вдосконаленням економічного механізму формування витрат представлені в наукових працях В.Я. Амбросова, І.Ф. Баланюка, А.Ф. Бурика, М.Я. Дем'яненка, В.В. Зіновчука, І.Г. Кириленка, М.Й. Маліка, С.В. Мочерного, П.Т. Саблука, М.Й. Хорунжого, В.В. Юрчишина та інших вчених.

Метою статті є обґрунтування аналітичного забезпечення витратами та заходи підвищення ефективності використання наявних ресурсів суб'єктів господарювання.

Основні матеріали дослідження. Для беззбиткового функціонування підприємства, його фінансової сталості слід не тільки мати необхідні ресурси, а й правильно встановлювати нормативний рівень їх витрачання, визначати оптимальне співвідношення ресурсів для виробництва і реалізації продукції (робіт, послуг), тобто чітко володіти інформацією про структуру виробничих витрат підприємства, уміло ними управляти.

Витрати - це сукупність виражених у грошовій формі витрат підприємства, пов'язаних з виробництвом продукції, наданням послуг, виконанням робіт й їхньою реалізацією [1]. Джерелами формування виробничих витрат є виробничі ресурси (природні, трудові, капітал, підприємницька діяльність), які використовуються у виробничому процесі.

У процесі своєї діяльності підприємство здійснює матеріальні та грошові витрати. Залежно від ролі, яку вони відіграють у процесі відтворення, їх поділяють на три групи:

- витрати, основною діяльністю підприємства, які відшкодовуються за рахунок виручки від реалізації продукції (послуг).

- витрати, інвестиційною діяльністю, тобто на розширення та оновлення виробництва, відновлення основних засобів, приріст оборотних коштів та формування додаткової вартості ресурсів виробництва.

- витрати на розвиток соціальних відносин, які пов'язані з процесом виробництва.

Одним із завдань аналітичного забезпечення управління витратами є економія ресурсів суб'єкта господарювання та максимізація їх потенціалу.

Управління витратами є складним багатоаспектним процесом, що включає управлінські дії, метою яких є досягнення високого економічного результату діяльності підприємства [2]. Наявність детальної інформації про витрати дає можливість підприємству: встановити ціну ви-

робів, послуг; оцінити економічність процесів, ефективність використання ресурсів окремими підрозділами; значимість замовників з погляду їх внеску у прибуток підприємства.

Аналітичне забезпечення та структура загальновиробничих витрат представлена на рис.1.

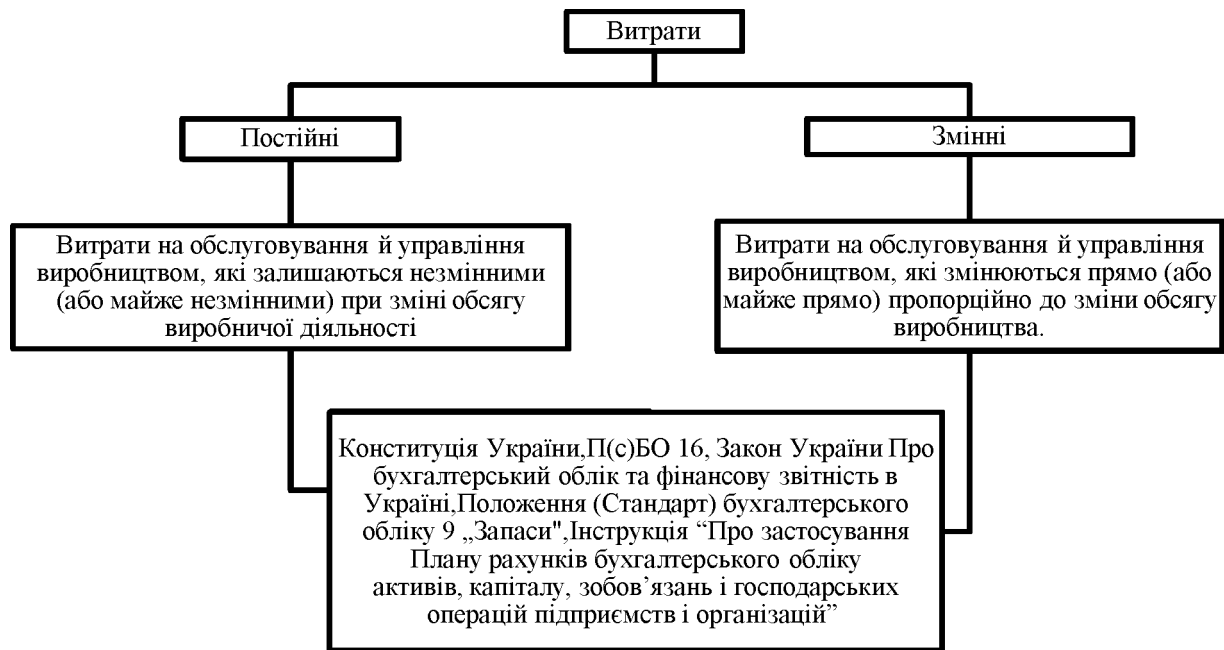

Рис.1. Структура загальновиробничих витрат та їх аналітичне забезпечення

У сучасних умовах управління витратами означає створення єдиної, раціональної та чіткої функціонуючої системи з певними взаємопов’язаними елементами, яку розглянуто на рис.2.

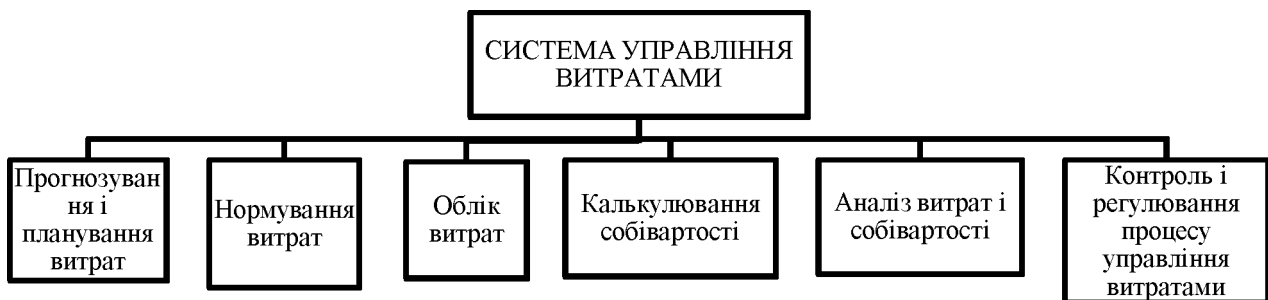

Рис.2. Система управління витратами суб’єктів господарювання

В сучасних умовах діяльність багатьох суб’єктів господарювання характеризується відсутністю платежів, зниженням кількості замовників, а з ними і договорів. Внаслідок цього плановий розрахунок собівартості, значно відрізняється від фактичного. Це може призвести до зниження результатів діяльності суб’єктів господарювання. На рівні суб’єкта господарювання прийняття управлінських рішень стосовно оптимізації витрат базується на інформації, що міститься в первинних та зведених бухгалтерських документах, облікових регістрах, а також в фінансовій та внутрішній звітності [4].

На сьогодні вітчизняне виробництво стикається з проблемою низької конкурентоспроможності виробленої продукції, що обумовлює високі показники у затратному механізмі і, відповідно, у низькому рівні оплати праці, що провокує втрату матеріальної зацікавленості результатів праці. Для зменшення витрат на операційно-інвестиційне спрямування суб’єктів господарювання, та їх регулювання на державному рівні, необхідно формування нового ме-

тодичного підходу, щодо управління доходами та витратами, залучення нових інвестицій в галузі та фінансовому підкріпленні.

Світовий досвід, щодо зниження витрат та оптимізування доходів, доводить, що існують напрями, які дозволяють суб'єкту господарювання підвищити використання наявних ресурсів. Сьогодні можна говорити про наступні програми скорочення витрат:

- робота над зниженням трудомісткості бізнес-процесів;
- перегляд принципу заохочення персоналу;
- оптимізація логістичних каналів;
- оптимізація використання активів і капіталу;
- зниження цін на закупівлі;
- використання нових технологій.

Висновок. Скорочення операційних витрат суб'єктів господарювання дозволяє використовувати певні економічні та механічні зміни суб'єктів господарювання, асортименту виробленої продукції, придбань нових технологій і модернізації основного обладнання, а також дає можливість збільшити фонд оплати праці, підвищити рівень кваліфікації виробничого персоналу і його зацікавленість у результатах праці.

Актуальність проблеми посилюється тим, що оперативний вибір аналітичних дій у сфері управління витратами вимагає повсякденного відстежування і зіставлення витрат не лише за окремими видами продукції, ринків, клієнтів, але й по всіх бізнес-процесах підприємства, операціях і замовленнях, що забезпечуватиме високу рентабельність підприємств у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел.

1. Бухгалтерський фінансовий облік. Підручник./ За ред. проф Ф.Ф. Бутинця, - Житомир: ЖІТІ, 2010.- 289с.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати", затверджене приказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999р. №318 (зі змінами та доповненнями).
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.99р. № 996-ХТУ (зі змінами та доповненнями).
4. Чумаченко М. Сучасні проблеми обліку витрат і калькулювання собівартості продукції / М. Чумаченко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2008. – №10. – С.3.

ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Тюніна К., 4 курс

e-mail: Irina_vt@ukr.net

Прус Ю. О., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

Постановка проблеми. Важливою умовою функціонування суб'єкта господарювання є наявність основних засобів. Це вимагає постійного контролю за ефективністю використання основних засобів для потреб управління виробничою діяльністю. Одним із основних завдань обліку основних засобів є надання повної, правдивої та неупередженої інформації щодо них. Однак інформація, що міститься у фінансовій звітності відносно основних засобів, не завжди є такою через недосконалість вітчизняного законодавства та постійні зміни в ньому, тому основні засоби потребують подальшого дослідження.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження питань щодо удосконалення бухгалтерського обліку і основних засобів ведуться постійно як вітчизняними, так і зарубіжними вченими. Зокрема, ці питання висвітлені у працях С.Ф. Голова, В.В. Сопка, Ф.Ф. Бутинця, А.В. Максименка, О.Бондара, І. Павлюка, Р.Л. Хом'яка та ін.

Метою статті є дослідження основних методологічних аспектів обліку і контролю основних засобів. Завданням дослідження є удосконалення оцінки та переоцінки основних засобів, удосконалення обліку ремонту основних засобів, надання пропозицій щодо зближення національних стандартів з міжнародними щодо обліку основних засобів.

Викладення основного матеріалу. Дослідження терміну «основні засоби» вказують на виділення категорії «основні фонди». Деякі сучасні науковці пропонують відмовитися від даного терміну у зв'язку з тим, що це є лише вартісна категорія і не має ніякого практичного значення. Однак, Цебень Р.Л. наголошує на тому, що вирішальне значення при трактуванні понять «основні фонди» та «основні засоби» має не сама назва терміну, а його економічна сутність. [1]. Зважаючи на це, доцільно зупинитися саме на понятті основних засобів.

Дослідження даного питання пропонуємо провести у двох напрямках:

- 1) згідно вимог нормативно-правової бази;
- 2) за науковим підходом, який розглядає основні засоби з позиції обліку, аналізу, аудиту та управління.

Основними нормативними актами, що регулюють облік основних засобів в Україні є: Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби»[5] та Податковий кодекс України. [3]

Для усунення недоліків в перевірці основних засобів і підвищення ефективності їх контролю в подальшому на підприємстві можна провести внутрішню перевірку основних засобів. Проблема складності оцінки основних засобів, яка полягає у виборі вартості, за якою слід їх вимірювати. Традиційним і найбільш методично розробленим способом оцінки в національній обліковій практиці є відображення основних засобів за первісною вартістю, яка складається з фактичних витрат на їх виробництво і придбання. Проте при оцінці основних засобів в умовах інфляційних процесів, застосування первісної вартості може привести до негативних наслідків.

Облік основних засобів повинен здійснюватися відповідно до умов чинного законодавства. Первинний, синтетичний та аналітичний облік основних засобів в основному відповідає вимогам, але система бухгалтерського обліку потребує певного вдосконалення.

Одним з проблемних питань залишається порядок визначення ліквідаційної вартості основних засобів через складність оцінки активів у майбутньому. Так, для техніки необхідно робити прогноз на 5-10 років. При цьому фактично неможливо врахувати вплив на кінцеву вартість багатьох факторів, тому результат буде досить приблизним. Внаслідок цього, в багатьох господарствах ліквідаційна вартість взагалі не визначається. Таким чином, сума, яка пі-

длягає перенесенню на витрати шляхом амортизації, встановлюється на рівні первісної вартості основних засобів, що не відповідає вимогам національного стандарту бухгалтерського обліку.

На більшості підприємств не завадило б посилити контроль за збереженням та використанням основних засобів, а також контроль за документальним оформленням операцій з ними.

Отже, за результатами дослідження можна порадити наступні шляхи удосконалення обліку основних засобів:

- 1) вибір оптимальної за складом і обсягом облікової інформації, яка забезпечить реалізацію тих завдань, які поставлені перед обліком основних засобів.
- 2) розробка та запровадження раціональних схем документообігу, що дозволяти би своєчасно виконувати поставлені завдання при мінімальних витратах трудових, матеріальних та фінансових ресурсів.
- 3) удосконалення змісту та складу носіїв інформації з обліку основних засобів. Провівши аналіз змін у законодавчій базі, яка стосується обліку основних засобів, було доведено, що окремі графи типових форм первинних документів втратили свій зміст і на підприємствах не використовуються. Це, наприклад, такі реквізити, як код норми амортизаційних відрахувань, джерело придбання, дата початку сплати за основні засоби.
- 4) повна комп'ютеризація обліку основних засобів. Викликано це необхідністю оперативного одержання відомостей про рух основних засобів, своєчасного та правильного розрахунку сум амортизації, визначення зносу у відповідності до встановлених норм тощо.
- 5) Удосконалення й відображення переоцінки основних засобів в обліку. Вважається недоцільним результати переоцінки основних засобів відображати як витрати або доходи звітного періоду, бо суть цієї операції полягає не у зміні результатів господарської діяльності підприємства, а у визначенні реальної вартості об'єкта. Це обумовлює доцільність відображення дооцінки та уцінки основних засобів як зміну сальдо рахунків додаткового капіталу.

Висновки. Бухгалтерський облік і контроль основних засобів потребує удосконалення в методико-організаційних аспектах, а також узгодженості законодавчо-нормативних документів. Крім того, у П(С)БО 7 наявні істотні розбіжності із міжнародними стандартами. Тому запропоновані шляхи удосконалення нормативної бази бухгалтерського обліку основних засобів дозволять гармонізувати вітчизняний облік з міжнародними стандартами та зменшити невідповідності й проблемні питання обліку основних засобів.

Література.

1. Бутинець Ф.Ф. Теорія бухгалтерського обліку : підручник / Ф.Ф. Бутинець. – Вид. 2-е, доп. і перероб. – Житомир, ЖТІ, 2011. – 640 с.
2. Максименко А.В. Проблемні питання обліку основних засобів [Електронний ресурс] // Фінаси, облік і аудит: Збірник наукових праць. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/Soc_Gum/Foa/2009_13/index.html.
3. Павлюк І. Бухгалтерський облік переоцінки основних засобів / І. Павлюк // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 6. – С. 3-10.
4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]: затв. М-вом фінансів України 30 лист. 1999 р.: [за станом на 10 січня 2012 р.] // Законодавство України – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>.
5. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 7 “Основні засоби”, затв. наказом Міністерства фінансів України від 27 квітня 2000 року № 92, зі змінами та доповненнями від 3 вересня 2012 р. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://zakon.nau.ua/doc/?code=z0288-00>.

УДК 657

ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ФГ «МІРАЖ»

Сіміохіна Т.В.

e-mail: tanya.simiokhina@bk.ru

Прус Ю. О., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

Господарство спеціалізується на вирощуванні та реалізації зернових і технічних культур, зокрема соняшнику та озимої пшениці.

Ґрунти представлені переважно каштановими чорноземами.

У сільському господарстві особливе місце займає земля з її ґрунтовим покривом, водами і рослинністю. Земля є сферою прикладання праці, коли людина впливає на неї і засобів виробництва, коли завдяки своїм фізичним та хімічним властивостям (родючості) земля забезпечує ріст і розвиток рослин, урожай сільськогосподарських культур.

Земля є невід'ємною частиною нашого життя і нашого існування. Як природний об'єкт, що охороняється законом, існує незалежно від волі людини, земля виконує екологічну функцію; як місце й умова життя - соціальну; як територія держави, просторова межа державної влади - політичну; як об'єкт господарювання - економічну функцію.

Родючість є найбільш важливою властивістю землі. Ґрунт служить не тільки середовищем перебування для рослин, але і джерелом їх живлення.

Основне завдання обліку кількості земель полягає в тому, щоб дати характеристику кожній земельній ділянці, землеволодінню і землекористуванню щодо їх розмірів, складу угідь, їх підвидів відповідно до прийнятої класифікації.

Мета аналізу використання земельних ресурсів - виявлення можливостей підвищення ефективності використання земельних ресурсів.

Завдання аналізу використання земельних ресурсів:

- 1) визначення структури земельного фонду та можливостей її вдосконалення;
- 2) визначення структури с.-г. угідь та можливостей її поліпшення;
- 3) вивчення ступеня використання орних земель, зокрема наявності науково обґрунтованих сівозмін, рівня їх освоєння;
- 4) визначення ефективності використання земельних ресурсів та можливостей її підвищення.

Джерела інформації для проведення аналізу:

- 1) законодавча база: Земельний кодекс України, ЗУ "Про оренду землі", інші нормативні документи;
- 2) економічні показники: річна звітність підприємства з відображенням інформації про землекористування, стан рослинницької і тваринницької галузей, посівні площі, внесення добрив; дані оперативного обліку; бізнес-план підприємства;
- 3) інформація про стан земельних ресурсів та умови їх використання: земельно-кадастрова книга підприємства, договори оренди земельних паїв, картографічні документи (ґрунтові карти, картограми), паспорт поля тощо.

Обліком передбачена кількісна характеристика земель, що перебувають у власності, зокрема в державній, приватній і комунальній, а також земель, які перебувають в оренді. Виділяється також інформація про землі, що оподатковуються і не оподатковуються.

Особлива увага надається обліку зрошуваних і осушуваних земель. Він ведеться за загальноприйнятою класифікацією угідь, за фактичним станом і використанням меліоративних земель. Однак цей облік ведеться не тільки за угіддями та їх підвидами, але й за ступенем зрошуваності й осушуваності, способами зрошення й осушення, станом зрошувальної й осушувальної мережі.

Дані обліку кількості земель відображають фактичний стан їх використання і щорічно доводиться до відома всіх загальногосподарських і державних органів управління земельними ресурсами.

Облік кількості земель забезпечується проведенням кадастрових зйомок. Основним чинником, що визначає всі параметри кадастрових зйомок є вимоги до точності та детальної відображення земельно-облікових одиниць, які зумовлені зростанням ролі землі в ринковій економіці, особливо при оподаткуванні її власників і землекористувачів та при купівлі-продажу землі. Ці вимоги, у свою чергу, визначаються цільовим призначенням, якістю і максимальними можливостями відображення на плані земельно-облікових одиниць та інформації.

В Україні відбуваються принципові зміни у формах власності на землю, що викликає суттєві перетворення у складі землевласників та землекористувачів. Запровадження в Україні приватної власності та особливості використання земель у виробничому процесі аграрних підприємств зумовили необхідність подальшого розвитку ефективних форм управління земельними відносинами та раціонального землекористування, що, в свою чергу, вимагає переосмислення економічної суті земельних ресурсів та включення їх до складу об'єктів бухгалтерського обліку.

Методика бухгалтерського обліку земельних ресурсів, що діяла в умовах адміністративно-командної системи, втратила свою значимість. Разом з тим, у державі ще не створено належної системи нормативного регулювання обліку земельних ресурсів, яка б дозволяла достатньою мірою формувати інформацію про їх якісні характеристики, оцінку та потенційні можливості використання земель в сучасних умовах. Отже, виникає потреба в розробці методичних основ інформаційного забезпечення суб'єктів господарювання щодо земельних ресурсів, що сприятиме проведенню контролю та економічного аналізу наявності і стану використання земельних ресурсів, пошуку резервів підвищення ефективності землекористування.

Аналіз останніх досліджень. У розробку теорії земельних відносин та практики обліку землі суттєвий внесок зробили такі вчені-економісти, як М.Я. Дем'яненко, В.М. Другак, В.М. Жук, О.М. Євстаф'єва, Г.Г. Кірейцев, В.Г. Лінник, Ю.Я. Лузан, Б.В. Мельничук, В.Я. Месель-Веселяк, В.Б. Моссаковський, Ю.М. Осадча, А.І. Крупка, О.А. Петрова, О.Д. Радченко, П.Т. Саблук, В.Я. Соколов, І.Б. Садовська, Л.К. Сук, В.М. Трегобчук, А.М. Третяк, М.М. Федоров, В.П. Ярмоленко, В.К. Ярмолицький та ін.

Проте питання визначення подальших напрямів удосконалення системи бухгалтерського обліку земельних ресурсів залишаються відкритими. Насамперед, поглибленого дослідження вимагає порядок накопичення та узагальнення інформації про земельні ресурси в системі первинного, аналітичного, синтетичного обліку та звітності сільськогосподарських підприємств, визначення їх вартісної оцінки у складі інших необоротних активів.

Відсутність належного облікового забезпечення земельних ресурсів, невизначеність окремих теоретичних положень та потреба в практичних рекомендаціях щодо вирішення значених питань поки що не дає можливості говорити про вичерпну відповідь з цього питання.

В аграрній сфері земельні ресурси є основним господарським засобом, тому важливим завданням є розкриття змісту землі як об'єкта бухгалтерського обліку. «Облік земель – це ціла система заходів щодо реєстрації інформації про землю кількісного, якісного та правового характеру»

Метою бухгалтерського обліку земельних ресурсів є отримання даних про землю, необхідних для зовнішніх (кредиторів, інвесторів) та внутрішніх користувачів для прийняття управлінських рішень, спрямованих на забезпечення раціонального та ефективного використання земель.

До ключових завдань бухгалтерського обліку земельних ресурсів можна віднести:

- створення належної інформаційної бази щодо відображення фізичного стану земельної ділянки, ведення агротехнічних записів стану та змін по окремих земельних ділянках (сі-

возмінах) для систематичного контролю за збереженням якісних характеристик та ефективним використанням земельних ресурсів в сільськогосподарських підприємствах;

- визначення об'єктивної вартісної оцінки землі (історичної, фактичної, справедливої);
- чітке документальне оформлення та своєчасне відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних з надходженням, вибуттям та використанням земельних ресурсів;
- відстеження змін щодо передачі прав на земельні ресурси, спостереження за рухом земель разом із будівлями та спорудами, відображення змін у складі та стані земельних угідь при переході від одного стану в інший;
- відображення та контроль за наявністю та рухом коштів, призначених для цільового фінансування витрат щодо покращення землі;
- накопичення відповідної інформації про власні та залучені земельні ресурси сільськогосподарських підприємств та правильне відображення її при складанні відповідної бухгалтерської звітності;
- контроль за правильністю нарахування та своєчасністю сплати податків на землю та відображенням їх в обліку.

Документування земельних ресурсів в обліку здійснюється на загальних засадах обліку основних засобів, тому основними документами, що формують первинний та зведений облік землі, є акти приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів; акти приймання-здачі відремонтованих і реконструйованих (модернізованих) об'єктів; акти на списання основних засобів; інвентарні картки обліку основних засобів тощо.

Оскільки земельні ресурси входять до складу основних засобів підприємства, обов'язковою процедурою є проведення інвентаризації площ земельних угідь. Для підтвердження правильності та достовірності даних бухгалтерського обліку інвентаризації підлягають всі землі, що належать підприємству на правах власності, а також ті, що взяті на правах користування та оренди. Відповідно до Інструкції [3] та Методичних рекомендацій з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів, розрахунків та незавершеного виробництва сільськогосподарських підприємств [5] інвентаризація земельних ділянок проводиться в розрізі видів сільськогосподарських угідь (рілля, пасовища, сіножаті, ліси, водойми, землі запасів), а результати інвентаризації земельних угідь заносяться до інвентаризаційного опису. Проте там наводять лише узагальнені відомості про кількість та вартість земель, закріплених за окремими підрозділами, що, на наш погляд, значно знижує контрольну функцію обліку земельних ресурсів.

Досліджуючи ведення обліку землі в сільськогосподарських підприємствах різних форм власності виявлено, що сільськогосподарські підприємства під час здійснення господарської діяльності широко використовують як власні земельні ділянки (паї), так і орендовані, що перебувають у його користуванні. В пореформений період операційні орендні відносини набули домінуючого значення в аграрній сфері.

Виплату відповідних сум орендної плати підприємства здійснюють, як правило, за платіжними відомостями та видатковими касовими ордерами, накладними на відпуск товарно-матеріальних цінностей, актами виконаних робіт та наданих послуг. Ведення такого обліку абсолютно не суперечить існуючому законодавству, проте, у зв'язку відсутністю узагальненої інформації про кількісні та вартісні показники розмірів орендованих ділянок та здійснених виплат за них, значно ускладнює проведення оперативного аналізу ефективності використання орендованих земель.

Крім того, при використанні орендованих земельних ресурсів у виробничому процесі відбувається протиріччя між ефективним та екологічно обґрунтованим, раціональним використанням земельних ділянок, що перебувають у короткостроковій оренді. Орендар на відміну від власника не зацікавлений здійснювати капітальні вкладення у поліпшення земель. В обстежених аграрних підприємствах лише третина підприємств здійснює вкладення у покращення орендованих сільськогосподарських земель.

Саме тому в бухгалтерському обліку орендованих земель слід подолати певні недоліки. Для цього необхідно забезпечити накопичення інформації про кількісні та якісні характеристики ділянок, про витрати підприємства, пов'язані з орендою земель та паїв, про фактичні доходи від їх використання, що дозволить розрахувати величину економічного ефекту від залучення додаткових капітальних інвестицій, спрямованих на поліпшення земель та залучення додаткових угідь.

Впорядкувати таку інформацію можна за допомогою правильно побудованого аналітичного обліку. Аналітичний облік земель включає облік кількості та якості земельних угідь та земельних ділянок у розрізі землевласників та землекористувачів. У подальшому його дані використовують для відображення вартості земельних угідь та прав користування у бухгалтерському обліку, визначення розміру земельного податку, доходів і втрат власників та землекористувачів і для інших цілей.

Через відсутність належної організації аналітичного обліку в сільськогосподарських підприємствах державні служби здійснюють моніторинг земель, збираючи дані з районних земельних комітетів та сільських рад. Підприємства ж звітуються за категоріями угідь та їх площами у статистичній звітності за даними кадастрового обліку земель. Тому вважаємо, що управління земельними ресурсами буде набагато ефективнішим, якщо показники державного земельного обліку на початковому етапі будуть накопичуватись на рівні конкретного підприємства на підставі первинних документів та даних аналітичного обліку, підтверджених відповідними висновками інвентаризаційних комісій.

Висновки. Отже, земельні ресурси сільськогосподарського призначення, як об'єкт бухгалтерського обліку, – це вид активів з довготривалим строком використання, інвентарним об'єктом якого є окрема ділянка з фіксованими межами, площею та місцем розташування, що має кількісну, якісну та конкретну грошову оцінку і підпорядковується загальним методологічним підходам щодо відображення її в обліку.

Аналіз існуючого стану обліку землі дає підстави стверджувати про необхідність удосконалення діючої методики організації бухгалтерського обліку сільськогосподарських земель.

Список використаної літератури.

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» № 996 – XIV від 16.07.99 із змінами. // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
3. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
4. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
5. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. // <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>
6. Земельне право України: Підручник / За ред. О.О. Погрібного та І.І. Каракаша. - Вид. 2, перероб. і доп. - К.: Істина, 2009. - 600с.
7. Нелеп В.М. Планування на аграрному підприємстві. Підручник. - 2-ге вид., перероб. та доп. - К.: КНЕУ, 2004. - 495 с.
8. Землеробство з основами ґрунтознавства і агрохімії: Підручник. За редакцією В.П.Гудзя. друге видання, перероблене та доповнене. - К.: Центр учбової літератури, 2007. - 408 с.
9. Теоретичні основи державного земельного кадастру: Навч. посібник / М.Г. Ступень, Р.Й. Гулько, О.Я. Микула та ін.; За заг. ред. М. Г. Ступеня. - 2-ге видання, стереотипне. - Львів: «Новий Світ-2000», 2006. - 336 с.
10. Оцінка земель: Навчальний посібник / М.Г. Ступень, Р.Й.Гулько, І.Р.Залуцький, О. Я. Микулата. ін.: За заг.ред. М.Г.Ступеня. 2-ге вид., стереотипне. - Львів: Новий світ - 2000. - 2006. - 308 с.

СЕКЦІЯ 3.

РОЗВИТОК ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ АПК

РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ УКРАЇНИ В 2016 РОЦІ

Агамірова В.К., 3 курс

e-mail: vikaagamirova@gmail.com

Демченко І.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

На сьогоднішній день податки – це основний дохід для і їх роль як регулятора економіки має тенденцію до збільшення. Україна через встановлення ставок податків та їх видів може регулювати розвиток окремих галузей або сфер економіки через їх стимулювання чи обмеження. Дана стаття розкриває особливості оподаткування, які пропонуються до введення Кабінетом Міністрів України у 2016 році. Реформація податкової системи сприятиме створенню прозорих правил для ведення господарської діяльності та оподаткування, а також забезпечення єдиних справедливих підходів до всіх суб'єктів податкових правовідносин, в свою чергу це вплине на укріплення чесних та взаємовигідних відносин між населенням та державою, що виконують роль суб'єктів господарювання.

Актуальність обраної теми: Податки – це одна з найбільш складних та впливових фінансових категорій у економічній сфері діяльності суб'єктів господарювання, включаючи фізичні, юридичні особи та державу. Податки виконують декілька функцій, починаючи з того, що вони є фінансовим підґрунтям для існування держави, що дають їй можливість регулювати та стимулювати свою господарську та соціальну і закінчуючи тим, що вони є допомагають перерозподілити доходи суб'єктів господарської, включаючи їх мобілізацію до державного бюджету.

Формулювання проблеми: Розглядаючи стан економіки України у 2015 році, можна побачити, що тодішня податкова система не була ефективною для держави, та не вигідною для бізнесу. Українська економіка страждала від величезного податкового навантаження, якщо порівнювати її з країнами, що мають приблизно той самий рівень розвитку. Найбільшою проблемою вважалось те, що оподаткування відбувалось нерівномірно: бо більша частина податків перекладається на сумлінних платників та тих, хто не може захиститися від податківців, у той час, коли інші отримують фактичні податкові привілеї. Таким чином, бачимо, що реформація податкової системи має необхідні причини.

Аналіз останніх досліджень: розглядаючи тему необхідності реформування податкової системи України, не можна не враховувати дослідження українських відомих економістів Бориса Кушнірука, Володимира Дубровського, Юлії Дрогвоз, які вказують, що головною метою реформи має бути створення передумов для економічного зростання за рахунок вивільнення підприємницького потенціалу та сприяння реалізації конкурентних переваг країни, особливо у частині використання "людського капіталу" для прискореного розвитку інтелектуально-містких галузей.

Виклад основного матеріалу: Перш ніж казати про зміни, які у собі несе податкова реформа 2016 необхідно виділити основні причини, які сприяли її введенню:

- по-перше, це - податкова заборгованість платників перед бюджетом та державними цільовими фондами яка породжена відсутністю ефективних механізмів, які забезпечують відповідальність суб'єктів господарювання за виконання своїх фінансових зобов'язань, практично щодо списання та реструктуризації державою податкової заборгованості підприємств перед бюджетом і проведенням масових бюджетних взаємозаліків, що, в свою чергу, роблять не вигідною своєчасну і в повному обсязі сплату податків і сприяють укоріненню у суспільній свідомості зневажливого ставлення до податкових зобов'язань;

- таким чином, виходячи з першої причини, друга створює широкомасштабне ухилення від оподаткування через ведення «чорної бухгалтерії», яка на сьогодні в Україні займає більше половини економіки у цілому, це впливає на підвищення рівня корупції та ін.;

- бюджетна заборгованість державою відшкодування ПДВ;
- нерівномірне податкове навантаження, внаслідок чого найбільше податкове навантаження покладено на законослухняних платників, позбавлених податкових пільг [9].

Отже, виходячи з вище перелічених причин, можемо зробити висновок, що податкова реформа повинна виконувати наступні завдання:

- сформувати нову інституційну базу для оподаткування, яке вплине на урівнення всіх платників перед законом, та вплине на те, що рівень податкової дискримінації мінімізується, що позитивно вплине на ставлення платників податків до виконання зобов'язань перед державою;

- збільшити регулюючу роль податкової системи через впровадження інноваційно-інвестиційних преференцій з податку на прибуток підприємств;

- забезпечити рівномірніший розподіл податкового тягаря між платниками податків;

- підвищити фіскальну ефективність податків через спрощення податкової бази та покращення рівня адміністрування;

- та останнє - демократизація податкової служби України, яка вплине на зміну в самій ідеології її функціонування [2].

31 грудня було підписано й одразу опубліковано Закон №909 щодо змін до Податкового кодексу та Закону про ЄСВ, а 1 січня 2016 року він набув своєї чинності. Отже, пройдемося по основним позиціям по податкам, які потерпіли змін.

Розглядаючи ПДВ, бачимо що було введено наступні основні зміни:

- відмінено причину анулювання реєстрації платників ПДВ, тобто через «відсутність» за податковою адресою, уточнено базу нарахування ПДВ у випадку поставки власної продукції, послуг, які надаються самостійно і договірна ціна на них тепер порівнюватиметься зі звичайною ціною;

- було припинено встановлення граничного строку реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування;

- в той самий час, законом не змінено розмір штрафів за порушення строків реєстрації податкових накладних та розрахунків коригування до них, максимальний розмір якого залишиться на рівні 50% ПДВ, зазначеного в несвоєчасно зареєстрованих податкових накладних.

- окремо слід розглядати зміни для сільгосптоваровиробників, вказуємо, що першою і головною зміною є зберігання спецрежиму з ПДВ лише на 2016 рік (і повна відміна такого режиму з 01.01.2017 року), а також зміна порядку сплати ПДВ такими спецрежимниками до бюджету. Ще в минулому році такі спецрежимники не сплачували ПЗ з ПДВ, обчислене в межах спецрежимної діяльності до бюджету, а перераховували на свій спецрахунок, з якого могли використовувати у порядку, визначеному ПКУ. Тепер, через зміни, с/г товаровиробники можуть залишити лише 80%, а 20% - треба буде зі звітнього періоду січня 2016 року перерахувати до державного бюджету. Було відмінено пільгу щодо звільнення від оподаткування ПДВ певних зернових та технічних культур. Отже, з 01.01.2016 р. усі операції з постачання зернових та технічних культур оподатковуються ПДВ, а операції з їх експорту – передбачають застосування нульової ставки.

Зміни відбулись і з податком на прибуток: повернувся квартальний звітний період для тих, хто має доходи більш ніж 20 млн. грн, було скасовано авансові платежі з податку на прибуток при цьому єдиним винятком є сплата авансового внеску у розмірі 2/9 суми податку, визначеного до сплати у декларації за 9 місяців 2016 року.

Кажучи про ЄСВ, спостерігаємо скасування відрахування з працівника, введення єдиної ставки нарахування, яка становитиме 22%, при цьому, максимальний розмір бази нарахування був підвищений до 25 мінімальних зарплат.

Окремо казатимемо про податок на дохід фізичних осіб або ПДФО, відбувається скасування поділу доходів на активні і пасивні, а також і підвищений розмір ставки для ви-

соких доходів. Також бачимо, що скасовується застосування подвоєної ставки. Відповідно до прийнятих змін, ставки податку розподілились наступним чином:

- 18% – основна ставка податку (виплати за трудовими договорами та цивільно-правовими договорами).

- 18% - для пасивних доходів, у тому числі нарахованих у вигляді дивідендів по акціях та/або інвестиційних сертифікатах, що виплачуються інститутами спільного інвестування.

- для доходів у вигляді дивідендів, нарахованих резидентами – платниками податку на прибуток підприємств ставка залишена без змін (5%).

- 15% – щодо суми пенсії, що перевищує три розміри мінімальної заробітної плати на 1 січня звітного податкового року ($1378 \times 3 = 4134$ грн)[6].

Висновок: сподіватимемось, що прийняття нового Податкового кодексу України сприятиме не тільки розвитку підприємництва в Україні, але й підвищення рівня розвитку економіки через створення сприятливого інвестиційного клімату та підвищення соціальної відповідальності громадян щодо сплати податків. Введення прозорих правил для застосування у господарській діяльності та оподаткування сприятиме зниженню корупції, а також призведе до збільшення надходжень до бюджетів усіх рівнів і росту прибутків підприємств та доходів населення.

Список використаної літератури:

1. Концепція реформування податкової системи, презентована робочою групою Комітету ВРУ з питань податкової та митної політики [Електронний ресурс] // ФОРТЕЦЯ. Всеукраїнське об'єднання підприємців малого та середнього бізнесу – Режим доступу до ресурсу: <http://fortetsya.org.ua/projects/vr-projects/10782-2015-10-19-07-28-42>.

2. Набула чинності нова податкова реформа 2016 року [Електронний ресурс] // Кіт. Даруємо вільний час. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://kit2005.com.ua/news/article/493.html>.

3. Один з головних пріоритетів 2016 року – податкова реформа (ч. 1) [Електронний ресурс] // АСОЦІАЦІЯ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ УКРАЇНИ. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.apru.org.ua/news/-2016-.-1/>.

4. Один з головних пріоритетів 2016 року – податкова реформа (ч. 2) [Електронний ресурс] // LB.ua. Избранное для всех. Блог Бориса Кушнірука. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://blogs.lb.ua/borys_kushniruk/327485_z_golovnih_prioritetiv_2016_roku.html.

5. Податкова реформа [Електронний ресурс] // Реанімаційний пакет реформ. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://rpr.org.ua/groups-rpr/podatкова-reforma/>.

6. Податкова реформа 2016: основні зміни [Електронний ресурс] // OSMARK. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.osmark.com.ua/uk/2016/01/25/>.

7. Податкова реформа або що змінилося для платників податків з 1 січня 2016 року [Електронний ресурс] // N.news.ДЕБЕТ-КРЕДИТ. бухгалтерські новини. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: <https://news.dtkr.ua/ua/taxation/common/37007>

8. Податкова реформа. Як це може бути [Електронний ресурс] // Українська правда. ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: <http://www.epravda.com.ua/publications/2015/09/23/560495/>.

9. Реформування податкової системи України [Електронний ресурс] // Міністерство юстиції України. офіційний веб-сайт – Режим доступу до ресурсу: <http://old.minjust.gov.ua/11350>.

ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА НЕОБХІДНІСТЬ

Айзман К.С., 3 курс

Демченко І.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

Постановка проблеми. Беззаперечною умовою успішного господарювання є якісна та своєчасна оцінка фінансового стану підприємства, результати якої є передумовою прийняття управлінських рішень як щодо розвитку окремих напрямів господарювання, так і функціонування підприємства в цілому. Проблема аналізу фінансового стану підприємства та його оцінки є актуальною і сьогодні, оскільки, з одного боку, він є результатом діяльності підприємства, тобто його досягнення, а з іншого – визначає передумови розвитку підприємства.

Аналіз останніх досліджень. Вагомий внесок у розробку теоретичних та методичних засад оцінки фінансового стану підприємств внесли такі вчені як О.І. Барановський, В.Г. Белоліпецький, Л.Д. Білик, І.О. Бланк, Л.Д. Буряк, Ф.Ф. Бутинець, О.Д. Василик, О.Н. Волкова, Г.П. Герасименко, К.В. Измайлова, В.В. Ковальов, Т.М. Ковальчук, М.Я. Коробов, Л.А. Ляхтіонова, А.М. Поддєрьогін, Г.В. Савицька, та ін.

Мета дослідження полягає в визначенні поняття «фінансовий стан підприємства», в розгляданні економічної сутності аналізу та оцінки фінансового стану підприємства.

Виклад основного матеріалу. Фінансовий стан підприємства – це комплексне поняття, яке є результатом взаємодії всіх елементів системи фінансових відносин підприємства, визначається сукупністю виробничо-господарських факторів і характеризується системою показників, що відображають наявність, розміщення і використання фінансових ресурсів.

Фінансовий стан підприємства залежить від результатів його виробничої, комерційної та фінансової діяльності. На фінансовий стан підприємства позитивно впливають безперервний випуск і реалізація високоякісної продукції.

Кожне підприємство намагається досягти стабільного фінансового стану, тобто створити достатній обсяг фінансових ресурсів, що є гарантом своєчасності розрахунків з поставальниками, бюджетом та іншими ланками фінансової системи, подальшого економічного та соціального розвитку підприємства.

Основні завдання аналізу фінансового стану підприємства :

- 1) аналіз ефективності використання майна (капіталу) підприємства, забезпечення підприємства власними оборотними коштами;
- 2) аналіз стану і динаміки ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства;
- 3) аналіз рентабельності підприємства та кількісна оцінка його конкурентоспроможності;
- 4) аналіз стану підприємства на фінансовому ринку;
- 5) пошук резервів підвищення рентабельності виробництва.

Щоб фінансовий стан підприємства був на належному рівні, фінансова діяльність підприємства має бути спрямована на забезпечення систематичного надходження й ефективного використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової і кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних і залучених коштів тощо.

Оцінка фінансового стану підприємства має здійснюватись шляхом обчислення системи економічних показників, які характеризують господарсько- фінансове становище суб'єктів господарювання. До основних показників, що характеризують фінансовий стан підприємства, належать такі:

- 1) показники оцінки майнового стану підприємства; показники ліквідності та платоспроможності;

- 2) показники оцінки фінансової незалежності (показники оцінки структури джерел засобів підприємства);
- 3) показники ділової активності (оборотання дебіторської та кредиторської заборгованостей, оборотання оборотних коштів, ресурсовіддача);
- 4) показники аналізу рентабельності (прибутковості) (загальна рентабельність, аналізу оборотності капіталу та трансформації активів, аналізу рентабельності капіталу);
- 5) показники позицій підприємства на ринку цінних паперів.

Основним заходом покращення фінансового стану є збільшення виручки від реалізації. В свою чергу розмір виручки від реалізації залежить від: 1) обсягів реалізації продукції; 2) ціни одиниці продукції, що реалізується.

Також одним із важливих шляхів удосконалення фінансового стану є мобілізація внутрішніх резервів. Внутрішні резерви підприємства складаються з явних та прихованих. Виявлення явних резервів здійснюється через ліквідацію: втрат окремих видів ресурсів, перевищення норм їх витрачання. Особливу увагу необхідно звернути увагу на приховані резерви. Приховані резерви - частина капіталу, що ніяк не відображена в балансі. Розмір прихованих резервів балансу дорівнює різниці між балансовою вартістю окремих майнових об'єктів підприємства та їх реальною вартістю. Шляхами покращення фінансового стану підприємства через виявлення прихованих резервів є: здача в оренду основних фондів, які не повною мірою використовуються у робочому процесі; використання зворотного лізингу.

Висновок. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства передбачає визначення економічного потенціалу суб'єкта, дає змогу забезпечити ідентифікацію його місця в конкурентних ринкових умовах. Оцінка майнового та фінансово-економічного стану підприємства створює необхідну інформаційну базу для прийняття різноманітних управлінських та фінансових напрямків виробничого розвитку, залучення чи здійснення інвестицій тощо.

Список літератури:

Гадзевич О.І. Основи економічного аналізу і діагностики фінансово- господарської діяльності підприємств. – К.: Кондор. 2007, - 180 с.

Фінанси підприємств: Підручник / За ред. А.М. Поддєрьогіна. – К.: КНЕУ, 2002, - 460 с. 3. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства. – К.: Знання, 2005, – 662 с.

Хотомлянський О. Л. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства / О. Л. Хотомлянський, П. А. Знахуренко // Фінанси України. – 2007. – № 1. – С. 111–117.

ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВО – ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ

Арабаджийський О., 4 курс

Демченко І. В., к. е. н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

В умовах виходу економіки України на світовий економічний рівень, найважливішими є напрями дослідження перспектив функціонування підприємств різних форм власності та напрямів ефективного використання ними фінансових ресурсів.

Під фінансовою безпекою підприємства розуміють такий фінансовий стан, який характеризується: збалансованістю та якістю сукупності фінансових інструментів, технологій і послуг, які використовуються підприємством, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх загроз, здатністю фінансової системи підприємства забезпечувати реалізацію його фінансових ресурсів, забезпечувати розвиток цієї фінансової системи.

Незважаючи на певні «новинки» теоретико-методологічних основ економічної безпеки, окремі методи діагностики стану економічної безпеки підприємства стали досить часто вживаними. Це такі методи, як:

- метод експертної оцінки;
- метод аналізу та обробки сценаріїв;
- метод оптимізації;
- метод багатовимірного статистичного аналізу;
- метод теорії штучних нейронних мереж;
- теоретико-ігрові методи.

Експертними методами, при оцінці економічної безпеки суб'єкта господарської діяльності, в основному оцінюються інтегральний показник надійності підприємства та рівень підприємницького ризику.

Метод аналізу та обробки сценаріїв дозволяє проводити багатоваріантний ситуаційний аналіз економічної безпеки підприємства.

Сценарії виступають певною оцінкою можливого розвитку, вони пов'язують зміни зовнішніх умов із результируючими змінними. Використання засобів математичного моделювання дозволяє уточнити і надати конкретику початковим прогнозам, створювати нові варіанти сценаріїв у межах передбачуваної моделі. При застосуванні цього методу стає можливою побудова ефективних систем підтримки та прийняття рішень, що сприяє розв'язанню багатьох задач забезпечення економічної безпеки.

Для моделювання економічної безпеки використовуються також і методи оптимізації, які базуються на побудові алгоритмів знаходження максимумів (мінімумів) функції і точок, в яких вони досягаються, при наявності обмежень та без них. Цей підхід використовується при здійсненні аналітичного опису досліджуваних процесів з метою синтезу певного обраного критерію безпеки.

Методи багатовимірного статистичного аналізу дають змогу обчислювати характеристики динаміки розвитку показників економічної безпеки, а також виявляти закономірності минулих тенденцій та оцінювати можливість їх проектування на майбутнє. До цієї групи методів належать:

- кореляційний аналіз;
- регресійний аналіз;
- інтеграційний аналіз;
- компонентний аналіз;
- факторний аналіз;
- кластерний аналіз;

- частотний аналіз;
- гармонійний аналіз;
- спектральний та крос-спектральний аналізи;
- аналіз часових рядів.

Використання методів теорії штучних нейронних мереж для аналізу економічної безпеки може пояснюватися їх перспективністю щодо моделювання складних, нелінійних залежностей та вирішення проблем розмірності. Теоретико-ігрові методи використовуються для аналізу багатосторонніх конфліктних ситуацій із урахуванням їх взаємовпливу. Тому цей метод забезпечує непогані результати, коли реальні процеси можливо формалізувати в ігровій постановці.

Управління економічною безпекою, первинної ланки економіки, передбачає постійний моніторинг її рівня не лише у межах підприємства загалом, але й за функціональними складовими.

Кількісна оцінка останніх має на меті вирішення таких завдань:

- вибір системи показників оцінки сфер життєдіяльності підприємства;
- формування граничних значень показників у межах окремих стадій життєвого циклу розвитку підприємства;
- формування комплексної оцінки рівня безпеки;
- створення шкали комплексної оцінки рівня економічної безпеки.

В економічній літературі не існує єдиного підходу до визначення узагальнюючого рівня економічної безпеки, оскільки складові, які її визначають, дуже різноманітні, а їх вагомість на кожному підприємстві різна. Оцінка економічної безпеки, як правило, зводиться до детального аналізу за кожною складовою, проте загальний висновок зробити досить складно.

Аналіз літературних джерел дозволив зробити висновок, що існують багато підходів до оцінки фінансово – економічної безпеки підприємств, які можуть відобразити його стійкість до внутрішніх і зовнішніх загроз, дають змогу знайти надійний шлях до сталого й збалансованого розвитку та захисту фінансових інтересів підприємства.

Джерела та література:

1. Васильців Т. Г. Фінансово-економічна безпека підприємств України: стратегія та механізми забезпечення: монографія / Васильців Т. Г., Волошин В. І., Бойкевич О. Р., Каркавчук В. В., [за ред. Т.Г. Васильціва]. – Львів: ВИДАВНИЦТВО, 2012. –386 с.
2. Зайцев Н. Л. Економіка, організація і управління підприємством: навч. посібник / Н. Л. Зайцев. - [2-ге вид., Доп.]. - М.: ИНФРА-М, 2008. - 455 с.
3. Захаров О. І. Організація та управління Економічною безпеки суб'єктів господарської діяльності: навч. посібник / О. І. Захаров, П. Я. Прігунов. - К.: КНТ, 2008. - 257 с.

ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ

Бончужна Є.Ф., 3 курс

Демченко І.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

Постановка проблеми. Останнім часом у країні зберігається стійка тенденція щодо збільшення кількості фінансово нестійких підприємств. Як наслідок, найбільша кількість позовних заяв до арбітражних судів надходить у зв'язку із банкрутством підприємств. Водночас банкрутство підприємства та його ліквідація означають не тільки збитки для його акціонерів, кредиторів, виробничих партнерів, споживачів продукції, а й зменшення податкових надходжень у бюджет, збільшення рівня безробіття, що в свою чергу може стати одним із чинників макроекономічної дестабілізації.

Метою статті є розкриття поняття санації, дослідити її форми та економічну сутність.

Виклад основного матеріалу. В умовах дії ринкових відносин суб'єкти господарювання мають постійно адаптуватися до змін попиту: розширювати асортимент, поліпшувати якість, знижувати собівартість та ціни, оптимізувати структуру витрат. Проте в динамічному розвитку ринкової інфраструктури, не підприємствам вдається втримати гідний рівень конкурентоспроможності або взагалі «втриматися на арені» ринкових відносин. В країнах з нестабільною економікою та політичним становищем, інколи трапляються кризові явища в сфері економічних відносин і ці процеси негативно впливають на розвиток підприємств. В таких випадках підприємства поділяються на два види: ті що, ще мають шанси на відновлення своєї діяльності та ті які вже мають безвихідне становище та повинні припинити діяльність своєї фірми. Ті підприємства, які ще мають шанси на відновлення за умови санації (оздоровлення) чи реструктуризації можуть розраховуватися з боргами і успішно функціонувати далі.

Санація — це система фінансово-економічних, виробничо-технічних, організаційно-правових та соціальних заходів, спрямованих на досягнення чи відновлення платоспроможності, ліквідності, прибутковості та конкурентоспроможності підприємства-боржника в довгостроковому періоді.

Мета фінансової санації — покриття поточних збитків та усунення причин їх виникнення, поновлення ліквідності та платоспроможності підприємства, скорочення всіх видів заборгованості, поліпшення структури оборотного капіталу та формування фінансових ресурсів, необхідних для проведення санаційних заходів виробничо-технічного характеру.

Найдієвішим засобом запобігання банкрутству підприємства є фінансова санація. Згідно тлумачного словника це - система заходів, здійснюваних для запобігання банкрутств промислових, торговельних, банківських монополій, визначаючи, що санація може відбуватися злиттям підприємства, яке перебуває на межі банкрутства, з потужнішою компанією; випуском нових акцій або облігацій для мобілізації грошового капіталу; збільшенням банківських кредитів і наданням урядових субсидій; перетворенням короткострокової заборгованості в довгострокову; повною або частковою купівлею державою акцій підприємства, що перебуває на межі банкрутства. Головною метою даної санації є мобілізація фінансових ресурсів для:

- відновлення (поліпшення) платоспроможності та ліквідності.
- формування фінансового капіталу для проведення санаційних заходів виробничо-технічного характеру.

Своє тлумачення поняття “санація” має і Національний банк України: режим фінансової санації — це система непримусових і примусових заходів, спрямованих на збільшення обсягів капіталу до необхідного рівня протягом визначеного періоду з метою відновлення ліквідності та платоспроможності й усунення порушень, які призвели комерційний банк до збиткової діяльності або скрутного фінансового стану, а також наслідків цих порушень.

Санація може бути спрямована на реструктуризацію активів або на реструктуризацію пасивів. За формальними ознаками розрізняють два види санації:

- а) санація без залучення додаткових фінансових ресурсів на підприємство;
- б) санація із залученням нового фінансового капіталу.

Таблиця 1

Підвиди санації за формальними ознаками

Види	Підвиди
Санація без залучення додаткових фінансових ресурсів на підприємство	зменшення номінального капіталу підприємства; конверсія власності в борг; конверсія боргу у власність; продовження строків сплати заборгованості; добровільне зменшення заборгованості; самофінансування.
Санація із залученням нового фінансового капіталу	альтернативна санація; зменшення номінального капіталу з наступним його збільшенням (двоступінчаста санація); безповоротна фінансова допомога власників; безповоротна фінансова допомога персоналу; емісія облігацій конверсійного займу; залучення додаткових позик.

Також розрізняють класифікацію санації за джерелами мобілізації фінансових ресурсів. Виділяють автономну санацію (власні кошти підприємства та капітал його власників) та зовнішню санацію (кошти кредиторів та держави). Також існує окремий вид санації підприємств — з допомогою державної фінансової підтримки. Фінансування державою санаційних заходів може здійснюватися на поворотній або безповоротній основі. Крім того, в окремих випадках держава може вдатися до непрямих методів сприяння санації суб'єктів господарювання: податкові пільги, створення особливих умов підприємницької діяльності і т.д.

У підсумку можна сказати наступне, в процесі становлення ринкових відносин в Україні, питання пов'язані з санацією підприємства мають важливе практичне значення. В умовах, коли майже всі ланки фінансової системи опинилися в кризі, з'явилась необхідність проведення санації підприємств з метою виведення їх з глибокої кризи. В даний час кожен суб'єкт, незалежно від виду основної діяльності і форми власності підприємства повинний реально оцінювати к власний фінансовий стан, так і фінансовий стан потенційних партнерів чи контрагентів.

Недостатній фінансовий стан підприємства є причиною його неплатоспроможності, погіршення фінансової стійкості, які приводять до незапланованих втрат і не досягнення необхідного фінансового результату чи навіть банкрутства. Виходячи з цього питання дослідження фінансових засад проведення санації та стабілізації діяльності підприємства є важливим для забезпечення його подальшої роботи в ринкових умовах.

ПРОБЛЕМИ ОПЕРАЦІЙ З ІМПОРТУ В УКРАЇНІ

Денисенко О., 4 курс

sashuljaso@rambler.ru

Вороновська О.В.

Таврійський державний агротехнологічний університет

В статті узагальнено стан, проблеми та напрямки сучасного митно-тарифного регулювання в Україні, а саме операцій з імпорту. Досліджено особливості системи оподаткування, яка діє на сьогодні та визначено стратегічні цілі оподаткування на майбутній рік. Визначено основні результати, що були спричинені змінами в базі оподаткування імпорту та їх вплив на економічну ситуацію в країні.

Постановка проблеми. Проблема сучасного стану проведення імпорتنих операцій в Україні є досить актуальною на даний момент. Щорічна зміна бази оподаткування, зміна уряду, що призводить до зміни законів та економічно-нестабільна ситуація в країні, яка в 2015 році особливо загострилася, стали основою виникнення нових проблем в регулюванні імпорту в країні. Введена в 2015 році ставка оподаткування ввізних товарів була здійснена для особистих економічних вигод України, але на майбутній 2016 рік така стратегія неминуче провальна, так як СОТ введе свої штрафні санкції, а отже Україна знаходить в такому становищі, де треба обирати найменші втрати серед запропонованих варіантів. Обираючи шлях до Європейського Союзу (ЄС), Україні повинна прийняти усі закони, що диктує нам світ, змінивши свою зовнішньоторговельну політику.

Критичне питання полягає в тому, як можна позбавитися невідповідності митної політики міжнародним стандартам? Які позитивні та негативні сторони від цього отримає Україна? Результат вирішення даного питання дасть відповіді на те, як можна ефективніше здійснювати імпорتنі операції, не віднімаючи у країни певний відсоток доходів від такої діяльності, не залишати вітчизняні ринки збуту без попиту та споживачів, а також як сприяти економічному піднесенню країни в цілому при доцільності проведення "правильної" імпоротної політики.

Аналіз останніх досліджень. Проблема та напрямкам митно-тарифного регулювання присвячено чимало наукових праць. Пошук шляхів удосконалення митного тарифу в Україні здійснюють О. П. Гребельник, Т. М. Мельник, Е. М. Дубнюк, П. В. Пашко, І. Фомін. Серед зарубіжних вченим цим питанням займаються Лайам Ебрілл, Майкл Кінг та багато інших економістів. Проте, незважаючи на багатогранність проведених наукових досліджень, залишається багато невирішених питань, одне з яких – вплив митно-тарифного регулювання на економічну захищеність держави в умовах інтеграційних процесів, що й обумовило актуальність даної статті. Складність висвітлення даного питання серед вчених та економістів полягає в тому, що кожного року змінюються закони, що регулюють даний аспект питань, змінюючи базу оподаткування або взагалі відмінюють його. Саме тому матеріалів по оподаткуванню зовнішньоторговельних операцій досить багато, але звертаючи увагу на дату оновлення законопроектів з цього питання розумієш, що обсяг інформації зовсім невеликий.

Мета статті. Метою дослідження є визначити і оцінити оподаткування імпорту в Україні, а також проаналізувати механізм регулювання імпорتنих операцій. Адже, щоб уникнути негативних обставин в боротьбі за ринки збуту, суб'єктам зовнішньоекономічної діяльності потрібно постійно слідкувати за змінами, які відбуваються в механізмі зовнішньоторговельного регулювання, знати відмінності національних митних режимів, норми та правила, які вводяться міжнародними угодами.

Основні матеріали дослідження. Аналіз змін податкового законодавства України за останній рік показав, що відбулися значні зрушення в усіх сферах оподаткування, в тому чи-

слі і в питанні регулювання імпорتنих операцій, які регулюється Податковим кодексом України [8].

З 1 січня 2015 року на території України діють ставки додаткового імпортного збору 5% і 10%. Нарахування додаткового імпортного збору здійснюється незалежно від нарахування інших податків і зборів. Така база оподаткування не постійна, вона встановлена лише на 12 місяців з метою поліпшення економічної ситуації в країні. На кінець 2015 року така тимчасова норма принесла Україні 17,6 млрд до бюджету країни. Окрім цього ця норма дійсно піднімає ціну імпорتنих товарів, робиться для того, щоб менше імпортували і таким чином підіймає платіжний баланс. Але є і негативні сторони введення такого податку. Країни - члени Світової організації торгівлі закликають Україну скасувати додатковий імпортний збір не пізніше кінця 2015 року. Саме тому вже з 1 січня 2016 р. тимчасовий імпортний збір у розмірі 5 і 10%, який допоміг стабілізувати платіжний баланс держави, буде скасовано. Скасування імпортного збору пов'язано з тим, що його введення з самого початку було проблематичним. Україна входить в Світову організацію торгівлі (СОТ), і з СОТ це рішення від початку узгоджено не було. Україна розуміє, якщо не виконує зобов'язань, як член СОТ, то будуть запроваджені певні обмеження щодо експорту. Запровадження Україною імпортних мит надалі без узгодження з міжнародними партнерами може обернутися втратою кредитування і преференцій.[1]

Аналізуючи такі зміни та нові законопроекти одразу можна намітити позитивні та негативні сторони ситуації. Скасовуючи імпортний збір ціна на імпортовані легкові автомобілі зменшиться на 2-4%, тобто рівень оподаткування зменшиться до рівня 2013 р., а отже на всі легкові автомобілі буде діяти ставка 10%. Крім того, згідно з угодою про Асоціацію з ЄС, ставка на європейські автомобілі знизиться ще на 1%, тобто буде становити 9% від ціни ввезення автомобіля в нашу країну. Можна рішуче заявити, що вартість автомобілів в Україні зменшиться [5]. Не менш важливим є те, що знизиться вартість і без того дорогих імпортних лікарських засобів, що в майбутньому призведе до меншого відсотку тяжко хворих в Україні. Також сприятиме цьому і те, що операції з імпорту зареєстрованих лікарських засобів та медичних виробів тимчасово звільняються від ПДВ, до 31 березня 2019 р. Проблема полягає лише в тому, що такі лікарські засоби будуть імпортуватися лише за вказаним переліком і лише на державне замовлення. У вільному доступі в аптеках їх не буде. Тобто відчуті таке покращення у медичній сфері, пов'язане з регулюванням імпорту, зможе далеко не кожний, хто цього потребує. [6]

Окрім таких значних плюсів є і негативні сторони скасування імпортного збору. Так, головним ризиком для економіки України на поточний рік є зростання негативного сальдо зовнішньої торгівлі (імпорт буде перевищувати експорт). Вітчизняні виробники будуть змушені якомога знизити ціни, щоб утримати необхідній відсоток споживачів, так як внутрішній ринок наповниться більш якісними, а головне дешевими товарами з інших країн. Це тягне за собою скорочення виробництва, зменшення робочих місць, спад виробництва. Подібна практика при її тривалому застосуванні може підірвати вітчизняний бізнес, скоротивши конкурентоспроможність українських товарів.

Отже, збільшення імпорту товарів, якими країна здатна забезпечити власне населення, має бути обмеженим у часі. За цей час необхідно створити всі умови для розвитку імпортозамінного типу економічного зростання.

Висновок. З метою вирішення проблеми необхідно розробити комплексну програму, яка крім інвестування імпортозамінних виробників включала б також систему податкових пільг і застосування безвідсоткових кредитів для підприємств, які виробляють подібну продукцію на вітчизняному ринку. Для зменшення критичного імпорту також слід зосередити увагу на реформуванні митних органів. На 2016 рік пропонується внести зміни до Митного кодексу та ряду законодавчих актів з метою створення «єдиного вікна» для переміщення товарів через митний кордон України, яке передбачає взаємодію митних органів з іншими державними органами, які здійснюють контроль за переміщенням товарів через митний кордон України. Також необхідною є запровадження інформаційної системи портового господарст-

ва. Відкриваючи свій кордон для вільної торгівлі з іншими, більш розвиненими державами, Україна повинна забезпечити стійкий внутрішній ринок товарів, якими вона може забезпечити себе сама, а також тих, експорт яких принесе країні найбільшу вигоду.

Список використаних джерел.

1. Meest corporation inc. - [Електронний ресурс] : Режим доступу. – <http://www.meest.net/news/37.html>

9. Демиденко Л. М. Мито і митна політика в умовах глобалізації [Текст] / Л. М. Демиденко // Фінанси України. – 2004. – № 1. – С. 63–69.

10. Комарніцька О. П. Історико-науковий аналіз з митно-тарифного регулювання у контексті еволюції наукової думки [Електронний ресурс] / О. П. Комарніцька. – Режим доступу : Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – <http://www.nbuv.gov.ua/>

11. Модернізація України – наш стратегічний вибір : щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України. – К., 2011. – 416 с.

12. Новини в Україні: транспорт та авто в Україні. - [Електронний ресурс] : Режим доступу. – <http://businessua.com/transport/19563cini-na-avto-v-ukraini-nezabarom-znizyatsya/page1.print>

13. Новини України, офіційний сайт РБК - Україна. - [Електронний ресурс] : Режим доступу. – <http://www.rbc.ua/ukr/news/poroshenko-odobril-otmenu-nds-importa-lekarstv-1430817494.html>

14. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. Оперативна статистична інформація [Електронний ресурс] : Режим доступу. – <http://www.ukrstat.gov.ua/>

15. Податковий Кодекс України. - [Електронний ресурс] : Режим доступу. – <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

Зімбиль І.Ф., 3 курс,

Демченко І.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

Постановка проблеми. У системі багатокладної економіки діяльність організаційних форм, які відповідають критеріям малого аграрного підприємництва досить врегульована, що відображено в Господарському кодексі України, Законах Про фермерське господарство, Про державну підтримку малого підприємництва, Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні.

Аналіз останніх досліджень. Дослідженню фінансів сільського господарства присвячені праці В.М. Алексійчука, П.І. Гайдуцького, О.Є.Гудзь, М.Я. Дем'яненка, Д.І. Деми, П.А. Лайка, І.І. Лукінова, Д.В. Полозенка, П.Т. Саблука, П.А. Стецюка, Л.Д. Тулуша та інших. Ними напрацьовано категоріальний апарат, визначено структуру та взаємозв'язки фінансової системи. Разом з тим, фінанси малих підприємств розглядаються переважно у загальному контексті і не є об'єктом окремих досліджень. Особливого значення набуває дослідження фінансових ресурсів малих підприємств і їх структури як бази забезпечення життєдіяльності.

Цілі статті. Розкрити особливості організації фінансової діяльності на малих підприємствах. Розглянути проблеми визначення фінансових ресурсів як складової потенціалу малих підприємств, джерела їх формування, інформаційне забезпечення управління ними та критерії ефективного використання.

Виклад основного матеріалу. Фінанси як частина економіки - складна система і щоб зрозуміти її природу, пізнати механізм дії, запропонувати ефективні способи вирішення проблем, потрібний системний підхід до її вивчення. А це вимагає комплексного використання всіх методів економічних досліджень. У статті застосовано монографічний метод для вивчення окремих явищ суті фінансових ресурсів та виявлення причинно-наслідкових зв'язків їх розвитку. За допомогою абстрактно-логічного методу сформульовано робочі категорії, поняття, гіпотези та висновки. Застосування методу моделювання вимагає дотримання об'єктивних законів і закономірностей розвитку явищ та процесів, порушення яких нівелює здатність моделі замінювати оригінал. Фінансову діяльність підприємства спрямовано на вирішення таких основних завдань: фінансове забезпечення поточної виробничо-господарської діяльності; пошук резервів збільшення доходів, прибутку, підвищення рентабельності та платоспроможності; виконання фінансових зобов'язань перед контрагентами; мобілізація фінансових ресурсів в обсязі, необхідному для фінансування виробничого й соціального розвитку, збільшення власного капіталу; контроль за ефективним, цільовим розподілом та використанням фінансових ресурсів.

Фінансові ресурси підприємств формуються, як правило, за рахунок різних джерел: власних, позичених та залучених. При цьому власні джерела фінансування підприємства формуються за рахунок власного капіталу, тобто частини капіталу в активах підприємства, яка залишається після вирахування його зобов'язань. Позичені джерела фінансування підприємства формуються в основному за рахунок довго- та короткострокових кредитів банку. Залучені джерела фінансування підприємства формуються за рахунок усіх видів кредиторської заборгованості.

Як і для інших суб'єктів підприємницької діяльності, метою функціонування малих аграрних підприємств є отримання прибутку. Але в умовах становлення ринкових відносин такого результату, особливо у сільському господарстві, не завжди вдається досягти. Тому у концепції фінансових ресурсів необхідно врахувати, що й неприбуткова діяльність має виправдання з точки зору досягнення стратегічних планів. Ефективність фінансування підп-

риємства визначається стратегією формування ресурсів, що залежить від форми власності, виду діяльності територіального розміщення та інших факторів впливу.

Фінансові ресурси формуються у процесі створення підприємств і реалізації їх фінансових відносин при здійсненні господарсько-фінансової діяльності. Це виявляється насамперед у формуванні статутного капіталу при створенні підприємств, а у процесі їх діяльності - у формуванні відповідних джерел грошових коштів.

Висновок. Фінанси малих підприємств, як і загальні фінанси, займають особливе місце в економічних відносинах. Їх специфіка виявляється в тому, що вони завжди виступають у грошовій формі, мають розподільний характер і відбивають формування і використання різних видів доходів і нагромаджень суб'єктів господарської діяльності сфери матеріального виробництва, держави й учасників не виробничої сфери.

Список використаних джерел:

1. Кандинская О.А. Управление финансовыми рисками: поиск оптимальной стратегии. - М.: Консалтбанкир, 2000. - 272 с.

2. Горицкая Н. Финансовая стратегия [Джерело доступу: <http://www.kareta.com.ua> <http://www.kareta.com.ua>] // Финансовый директор. – 2005. - №11.

3. Ковтун С. Построение системы управления финансами [Джерело доступу: <http://www.management.com.ua/finance/fin156.html>] // Финансовый директор. – 2008. - №10.

РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ

Мостовий О.Є., 3 курс,

Демченко І.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

У статті розглядається поняття рентабельності підприємства. Здійснюється узагальнення сутності поняття рентабельності та пошук шляхів підвищення її рівня.

Актуальність теми. Стрімкий розвиток світової економіки вимагає від підприємств підвищення ефективності виробництва, конкурентоздатності продукції і послуг на основі введення досягнень науково-технічного прогресу, ефективних форм господарювання і управління виробництвом, активізації підприємництва тощо. У ринковій економіці фінансові ресурси (капітал) вкладаються у виробництво лише з метою максимізації прибутку. Саме тому, рентабельність має велике значення при визначенні фінансових результатів діяльності підприємства. Адаже підприємці, менеджери за допомогою показників, які отримуємо після визначення рентабельності, можуть ефективно керувати підприємством, порівнюючи витрати з прибутком у різних періодах часу, тим більше, що фінансові ресурси завжди обмежені певними обсягами, а одержаний прибуток – це фінансовий ресурс для здійснення нових вкладень і одержання нових прибутків.

Метою статті є виявлення ефективних шляхів підвищення рентабельності підприємства.

Аналіз останніх наукових публікацій. Розгляду питань щодо рентабельності підприємства присвячено багато відомих вчених економістів: О.А.Бугуцького, В.І. Іващенко, В.П. Савчук М.А. Болух, В.С. Дієсперова, В.М. Єрмоленко, Короткевич О.В., Тітов М.В., Шарова А., Мазаракі А.А. та ін.

Дослідження праць зазначених науковців дає можливість узагальнювати теоретичні та методологічні основи резервів підвищення ефективності господарсько-фінансової діяльності в сучасних умовах.

Виклад основного матеріалу. Сутність значення «рентабельність» походить від нім. *rentabel* – дохідний, прибутковий – і означає показник економічної ефективності виробництва на підприємстві. Її вимірюють за допомогою цілої системи відносних показників, що характеризують ефективність роботи підприємства в цілому, прибутковість різних напрямків діяльності (виробничої, комерційної, інвестиційної тощо), вигідність виробництва продукції і послуг окремих видів.

Показники рентабельності повніше, ніж прибуток, характеризують остаточні результати господарювання, оскільки їх величина відображає співвідношення ефекту з вкладеним капіталом або спожитими ресурсами. Різноманітність варіантів рішень, які приймаються при визначенні прибутку, поточних витрат, авансованій вартості для розрахунку рентабельності обумовлюють наявність значної кількості її показників.

Найбільш розповсюджені показники рентабельності можна об'єднати в наступні групи:

- показники рентабельності капіталу (активів);
- показники рентабельності продукції;
- показники, розраховані на основі потоків наявних грошових коштів.

Сукупність показників рентабельності в загальному вигляді відбиває ефективність виробничої (операційної), інвестиційної та фінансової діяльності підприємства і відповідає інтересам учасників економічного процесу. На рівень показників рентабельності впливає багато чинників, що відбивають різні аспекти діяльності підприємства. Звичайно, позитивні чин-

ники сприяють підвищенню рентабельності. Регулюючи розмір чинників з урахуванням їх взаємозв'язку можна досягти бажаного рівня рентабельності.

Показники рентабельності є важливими для характеристики складових формування прибутку і доходів підприємства. Вони краще, за прибуток, характеризують кінцеві результати господарювання, тому що їх обсяг показує співвідношення між використаними та наявними ресурсами. Показники рентабельності відбивають співвідношення прибутку підприємства і факторів, які є, по суті, передумовами його виникнення. Бухгалтерська звітність дозволяє розрахувати велику кількість показників рентабельності, тому їх необхідно систематизувати в аналітичні групи з метою впорядкування і забезпечення оптимальності при виконанні аналітичних процедур

Рентабельність підприємства безпосередньо залежить від його прибутку. Для одержання максимального прибутку підприємство повинне максимально ефективно використовувати ресурси, що знаходяться в його розпорядженні. Збільшення обсягу виробництва призведе до зниження витрат на одиницю продукції, що, відповідно до визначення, дозволяє знизити собівартість одиниці продукції, тим самим підвищуючи рентабельність та прибуток, а крім цього, додаткове виробництво рентабельної продукції закономірно дає додатковий прибуток. Таким чином, при збільшенні обсягу виробництва, випуску і, відповідно, реалізації рентабельної продукції збільшується обсяг прибутку у розрахунку на одиницю продукції, а також зростає загальний обсяг прибутку.

Висновок. Рентабельність як показник дає уявлення про достатність чи недостатність прибутку порівняно з іншими окремими величинами, які впливають на виробництво та реалізацію та взагалі на діяльність підприємства. Виходячи з даних опрацьованих мною літературних джерел можна зробити висновок, що чим швидше обертається капітал, тим більша рентабельність. Щоб підвищити показник рентабельності, потрібно скоротити всі витратні статті, а саме: зменшити транспортні витрати; налагодити систему збуту; підвищити продуктивність праці; підприємству необхідно скоротити витрати на виробництво та реалізацію продукції. Показники рентабельності є важливими характеристиками середовища формування прибутку підприємств. Тому вони обов'язкові при проведенні порівняльного аналізу і оцінці фінансового стану підприємства. На основі аналізу середніх рівнів рентабельності можна визначити, які види продукції і які господарські підрозділи забезпечують велику прибутковість. Це стає особливо важливим в сучасних, ринкових умовах, де фінансова стійкість підприємства залежить від спеціалізації і концентрації виробництва.

НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Фуклева К., 3 курс.

Демченко І.В., к.е.н., доцент

Таврійський державний агротехнологічний університет

Необхідність оцінки фінансового стану обумовлена тим, що це є однією із передумовою для ведення діяльності підприємства різних форм власності, а також є необхідною умовою для основних користувачів (власників, інвесторів, постачальників, банків, працівників підприємства тощо), яких цікавить фінансово-господарська діяльність вітчизняних та зарубіжних підприємств.

Метою даної оцінки є розроблення і реалізація заходів, які направлені на швидке відновлення платоспроможності підприємства, необхідного рівня фінансової стійкості, створення можливостей для підприємства продовжувати вести господарську діяльність, забезпечення високого рівня прибутковості та підвищення виробничого потенціалу і ухвалення відповідних рішень.

Для здійснення оцінки фінансового стану, перш за все, необхідно зрозуміти, що собою являє саме поняття « фінансовий стан підприємства » та проаналізувати підходи до його аналізу.

Фінансовий стан підприємства — це ступінь забезпеченості підприємства фінансовими ресурсами, які є необхідними для здійснення ефективної господарської діяльності, а також своєчасного проведення грошових розрахунків за зобов'язаннями. Також у цьому понятті відображаються загальні результати роботи підприємства з управління фінансовими ресурсами. Тобто, можна зазначити, що фінансовий стан підприємства є своєрідним результатом всіх форм його діяльності як суб'єкта господарювання.

Фінансовий стан підприємства потребує систематичної та усебічної оцінки з використанням різних методів, прийомів та методик. Це дасть змогу визначити «больові точки» у фінансовій діяльності підприємства та допоможе визначити способи ефективнішого використання фінансових ресурсів, їх раціонального розміщення. Адже неефективне використання фінансових ресурсів призводить до зниження платоспроможності підприємства і, як наслідок, можуть з'являтися перебої у постачанні, виробництві та реалізації продукції, а також можливе зниження рентабельності підприємства.

Основними задачами оцінки фінансового стану підприємства є:

1. Дослідження рентабельності та фінансової стійкості.
2. Визначення ефективності використання фінансових ресурсів.
3. Оцінка становища на фінансовому ринку та кількісна оцінка конкурентоспроможності.
4. Об'єктивна оцінка динаміки та стану ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості об'єкту господарювання.
5. Аналіз ділової активності підприємства та його становища на ринку цінних паперів.
6. Дослідження ефективності використання майна підприємства, забезпечення підприємства власними оборотними коштами.

Виділяють два абсолютно різних підходи до оцінки діяльності підприємства. Перший підхід передбачає оцінку діяльності підприємства, яка ґрунтується на основі одного синтетичного показника, максимізація або мінімізація якого забезпечує прийняття оптимального рішення. Такими показниками можуть бути: обсяг продажу, прибуток, собівартість продукції тощо. Однак використання даних показників має деякі недоліки, які зумовлюються впливом на них чинників ринково-кон'юктурного характеру. Другий підхід ґрунтується на системі

показників, які всебічно відображають стан і розвиток діяльності суб'єкта господарювання. Такий багатокритеріальний підхід, що базується на основі комплексної оцінки діяльності підприємства дає змогу одержувати підсумкові відомості про рівень його роботи та формувати напрями підвищення ефективності виробництва і стратегічного розвитку підприємства.

Взагалі розуміння фінансового стану підприємства та постійне проведення його аналізу, що дасть змогу всебічно вивчити діяльності підприємства є найголовнішим при прийнятті управлінських рішень, які спрямовуються на вирішення питань, що стосуються вибору напрямів діяльності та розвитку підприємства, покращення його ефективності, конкурентоздатності та прибутковості. Також варто зазначити, що у сучасних умовах функціонування підприємств всебічна оцінка фінансового стану є необхідною, оскільки саме на основі даних, які отримуються у ході її проведення, також визначається стратегія розвитку підприємства, реальний стан його справ та досліджується можливість існування прихованих резервів.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА В АПК.....	3
СОНЯШНИКОВИЙ ЕКСПОРТ	4
Гошкодеря І.С., Вороновська О.В.	
ВПЛИВ МИТНО - ТАРИФНОГО РЕГУЛЮВАННЯ НА ІМПОРТ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ.....	7
Микульський В., Вороновська О. В.	
УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА	10
Ткаченко І.А, Демченко І.В.	
СУТНІСТЬ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТА ФАКТОРИ ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА ЙОГО ФОРМУВАННЯ	12
Авакян Г.Ю., Демченко І.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ У ЗОНІ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ.....	14
Гончарова Д. С., Вороновська О. В.	
МЕТОДИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ТЕХНІЧНІ СКЛАДОВІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ	17
Гошкодеря І.С., Левченко О.П.	
ЕКСПОРТ ОЗБРОЄНЬ І ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ В УКРАЇНІ	20
Йолшин С., Вороновська О.В.	
ПРИЧИНИ ВТРАТИ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	23
Кондратюк О. В., Трусова Н. В.	
ОСОБЛИВОСТІ ВЕНДИНГ-БІЗНЕСУ	26
Пейда А. В., Вороновська О. В.	
РЕФОРМУВАННЯ ЄДИНОГО ПОДАТКУ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ.....	29
Битковська Т.С., Косторной С.В.	
ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УКРАЇНІ.....	31
Гончарова Д.С., Косторной С.В.	
УДОСКОНАЛЕННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ІМПОРТУ В УКРАЇНІ.....	33
Денисенко О., Косторной С.В.	
ОПОДАТКУВАННЯ ПРИБУТКУ В УКРАЇНІ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН.....	36
Тадіущук К.В., Косторной С.В.	

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В КРАЇНАХ ЄС	39
Тищенко А.Є., Косторной С.В.	
СЕКЦІЯ 2. ПРОБЛЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ, КОНТРОЛЮ ТА АНАЛІЗУ В АПК	42
ФОРМУВАННЯ ТА ОБЛІК ВИТРАТ В ПРОЦЕСІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	43
Денисенко О., Трусова Н. В.	
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В ЧАСТИНІ ОБЛІКУ ЗАПАСІВ ТОРГІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА	46
Скиданова Є., Левченко О.П.	
ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА В ЧАСТИНІ ОБЛІКУ ДОХОДІВ І ВИТРАТ РЕАЛІЗАЦІЇ	49
Денисенко О., Левченко О. П.	
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ПДВ В ЕКСПОРТНИХ ОПЕРАЦІЯХ	52
Жадик К.Є, Вороновська О.В.	
ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА В ЧАСТИНІ ОПЛАТИ ПРАЦІ	55
Кондратюк О. В., Левченко О. П.	
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ	58
Крамаренко С.О., Кучеркова С.О.	
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ЕКСПОРТУ ТА ІМПОРТУ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ	61
Міщенко В.О., Вороновська О.В.	
ОБЛІКОВА ПОЛІТИКА В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ	64
Міщенко В.О. Левченко О.П.	
УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ТА ЇХ АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	67
Скиданова Є., Трусова Н.В.	
ОБЛІК І КОНТРОЛЬ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ	70
Тюніна К., Прус Ю. О.	
ОБЛІК ТА АНАЛІЗ ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ФГ «МІРАЖ»	72
Сіміохіна Т.В., Прус Ю. О.	

СЕКЦІЯ 3. РОЗВИТОК ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ АПК.....	76
РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ УКРАЇНИ В 2016 РОЦІ.....	77
Агамірова В.К., Демченко І.В.	
ОЦІНКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА НЕОБХІДНІСТЬ	80
Айзман К.С., Демченко І.В.	
ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВО – ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ.....	82
Арабаджийський О., Демченко І. В.	
ФІНАНСОВА САНАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ.....	84
Бончужна Є.Ф., Демченко І.В.	
ПРОБЛЕМИ ОПЕРАЦІЙ З ІМПОРТУ В УКРАЇНІ	86
Денисенко О., Вороновська О.В.	
ОРГАНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ	89
Зімбіль І.Ф., Демченко І.В.	
РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ПІДВИЩЕННЯ	91
Мостовий О.Є., Демченко І.В.	
НЕОБХІДНІСТЬ ОЦІНКИ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА.....	93
Фуклева К., Демченко І.В.	
ЗМІСТ.....	95

